

วัดพระบาทน้ำพุ

หรือ

“ประตูลี้กลับสู่ความพิศวงแห่งวัฒนธรรมไทย”

โดย หมออีฟ

บทนำ

เรื่องราวที่คุณจะได้อ่านต่อไปนี้มีใช้เรื่องแต่งแต่ประการใด หากแต่มันเป็นเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างปี 2539-2547 ณ สถานพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดลพบุรีซึ่งมีชื่อว่า “วัดพระบาทน้ำพุ” ผมมีโอกาสได้รู้เห็นเหตุการณ์เหล่านั้นใน 3 ช่วงระยะเวลาด้วยกัน ช่วงแรกและช่วงที่สองคือระยะเวลาเพียงสองสามเดือนในปี 2539 และอีกครั้งในปี 2540 และสุดท้ายคือช่วงที่ผมได้ใช้ชีวิตอยู่ที่นั่นเป็นเวลากว่า 4 ปีนับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา

แต่เอกสาร ผู้ถือกำเนิดขึ้นในวันเดียวกับหนังสือเล่มนี้ ขอจงมีความ
ระลึกในความแตกต่างและความอารีของมวลมนุษย์ อยู่ชั่วนิรันดร์

ส่วนที่หนึ่ง

การเดินทางสู่ประเทศไทย

ดอกไม้สองดอกที่โคราช

เย็นย่ำของวันหนึ่งที่โคราช ผมกำลังเดินเล่นอย่างเรื่อยเปื่อย ไร้จุดหมาย เมื่อรู้สึกเหนื่อยผมจึงทิ้งกายลงนั่งพัก ที่ม้านั่ง ในวัดอันเงียบสงบแห่งหนึ่ง ปล่อยให้เวลาให้ล่วงเลยไปอย่างช้าๆ ซึมซาบกับบรรยากาศอันเยือกเย็นรอบๆ ตัว

ทันใดนั้นมีเด็กหญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่งปรากฏตัวขึ้นตรงหน้าผม เธอยื่นดอกไม้สีขาวให้ผมดอกหนึ่ง พร้อมกับทำท่าที่เขินอาย รู้สึกดีใจที่ผมรับดอกไม้ชิ้นนั้นมาเสีย แต่พอผมทำท่าจะลุกขึ้นเธอก็รีบวิ่งหนีไม่หลบอยู่หลังพุ่มไม้แถวๆ นั้น ในขณะที่ยังงุนงง สายตามผมก็เหลือบไปเห็นเด็กผู้หญิงอีกคนหนึ่งกำลังเดินเข้ามาหาผมพร้อมรอยยิ้มบริสุทธิ์บนใบหน้าอันสดใส เธอยื่นดอกไม้ให้ผมอีกดอกหนึ่ง แต่คราวนี้เป็นสีแดง หลังจากที่ผมรับมันไว้ ไม่ทันไรเธอก็วิ่งหายไปหลบอยู่หลังพุ่มไม้เดียวกัน สักพักจึงพากันวิ่งหนีไปพร้อมเสียงหัวเราะในขณะที่ความมืดเริ่มปกคลุม ผมได้แต่ยืนนิ่งอึ้งอยู่เช่นนั้น พร้อมดอกไม้สองดอกที่เพิ่งได้รับมาทั้งในมือทั้งสองข้าง รู้สึกราวกับตัวเองเป็นคนพินเพื่อนที่เพิ่งได้รับการจุมพิตจากพระแม่มาลี

เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อปี 2527 มันได้สอนให้ผมรู้จักความงามของการให้และช่วยให้ผมเข้าใจในความหมายของความอารีได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น ผมสัมผัสได้ถึงรากเหง้าของมัน จากวันนั้นเป็นต้นมา ผมจึงได้เรียนรู้ว่าผมคงไม่สามารถแสวงหาความสุขเช่นนี้ให้กับชีวิตได้ในดินแดนที่ผมจากมาอีกแล้ว

ในตอนนั้นผมอายุ 25 ปีและเพิ่งเรียนจบแพทย์ใหม่ๆ ผมตระหนักได้ว่าหากผมไม่ได้รับดอกไม้สองดอกในครานั้น ชีวิตของผมคงจะหันเห เปลี่ยนทิศทางและคงมิได้มายืนอยู่บนผืนแผ่นดินไทยอย่างทุกวันนี้เป็นแน่

ที่จริงแล้ว ยังมีบางสิ่งที่ยูนอกเหนือจากความประทับใจในครานั้นอยู่บ้าง ความเป็นไทยทำให้ผมรู้สึกประหลาดระคนสับสนกับเอกลักษณ์เฉพาะตัวบางอย่างของมัน เมื่อกาลเวลาผ่านไป

ผมได้เรียนรู้ว่าภายใต้ภาพลักษณ์ที่ ดูเหมือนจะโอ่อ่าอบอุ่นตามนั้น เมืองไทยได้สั่งสอนบทเรียนให้กับผมอย่างถึงแก่นแท้ทั้งในแง่ที่ว่าเราชาวตะวันตกนั้นมีผู้ใช้ที่เป็นฝ่ายถูกเสมอไปในการประเมินความหมายแห่งคุณค่าของชีวิตมนุษย์และยิ่งไปกว่านั้นเรายังคงล้มเหลวในการแสวงหาซึ่งความสุขให้กับตัวของเราเองอีกด้วย

ประเทศอย่างอินเดียแม้จะน่าตื่นตาตื่นใจสำหรับเราในแง่ของค่านิยม และความหลากหลาย แต่ในความคิดของผมแล้ว เส้นที่อันยาวนานของประเทศไทยยังนำหน้าอินเดียอยู่หลายขุม นักอินเดียเปลี่ยนแปลงเราด้วยการสร้างความเจ็บปวดให้กับเรา ในขณะที่เมืองไทยใช้ความอ่อนหวานของมันเป็นเครื่องมือที่สำคัญ แม้จะเป็นความอ่อนหวานที่เจือไปด้วยรุนแรงอยู่บ้างก็ตาม ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะความ รุนแรงเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง เรื่องราวต่อไปนี้อาจเป็นตัวอย่างที่ดีที่จะทำให้คุณได้เห็นภาพอันชัดเจนยิ่งขึ้น

ความอิสระของเมืองไทย

อาจเป็นโชคดีของผมก็ได้ที่เมื่ออายุได้ 35 ปี ผมก็มีเงินมากพอที่จะใช้ชีวิตต่อไปได้โดยไม่ต้องทำงาน ดังนั้นทางเลือกของผมจึงมีอยู่สองทาง ทางหนึ่งคือมุ่งมั่นทำงานสร้างฐานะให้ร่ำรวยยิ่งขึ้น กับอีกทางหนึ่งคือ การแสวงหาความอิสระเสรี สำหรับผมแล้วความอิสระเสรีนั้น เป็นสิ่งที่ล้ำค่าเสียยิ่งกว่าเงินทองเป็นไหนๆ

คงไม่มีใครคัดค้านว่าเมืองไทยเป็นดินแดนแห่งความอิสระเสรีดังที่ว่า และไม่ใช่เพียงความเสรีในระดับการเมืองเท่านั้น คนไทยแสวงหาความเสรีให้กับตัวเองในทุกย่างก้าวของการดำเนินชีวิต มันคือศาสตร์ในการเอาตัวรอดและการต่อสู้กับความหวาดกลัว คุณจะเข้าใจถึงความหมายแห่งคำพูดของผมได้ในทันทีที่คุณเดินทางออกจากกรุงเทพฯ ทันทีที่คุณเริ่มมีปากเสียงกับพวกเขา หรือในทันทีที่คุณตกลงปลงใจขึ้นกับหญิงสาวชาวไทยสักคน

อย่างไรก็ตาม ทศนคติเหล่านี้กำลังเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะท่ามกลางการก้าวขึ้นมาธิบดีบาทของกลุ่มของชนชั้นกลางในเมืองใหญ่

มันเป็นปรากฏการณ์ที่สามารถพบเห็นได้ในทั่วทุกหัวระแหง ตั้งแต่ภายใต้กระโปรงตัวรัดตัวที่รั้ง แต่จะสร้างความลำบากแก่ผู้สวมใส่ เน็คไทที่ดูรุงรัง ไปจนถึงถุงเท้าขาวสะอาดที่เป็นเครื่องบ่งบอกว่าคุณมีโอกาสได้นั่งทำงานอยู่ในห้องแอร์เย็นฉ่ำ ความอิสระของชนชั้นกลางซึ่งกำลังถูกบั่นทอนลงทีละน้อยด้วยการยึดติดกับแบบแผนอย่างเคร่งครัดนั้นได้กลับกลายเป็นความน่าเบื่อหน่าย ในความเป็นจริงแล้วผมเองมิได้เดือดร้อนอะไรมากนัก เพราะคนพวกนั้นไม่เคยเห็นเราอยู่ในสายตาหากเราไม่มีประโยชน์สำหรับเขา (เช่น ถ้าหากเขาไม่อยากฝึกพูดภาษาอังกฤษ เป็นต้น) เคล็ดลับข้อหนึ่งที่ทำให้เมืองไทยช่างมีอำนาจเข้ายวนใจยิ่งนักก็คือ พวกที่สนใจชาวตะวันตกอย่างเรา (หรือที่เขาเรียกกันว่า “ฝรั่ง”) นั้นจะมีเฉพาะกลุ่มชนชั้นบนหรือชนชั้นล่างเท่านั้น แต่จะไม่มีชนชั้นกลาง ผิดกับในกัลกัตตาซึ่งพวกที่ยอมเข้ามาคุยกับเราจะมีเพียงชนชั้นกลางเท่านั้น

ผมกำลังจะชี้ให้เห็นถึงความอิสระเสรี

ย้อนกลับไปในปี 2539 ในขณะที่ผมตัดสินใจหันเหทางเดินชีวิตออกจากโลกตะวันตก ผมเชื่อว่าคงไม่มีที่ใดเหมาะสมไปกว่าเมืองไทยอีกแล้ว

แต่เนื่องด้วยสยามนั้นกว้างใหญ่ราวๆ ฝรั่งเศสทีเดียว ผมจึงได้แต่ปล่อยให้โชคชะตาเป็นผู้นำทางให้กับผม มันนำผม ไปสู่เส้นทางที่ไม่มีหวนกลับ คือเส้นทางตัน คือปลักที่ดูดกกลิ่นจิตใจแห่งผู้คนที่แสวงหา คือกับดัก.....

หลังจากมาถึงกรุงเทพได้เพียงไม่กี่วัน เส้นทางชีวิตของผมก็ต้องมีอันผกผัน และนั่นถือเป็นจุดสิ้นสุดแห่งเสรีภาพที่ผมแสวงหา

เป็นเวลายาวนานจนกระทั่งถึงปี 2545 กว่าที่เสรีภาพในจิตใจของผมจะพื้กลับคืนมาได้อีกครั้ง คงต้องยกความดีความชอบให้กับเด็กน้อยคนหนึ่งซึ่งตายด้วยโรคเอดส์ในสถานพยาบาลของเรา เขาทำให้ผม ได้เรียนรู้ว่าเสรีภาพของผมมิได้สิ้นสุดลงที่นี่ หากแต่จุดสิ้นสุดที่แท้จริงของมันคือความรู้สึกทางจิตใจแบบตะวันตกซึ่งถูกผูกติดไว้กับความอ่อนไหวทางอารมณ์อย่างแยกไม่ออก

ความรู้สึกแบบไทยมีตัวตนซึ่งแตกต่างไปจากตะวันตก แม้จิตใจแบบไทยจะตกอยู่ภายใต้อำนาจของนายผู้โหดร้าย แต่ทาสอย่างคนไทย ก็เปลี่ยนนายอยู่รำไปไม่ต่างกับเปลี่ยนกางเกง

อารมณ์อันอ่อนไหวเปรียบเสมือนกลเกมทางสังคมอันยิ่งใหญ่ที่พวกเขาจะเข้าร่วมเป็นผู้เล่น และออกจากเกมไปในทันทีที่พวกเขาารู้สึกหิว พวกเขาใช้ความอ่อนไหวนั้นเพื่อสนองความต้องการของตนเองและละทิ้งมันไปในทันทีที่ไม่เห็นประโยชน์ที่จะรังไว้อีกต่อไป

ต่างจากชาวตะวันตกที่อำนาจของอารมณ์อ่อนไหวนั้น ได้ฝังรากลึกอยู่ในทุกอณู ประสาทของเราอันเป็นสิ่งผลักดันให้เราต้องตอบสนองความต้องการของมันอยู่ตลอดเวลา เราแทบทุกคนต่างตกเป็นทาสของมัน แต่กลับทะนงตนเกินกว่าที่จะสามารถยอมรับความจริงในข้อนี้ได้

สถานพยาบาลแห่งลพบุรี

วัด

วัดกึ่งสถานพยาบาลที่ผมกำลังจะกล่าวถึงนี้มีชื่อว่า “วัดพระบาทน้ำพุ” มันเป็นสถานที่ซึ่งเต็มไปด้วยเชื้อโรคอันปกคลุม อยู่ในปริมาณที่ไม่มีสถานพยาบาลอื่นใดอาจหาญเทียบเท่า ทันทีที่เท้าของผมย่ำลงบนพื้น ผมก็รู้สึกได้ถึงประกายอันลึกลับซึ่งแผ่คลุมไปยังตึกรามและผู้คน สร้างความนิ่งงันและความหุดหู่ใจให้กับผู้มาเยือนแทบทุกราย

เชื้อโรค.....มีแต่เชื้อโรควิ่งผ่านไปทุกหนทุกแห่ง ตั้งแต่เชื้อที่ร้ายแรงอย่างวัณโรคไปจนถึงเชื้อไข้หวัดธรรมดา ที่แย่ไปกว่านั้นคือ มันยังเต็มไปด้วยเชื้อโรคอีกกว่าร้อยชนิดซึ่งส่วนใหญ่มักไม่เป็นที่คุ้นหูนักเนื่องจากจะพบได้ในผู้ป่วยที่มีอาการภูมิคุ้มกันบกพร่องอย่างรุนแรงเท่านั้น

จะเป็นด้วยเหตุใดนั้นยังไม่แน่ชัด ที่ทำให้สถานที่แห่งนี้ถูกเปลี่ยนสถานภาพจากเดิมคือวัดพระบาทน้ำพุ กลายมาเป็นสถานพยาบาลที่ซึ่งผู้ป่วยโรคเอดส์ถูกนำมาทอดทิ้งไว้ให้ใช้ชีวิตตามลำพังภายใต้ร่างกายที่ถูกกัดกร่อนผุพังลงทุกขณะ ภาพเหล่านี้ถือเป็นเรื่องแปลกประหลาดในสายตาของชาวยุโรป ในส่วนของศาสนานั้น

มีเพียงพระอาจารย์และพระสงฆ์ไม่กี่รูปเท่านั้นที่ทำหน้าที่คอยดูแลจัดการเรื่องพิธีศพ ส่วนใหญ่แล้วเป็นพระที่ติดเชื้อ HIV แต่ยังคงมีสุขภาพแข็งแรงอยู่ มองโดยผิวเผินแล้ว วัดแห่งนี้ดูจะดูเหมือนสถานที่พักตากอากาศเสียมากกว่า สังเกตได้จากบ้านกลางสวนหลังเล็กๆ ที่เรียงตัวรายล้อมอยู่ทั่ววัด ต่างเพียงแค่ว่าการพักผ่อนของผู้คนที่นั่นหมายถึงการจากไปอย่างชั่ววันรันดรเท่านั้น

โดยทั่วไปแล้ว (2539) ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักจะตายภายในไม่กี่วันแรกที่มาถึง แต่บางรายที่โชคไม่เข้าข้างอาจมีอาการดีเรื่อยๆ บ้านหลังน้อยเหล่านี้จึงมีไว้สำหรับพวกเขา ผู้ซึ่งยังคงจำต้องรอคอยต่อไป นั่นเป็นสิ่งที่ผมรับรู้ตั้งแต่ในคราวแรกที่มาถึง สำหรับบางรายนั้น อาจตายตั้งแต่วันแรกที่มาถึงก็มี หากไม่ใช่เพราะ สาเหตุจากการตรอมใจแล้ว ก็มักจะเป็นด้วยเหตุที่ว่าพวกเขาไม่สามารถต่อสู้กับอากาศที่ปกคลุมไปด้วยเชื้อโรคจำนวนมากมหาศาลภายในตึกได้

ในขณะที่ถูกรับตัวเข้ามา ณ ที่นี้ พวกเขาก็แทบจะรู้ได้โดยทันทีว่าหนทางที่จะเยียวยานั้นสิ้นสุดลงแล้ว ความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีระยะแสดงอาการเหล่านั้นสูญสลายไปกับลมหายใจเข้าออกอันเป็นพิษที่พวกเขาต่างสูดดม

แต่ความจริงข้อหนึ่งที่ผมสามารถยืนยันได้ก็คือว่าอาการเจ็บป่วยทางจิตใจนั้นเป็นสาเหตุที่สำคัญต่อการเสียชีวิตของคนไข้ เพราะในทันทีที่เดินทางมาถึง ภาพที่พวกเขาจะได้เห็นคือโลงศพเปล่ากว่าเจ็ดสิบโลงที่กองพะเนินทับถมกันอยู่บริเวณทางเดินข้างหนึ่ง ประชันหน้ากับโลงฝังตรงข้ามซึ่งได้ทำหน้าที่ในการเป็นที่พักพิงให้กับซากชีวิตเหล่านั้นอย่างสมบูรณ์แล้ว นอกจากนี้ยังมีรถปิกอัพที่จะขนโลงเหล่านั้นมายังเมรุเผาศพทุกวันวันละสองเที่ยว ภาพเหล่านี้ปรากฏขึ้นก่อนที่พวกเขาจะ ถูกรับตัวเข้าเป็นคนไข้ของสถานพยาบาลซึ่งเต็มไปด้วยมนุษย์ผู้สิ้นหวังแห่งนี้เสียอีก

ผมเคยเห็นกระทั่งคนไข้บางคนที่ยอมแพ้เสียตั้งแต่สองสามชั่วโมงแรก และตายไปภายในเวลาเพียงไม่กี่นาทีที่มาถึง มีบางคนที่ผมจำได้อย่างแม่นยำ หัวใจพวกเขาหยุดเต้น ไปเสียเฉยๆ ในขณะที่กำลังถูกเข็นไปยังเตียงผู้ป่วย

ความตายที่กลืนกินร่างกายมนุษย์คนแล้วคนเล่า นั้น เปรียบเสมือนเกลียวคลื่นในทะเลที่โถมเข้าซัดปราสาททรายริมชายฝั่ง บางครั้งมนุษย์ก็คิดฝันสู้ แต่บางครั้งพวกเขาก็ตายไปอย่างง่ายดายจนแทบไม่น่าเชื่อ

มีหลายสัปดาห์ที่ผ่านมาโดยไม่มีใครตายเพียงสักคนเดียว แม้บางคนจะดูทำไม่น่ารอดแล้วก็ตาม พวกเขาต่างขัดขืนสังขรณ์แห่งชีวิต แต่ในขณะที่บางวัน อาจมีคนไข้เจ็ดแปดหรือเก้าคนต่างจำยอมแต่โดยดี ความตายเหล่านี้เป็นดังเกลียวคลื่น บางขณะถาโถม บางขณะโรยแรง

มีครั้งหนึ่งซึ่งคนไข้กว่าหนึ่งในสามตายไปภายในเวลาเพียงสัปดาห์เดียว แต่สถานพยาบาลกลับยังคงคลาค่ำไปด้วยคนไข้ในจำนวนที่มากยิ่งขึ้นกว่าเมื่อต้นสัปดาห์ที่ผ่านมาเสียอีก นั่นเป็นเพราะพวกเขาต่างเดินทางมาแสวงหาที่สุดท้ายคนแล้วคนเล่า ดังเกลียวคลื่น

ขาดแชมเปญ

ตายอย่างเยือกเย็น ตายอย่างทรมาน ตายอย่างเจ็บปวด ตายอย่างโศกเศร้า ความตายทั้งปวงเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ไร้ซึ่งความยุติธรรม ตายด้วยความเข้าใจในรักแบบผิดๆ ด้วยความเข้าใจ ด้วยความไม่ใส่ใจ หรือด้วยการยึดมั่นในการทำหน้าที่ของคู่สมรสที่ดี แม้ความตายเหล่านี้จะมีบ่อเกิดมาจากความรัก แต่ท้ายที่สุดแล้ว พวกเขากลับต้องลงเอยด้วยการตายอย่างโดดเดี่ยว มีคนไข้ไม่ถึงหนึ่งในสิบที่มีพ่อแม่ พี่น้อง หรือคู่วิตคอยเฝ้าอยู่ข้างกาย ปัจจุบันนี้อัตราส่วนของคนไข้เพศชายนั้นอยู่ในระดับที่สูงกว่าเพศหญิง แต่แนวโน้มกำลังจะเปลี่ยนไป นั่นเป็นเพราะแม่บ้านที่ติดเชื้อมาจากสามีซึ่งแอบไปมีผู้หญิงอื่นนอกบ้านมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ

ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่นั่นยังอายุน้อย เฉลี่ยแล้วอยู่ระหว่าง 25-35 ปี

กระบวนการจัดการกับศพของคนไข้เป็นไปอย่างรวดเร็ว เราจะทำความสะอาดร่างกายพร้อมชุดทวารทั้งหมดด้วยก้อนสำลี สวมเสื้อผ้าที่สะอาดสะอาดอันให้กับพวกเขา และจากนั้นก็หามลงโลงที่ได้ถูกตั้งเตรียมไว้แล้ว เพื่อให้พวกเขาได้พักผ่อนอย่างสงบบนหมอนใบน้อย และผ้าห่มซึ่งทำจาก ผ้าดิบ ท้ายที่สุดก็คือการปิดฝาโลงอำลาพวกเขาเสียในขณะที่ร่างกายยังไม่ทันหายจากไข้ดี

ครั้งหนึ่งผมจำได้ว่าแม่ของผู้ตายคนหนึ่งถามผมอย่างตกใจในขณะที่ผมกำลังใช้สำลีชุดทวารให้ลูกชายของเธอผู้ซึ่งยังคงหายใจเฮือกสุดท้ายอยู่

- ลูกฉันตายแล้วจริงๆ หรือหมอ?

เร็วเกินไป ผมรู้ ผมตัดสินใจเร็วเกินไป

มีอาสาสมัครชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งเรียกให้ผมเข้าไปดูอาการของคนไข้ที่เธอสนิทสนมเป็นพิเศษ ทว่าสายเกินจะเยียวยาเสียแล้ว แต่ด้วยความที่เขายังคงทรمانอยู่ ผมจึงตัดสินใจฉีดยาให้กับเขาตามปกติ ในขณะที่เรากำลังจะพลิกร่างกายของเขาเพื่อจะทำการฉีดยานั้น ปรากฏว่าเขาไม่มีเรี่ยวแรงเหลือพอที่จะทานทนต่อการเคลื่อนไหวใดๆ ได้อีกต่อไปและตายในที่สุด สถานการณ์ดังกล่าวทำให้เราลำบากใจอยู่ไม่น้อย เนื่องด้วยว่ามีสายตาคู่ที่จับคู่จากเตียงข้างเคียงที่กำลังจ้องมองการกระทำของเราอยู่ สักพักเราก็จึงจัดการเตรียมร่างของเขาลงเตียงเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของคนไข้คนอื่นๆ โดยเร็วที่สุด อาสาสมัครคนเดิมถามผมด้วยคำถามเดียวกันกับแม่ของคนไข้รายก่อนว่า

- หมอแน่ใจนะว่าเขาตายแล้ว

ผมจึงตอบเธอไปด้วยเสียงเศร้าๆ ว่า

- "ไม่ต้องเป็นห่วง ถ้าเขายังไม่ตาย เดี่ยวสักพักก็คงจะสำลักก้อนสำลีสื่อออกมาดังป๊อก เหมือนเสียงเปิดแชมเปญเองล่ะ"

แล้วเราทั้งสองก็พากันหัวเราะอย่างไม่เหมาะสมไม่ควรนัก ได้สักพักจึงค่อยเงยเสียงลง เพราะหันไปสังเกตเห็นว่ามีนักข่าวชาวญี่ปุ่นคนหนึ่งยืนหลบอยู่ตรงมุมและกำลังสอดส่องพฤติกรรมของเราทั้งสองอยู่

แปลกที่ผมยังคงกังวลอยู่ ออกจะมากเกินไปเสียด้วยซ้ำ หากพิจารณาถึงประสบการณ์กว่าหลายเดือนที่ผมได้รับที่นี่

ความเบาหวิวของชีวิต

จวบจนทุกวันนี้ ผมได้ประจักษ์กับความตายของคนไข้มาแล้วกว่า 2500 ราย แม้ผมจะ 모르สึกกลัวอีกต่อไปแล้ว แต่ผมก็มิได้เคยชินกับมันเสียทีเดียว

ในช่วงปีแรกๆ หากพวกเขาตายไปต่อหน้าผม ผมก็มักจะจัดการกับศพของพวกเขาด้วยตัวเอง แต่ทุกวันนี้ ความใจดีเหล่านั้นเหือดแห้งลงไปมาก

ปากที่เมื่อไม่กี่วินาทีที่แล้วยังสามารถพูดคุย ครวญคราง หรือหายใจอย่างรวยริน บัดนี้ผมได้ยินเพียงเสียงของเครื่องมือแพทย์กระทบกับฟันในขณะที่ปากถูกยึดด้วยสำลีสว่างกายที่เมื่อไม่กี่วินาทีก่อนจะเปลือยแก่สายตาผู้อื่นได้ก็เพียงในกรณีที่เป็นอย่างยั้งยวดเท่านั้น ด้วยเหตุที่ว่าแกนของมันนั้นมีไซ้เพียงเนื้อหนัง แต่คือการหล่อหลอมขององค์ประกอบนับพันประการที่ทำให้มันกลายเป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงเกียรติของผู้ที่ได้ครอบครอง บัดนี้มันได้กลับกลายเป็นเพียงซากที่ถูกยึดไว้ด้วยสำลีสว่างเท่านั้น

ความเบาหวิวของชีวิต ความตายคือกลเกมของพระเจ้า ในห้วงของเวลาเพียงเสี้ยววินาที จักรวาลทั้งมวลอาจดำดิ่งลงสู่ขอบเขตที่มนุษย์มีอาจหยั่งถึง เวลาช่างมีอานุภาพมหาศาลในตัวของมันเอง

ทาสและอาสาสมัคร

“ทาส”

ที่นี่ไม่มีหมอประจําอยู่แม้แต่คนเดียว หมอชาวไทยไปอยู่ที่ ไหนกันหมด? ผมจะค่อยเฉลยให้พวกคุณทราบในไม่ช้า

ครั้งแรกที่ผมมา ถึงวัดนี้ในปี 2539 มีพยาบาลเพียงคนเดียวซึ่ง มีหน้าที่คอยดูแลคนไข้ (เป็นคนเดียวที่พอจะสื่อสารกับผมด้วยภาษาอังกฤษรู้เรื่อง) พร้อมกับทาสอีกไม่กี่คนที่ต้องจ่ายอมมาทำงานเพื่อความอยู่รอดของตนเอง คนไทยบางคนอาจจะต่อว่าผมที่เรียกพวกเขาด้วยถ้อยคำที่ออกจะดูรุนแรงเกินไปอยู่บ้าง แต่จากที่ผมได้สังเกตการณ์มาเป็นระยะเวลาหนึ่ง

คงไม่มีคำใดจะเหมาะ กับการนำมาอธิบายให้ชาวตะวันตกอย่างเราได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงสภาพความเป็นอยู่และการทำงานภายใต้ความยากลำบาก ความ โง่เขลา และการต้องตกเป็นเบี้ยล่างให้กับสังคมน้อยกว่าไปได้ดีกว่าคำที่สื่อความหมายได้อย่างตรงตัวเช่นคำว่า “ทาส” นี้อีกแล้ว เราอ่อนแอกว่าคนไทยอยู่มากในเรื่องเหล่านี้

บางครั้งพวกเขามีหน้าที่รับผิดชอบมากเสียจนต้องมอบหมายให้คนใช้รายอื่นๆ ที่ยังคงแข็งแรง อยู่เข้ามาช่วยงานในตึกผู้ป่วยหนัก

ผู้ช่วยจำเป็นเหล่านี้ดูเหมือนกับถูกบังคับอยู่กลายๆ เนื่องจากว่าหากเขาปฏิบัติสิ่งที่ช่วยงาน เขาอาจต้องถูกขับให้ออกจากวัด ที่สำคัญคือหากเป็นเช่นนั้นพวกเขาเองก็ยังไม่รู้ว่าจะไปอยู่ที่ไหน เพราะหากต้องไปตรากตรำทำงานใช้ชีวิตอยู่นอกวัดภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ เช่นนั้นแล้ว พวกเขาอาจต้องตายก่อนถึงเวลาอันควรเพราะภูมิคุ้มกันของพวกเขาไม่แข็งแรงพอที่จะต่อสู้กับเชื้อโรคซึ่งพร้อมจะคร่าชีวิตพวกเขาได้อยู่ทุกเมื่อ

ที่แปลกยิ่งไปกว่านั้นคือ แม้การทำงานในตึกจะเสี่ยงเอาการอยู่ แต่ผู้ ป่วยเหล่านี้ต่างก็เต็มใจ เป็นอย่างยิ่งในกาที่จะรออาสาเข้ามาช่วยงาน

เคยมีคนใช้รายหนึ่งให้เหตุผลกับผมว่า เป็นเพราะเขาอยากที่จะสั่งสมบุญไว้ให้มากที่สุด ในขณะที่ยังคงมีเรี่ยวแรงหลงเหลือ ด้วยหวังว่าอันิสงค์ของ ผลบุญเหล่านั้นช่วยปลดเปลื้อง ให้ พวกเขาสิ้นเวรสิ้นกรรมได้โดยเร็วที่สุด ผมเชื่อว่ายังมีอีกเหตุผลหนึ่งนอกเหนือจากนั้น นั่นคือ การที่พวกเขามีโอกาสใกล้ชิดกับความตายอยู่เสมอ นั้น จะสามารถช่วยลดทอนความน่า สะพรึงกลัวของมันลงได้เมื่อคราวที่เวลาของพวกเขาเองเวียนมาถึง

อาสาสมัคร

เนื่องจากปริมาณเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ (มีประมาณ หนึ่งในสิบของเจ้าหน้าที่ใช้กันในยุโรป) ทำให้การดูแลรักษาคนไข้ต้องเป็นไปในลักษณะตามมีตามเกิดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งที่ต้อง ปฏิบัติบางประการ อาทิเช่น การให้อาหารทางสายยาง การห้ามเลือดโดยมีการป้องกันอย่าง ถูกต้อง การกักบริเวณผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง หรือการฆ่าเชื้อโรคภาชนะ นั้นต้องถูกละเลยไปด้วย ข้อ จำกัดดังที่กล่าวข้างต้น

ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ทางวัดเต็มใจอำนวยความสะดวกรับอาสาสมัครชาวตะวันตกอยู่เสมอ ชาวตะวันตกผู้มีความเชื่อมั่นว่าตนจะสามารถช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ผู้โชคร้ายเหล่านี้ได้ ดังนั้นพวกเขาจึง เดินทาง มาจากทุกสารทิศโดยเฉพาะยุโรป และโดยเฉพาะในช่วงที่อากาศกำลังเย็นสบาย สำหรับพวกเขา (ช่วงที่เหงื่อออกน้อยที่สุด)

บางคนมาเพื่อจัดการกับปัญหาส่วนตัว อันเกิดจากการหมกมุ่นในตนเอง หรือในศาสนา บางคน มาเพราะอยาก رؤ้อยากเห็นหรือเพราะเป็นส่วนหนึ่งใน “หลักสูตรการศึกษา” การท่องเที่ยวเชิง

มนุษยธรรมก็กำลังได้ รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในแบบเดียวกับที่การท่องเที่ยวเพื่อ
แสวงหาเช็กส์เคยเกิดขึ้นเมื่อหลายปีก่อน อาจเป็นไปได้ว่าสิ่งที่ถูกกัดกร่อนลงอาจ
ไม่ใช่เพียงตัวเราเท่านั้น แต่รวมถึงสังคมของเราด้วย

องค์กรอิสระต่างๆ ทุกวันนี้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อมนุษยชน มีคำ
กล่าวที่ว่า “การบริหารจัดการด้านการเงินและการกระจายอำนาจยังไม่โปร่งใสเพียงพอ” ราวกับ
เป็นข้อแก้ตัวที่ไม่สามารถดูแลคนไข้ที่กำลังจะตายเหล่านั้นได้ดีพอ

อาสาสมัครส่วนใหญ่ที่วัดนั้นพูดภาษาไทยไม่ได้ จะให้เรียนรู้ไประหว่างที่มาทำงานนั้นก็ดูจะ
เป็นการยากเกินไป พวกที่มาอยู่ได้สักสองเดือน พอกลับไปก็จะพูดภาษาไทยได้แบบงูๆ ปลาๆ
เรียกว่าไม่เกินสิบคำ ซ้ำยังเป็นสิบคำที่ออกเสียงได้ไม่ชัดเสียอีกด้วย

พวกเราส่วนใหญ่มักจะประเมินความสามารถของตัวเองไว้สูงจนเกินไป เห็นว่างานดูแลผู้ป่วย
ง่ายตายเสียจนทำให้มองข้ามธรรมชาติพื้นฐานของงานที่ต้องอาศัยความอดทนเป็นอย่างสูง ทั้ง
ต่อกลิ่นอันไม่พึงประสงค์ ความรู้สึกอ่อนไหวกับความเจ็บปวดที่ได้พานพบเห็น ความน่า
ขยะแขยงของโรคผิวหนังบางชนิด ความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการต้อง
อยู่ใกล้ชิดกับสภาพแวดล้อมที่รายล้อมไปด้วยสัญลักษณ์แห่งความตายในทุกหย่อมหญ้าเช่นนี้
อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ อาสาสมัครส่วนใหญ่จึงมักอยู่กันได้ไม่นานนัก เมื่อถึงเวลาอันควรพวกเขาก็จะมา
พร้อมข้ออ้างบางประการเพื่อจากไปพร้อมกับรูปถ่ายในมือ

บางพวกที่ยังคงอยู่ต่อก็มักจะมีได้ทำงานอย่างเต็มที่เหมือนเดิม ไม่ยอมรับภาระหนักๆ (เช่น
จัดการกับอุจจาระหรืออาเจียนของคนไข้) หรืออาจแวะเข้ามาทำงานเพียงวันละไม่กี่ชั่วโมง
เป็นต้น

หน้าที่ภายในตึกผู้ป่วยนี้ถูกจัดแบ่งโดยไม่ได้นับรวมเอาอาสาสมัครไว้ด้วย เป็นเหมือนเช่นความ
ตายที่มาเยือนอยู่ตลอดเวลา โดยที่ไม่มีจิตวิญญาณของอาสาสมัครคนใดก็ตามจะรังไว้ได้ เมื่อ
เป็นเช่นนั้น ผู้ที่ต้องเผชิญชะตากรรมอยู่ต่อไป ไม่ว่าจะมียาอาสาสมัครมาช่วยเบาแรงหรือไม่ก็คือ
ทาสพวกนี้เอง

แต่ในบางครั้ง ก็มีอาสาสมัครบางคนปักหลักอยู่ที่นี้พร้อมกับทำตนให้เป็นประโยชน์อย่าง
แท้จริง โดยทั่วไปแล้วคนกลุ่มนี้จะเดินทางมาตามลำพัง และมักเป็นพวกที่แปลกแยกจาก
สังคม (เช่น พวกเสียศูนย์ รักร่วมเพศ อารมณ์ศิลปิน เศรษฐี ไร้อนาคต สามีเลเทเมมา เป็น

ต้น) คนที่ยอมมาจมน้ำอยู่ที่นี้โดยไม่ได้รับค่าจ้างแม้แต่บาทเดียว คงจะต้องมีความบ้าในตัว อยู่มากพอดู

ความจริงแล้วคนพวกนี้เป็นพวกคนมีการศึกษาซึ่งต้องการที่จะปลดปล่อยพันธนาการของชีวิต วัดแห่งนี้แตกต่างจากสถานสงเคราะห์แม่ชีเทเรซ่าที่กัลกัตตาในแง่ที่ว่ามันไม่ได้ถูกเชื่อ โยงไว้ ด้วยคริสตศาสนา หรือเป็นที่นิยมในเครือข่ายของชาวคริสต์ (อันส่งผลให้มีอาสาสมัครหลังไหล กันอย่างไม่ขาดสาย) ผู้คนที่นี้มาได้มาเพราะมีพระเจ้าเป็นแรงบันดาลใจหรือต้องการสร้างคุณ ความสำเร็จให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชนทางศาสนา และยิ่งไปกว่านั้นพวกเขามีความเต็มใจที่จะอุทิศ แรงกายแรงใจโดยที่มีได้หวังค่าขอบคุณใดใด

งานส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากที่สถานสงเคราะห์แม่ชีเทเรซ่ามากนัก ที่ผมกล่าวเช่นนี้ได้เพราะ ผมเคยมีประสบการณ์จากทั้งสองแห่งมาแล้ว หน้าที่หลักของอาสาสมัครคือการช่วยเช็ดตัวให้ ผู้ป่วย นวดตามร่างกาย คอยปลอบโยน ป้อนข้าว บางพวกอาจช่วยเปลี่ยนผ้าปูเตียงหรือทำ ความสะอาดสิ่งปฏิกูลเช่นอุจจาระ ปัสสาวะ อาเจียน เป็นต้น

ประโยชน์ที่แท้จริง

วันหนึ่งในขณะผมอยู่ตามลำพังกับผู้ช่วยพยาบาล เมื่อสบโอกาสเหมาะผม จึงเลียบเคียงถามเธอว่า เธอคิดอย่างไรกับอาสาสมัครชาวต่างชาติที่มาทำงาน เธอนิ่งคิดอยู่ครู่ หนึ่งจึงตอบผมว่า ที่จริงแล้วเธออยากให้มีมากกว่านี้เสียด้วยซ้ำ

- ทำไมล่ะ? ผมถามต่อ เราพูดภาษาไทยก็ไม่ได้
- เธอตอบผมว่า ก็เพราะพวกฝรั่งไม่ค่อยกลัว

ครั้งนั้นผมจึงตระหนักได้ข้อเท็จจริงที่สำคัญบางอย่างว่า ชาวตะวันตกนั้นแม้จะหวาดกลัวสิ่ง ต่างต่างนานา แต่ไม่เคยกลัวติดเอดส์ พวกเขาดูแลสุขภาพคนไข้อย่างใกล้ชิดและสามารถตอบสนอง ในสิ่งที่คนไข้โยเยหาได้ ทุกๆ สัปดาห์ จะมีคนไทยแวะเวียนมาเยี่ยมเยียนอยู่เสมอๆ พวกเขาจะ มาพร้อมเงินบริจาค ผลไม้ หรือคำพูดปลอบโยนมากมาย แต่มีสิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือ พวกเขาต่างพากันหวาดกลัวที่จะอยู่ใกล้ชิดกับคนไข้

ด้วยมาตรการในการป้องกันโรคเอดส์ที่ล้มเหลว ทำให้คนไทยทั้งชาติต่างตกอยู่ในภาวะแห่งความหวาดกลัว ผู้คนที่พากันมาทำบุญที่วัดแห่งนี้ คือคนพวกเดียวกับที่จะพญาติมิตรของพวกเขาจะมาปล่อยทิ้งไว้ในทันทีที่เริ่มมีการแสดงอาการตามร่างกายเกิดขึ้น ดังนั้นอาสาสมัครเหล่านี้จึงได้มอบสิ่งหนึ่งที่มีค่ามากไปกว่าสิ่งใด นั่นคือ การสัมผัสร่างกาย

ผมทำตามคำแนะนำที่พยาบาลคนหนึ่งสอนผมโดยหวังว่าอาจมีประโยชน์กับคนไข้บ้าง นั่นคือพยายามสัมผัสตัวคนไข้ให้บ่อยที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยไม่ต้องใช้ถุงมือ

- หมออีฟกล้าจับตัวฉัน หมออีฟ กล้าจับตัวฉัน หมออีฟ

คนไข้คนหนึ่งพรีำบอกผม ในขณะที่น้ำตาของเธอเริ่มไหลเป็นทาง ส่วนคนไข้คนอื่นๆ ต่างก็แสดงอาการโหยหาในสิ่งเดียวกัน นั่นคือการสัมผัส
มีคนไข้อาการร้ายแรงรายหนึ่ง ตามเนื้อตัวเต็มไปด้วยแผล มีกระดูกโผล่ออกจากร่างกายถึงสามแห่ง เขาอนคอยผมอยู่ พร้อมพูดกับผมว่า

- ผมด้วยหมอ ขอผมจับตัวหน่อย.....

เขายื่นมือขวามาลูบแขนผม นัยน์ตามีน้ำคลอเบ้า ลำคอแห้งผาก

เจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งดูแลคนไข้เหล่านี้มานานนับปีไม่กล้าทำในสิ่งที่พวก “ฝรั่ง” ทำตั้งแต่วันแรกที่มาถึง ผมรู้ว่า psoriasis และ eczema* นั้นมิใช่โรคติดต่อ โรคหิดก็รักษาได้ไม่ยากและมีได้รุนแรงไปกว่าโรคหัดสักเท่าใดนัก ส่วน “Kaposi’s Sarcoma” หรืออาการแพ้ที่ก่อให้เกิดรอยแผลตามผิวหนัง (เช่น “Steven Johnson’s Syndrome” “Lyell syndrome”) ก็มีเชื้อที่ก่อตัวก่อตัวแต่อย่างใด พูดให้เข้าใจง่ายคือการสัมผัสตัวคนไข้ นั้นมิใช่เรื่องน่ากลัวแม้แต่น้อย
สิ่งเดียวที่ผมกลัวคือ วัณโรค ผมพยายามใส่หน้ากากทุกครั้งที่เป็นต้องเข้าไปตรวจคนไข้ในห้องดังกล่าว จนถึงวันหนึ่งผมจึงตัดสินใจถอดหน้ากากออกเสีย ด้วยเหตุผลเดียวกันกับเมื่อครั้งที่ผมตัดสินใจถอดถุงมือ และแล้วผมก็ติดเชื้อวัณโรคในที่สุด อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจาก

โรคเอดส์แล้ว โรคทุกชนิดสามารถรักษาให้หายได้ กับโรคเอดส์นั้น แม้จะมีอัตราเสี่ยงในการติดเชื้ออยู่บ้าง แต่โอกาสที่จะเกิดขึ้นได้มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

พระผู้กลางแควลง

พระรูปหนึ่งนอนครางอยู่บนเตียง เขาไม่ชอบหน้าผมนัก คิดว่าอาจเป็นเพราะเขาคงนึกอยู่ในใจเสมอว่าผมเป็นพวกอ่อนหัดไร้ฝีมือ แต่ผมรู้ว่ามีเหตุผลอีกข้อหนึ่งนั่นคือ โดยสัญชาตญาณแล้ว เขาไม่เคยเห็นชาวต่างชาติอยู่ในสายตา ด้วยเหตุนี้ผมจึงมิได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเขาบ่อยนัก เขานอนทรمانอยู่เช่นนั้นมาได้สักอาทิตย์ สันนิษฐานว่าคงเป็น pancreas* ผมไม่อาจรู้ได้แน่ชัดเพราะที่นี่ไม่มีห้องวินิจฉัยโรค ผมไม่สามารถช่วยอะไรเขาได้มากนักเพราะในสมัยนั้นที่วัดมียาจำกัดในปริมาณที่จะสามารถทำการรักษาโรคได้บางชนิดเท่านั้น ในที่สุดเขาก็เอ่ยปากเรียกชื่อผม ผมเดินไปหาเขาพร้อมกับผ้าชุบน้ำอุ่นในมือสำหรับประคบบริเวณหน้าท้องเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด พร้อมกับพูดบางสิ่งบางอย่างกับเขา

- ทำใจให้สบาย อย่าฝืนอีกเลย สงบจิตสงบใจลงเสีย

เมื่อนั้น ความเจ็บปวดของเขาก็ค่อยทุเลาลงอย่างช้าๆ

- ทำใจให้สงบ อย่าไปฝืนมัน ปลอ่ยให้ร่างกายเป็นไปตามธรรมชาติ

เขาหายใจเป็นจังหวะขึ้น พร้อมพยายามกล่าวคำว่า “ขอบคุณ” กับผมเป็นภาษาฝรั่งเศส 15 นาทีหลังจากนั้นเขาก็ตายในอ้อมแขนของผม คนใช้คนอื่นๆ รวมทั้งอาสาสมัครชาวอเมริกันคนหนึ่งซึ่งเพิ่งมาถึงต่างไม่คาดคิดว่าเขาจะจากไปได้ง่ายดายเช่นนี้

- ทำใจให้สงบ อย่าฝืนมันอีกเลย...

ผมได้เรียนรู้ว่าความเวทนาช่างมีอำนาจยิ่งใหญ่เหลือเกิน

เกิดเป็นหมอ? ช่างนำศร่า

หมอลาปาวันวิภินี่

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2539 ในคราวที่ผมมาถึงที่นี่อย่างผู้ไม่ประสีประสา ผมไม่มีสมบัติติดตัวมา แม้แต่ชิ้นเดียว ไม่มีเงิน ไม่มียา ไม่มีค่าแรงไว้สำหรับจ้างผู้ช่วย สมบัติของผมมีเพียงสิ่งเดียว นั่นคือปริญญาบัตรฉบับถ่ายเอกสารเพียงหนึ่งใบเท่านั้น

นั่นคือต้นเหตุแห่งความโชคร้ายของผม ในช่วงแรกๆ นั้น หน้าทีของผมไม่ต่างจากอาสาสมัครคนอื่นๆ มากนัก เพียงแต่จะต้องทำหน้าที่ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งผมได้รับมอบหมายให้เล่นบทบาทที่ผมมิได้เต็มใจเอาเสียเลย

ผมตระหนักได้อย่างรวดเร็วว่าหน้าที่ของผมมี 2 ส่วนด้วยกัน ส่วนหนึ่งคือการช่วยให้คนไข้ตายไปอย่างทุกข์ทรมานน้อยที่สุด ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งกลับตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง นั่นคือผมต้องพยายามโน้มน้าวจิตใจของคนไข้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าพวกเขาจะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้อีก เป็นแรมเดือนหรืออาจเป็นแรมปี ด้วยยาที่แสนจะถูกและมีปริมาณไม่เพียงพอ หน้าที่ในส่วนแรกนั้นถือว่ามีได้ยากเย็นเกินปานัก ผมเพียงแค่ต้องจ่ายยาไปตามอาการ พูดคุยกับคนไข้ นวดร่างกาย และดูแลปรนนิบัติทั่วๆ ไปเท่านั้น

แต่สำหรับในส่วนที่สองนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายนัก การตัดสินใจของผมมีผลอย่างสำคัญต่อชีวิตของคนไข้ ถ้าเปิดความผิดพลาดขึ้นคนไข้อาจตายได้ในทันที หรือหากไม่ตายก็อาจต้องทนทุกข์ทรมานด้วยความเจ็บปวดต่อไปอีกนานก็เป็นได้ อย่างไรก็ตามผลของมันนั้น จะว่าเป็นชัยชนะเล็กๆ ของผมก็ยอมได้ เนื่องด้วยว่าเวลาเพียงไม่กี่เดือนที่ผมยื้อไว้เพื่อต่อชีวิตให้กับคนไข้ผู้สิ้นหวังเหล่านั้นนั้น มันช่างเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับพวกเขามากเหลือเกิน อาจเป็นเพราะว่าเวลาของแต่ละคนนั้นช่างดูสั้นเสียเหลือเกิน

ผมเองก็ทำได้เพียงในสิ่งที่ขอบเขตอำนาจของผมจะเอื้ออำนวยเท่านั้น การใช้ชีวิตอยู่ที่เมืองไทยนี้ทำให้ผมได้เรียนรู้ว่าผมไม่สามารถเรียกร้องสิ่งใดที่เกินเลยไปกว่านั้นได้ นอกจากนั้นแล้ว ผมยังได้เรียนรู้ถึงวิธีการในการเข้าหาผู้หลักผู้ใหญ่ให้เป็นที่ถูกใจอีกด้วย นั่นคือ ต้องคิดไว้

เสมอว่าตัวเรานั้นเปรียบเสมือนหมอกจากเผ่าป่าบัววิกินี ผู้เปลี่ยนข้อเสนอนในการรักษาคนไข้ให้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายที่.....กรุงเบอร์ลิน คงไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้ง่ายๆ นัก ยิ่งสำหรับคนไทยด้วย แล้ว พวกเขามีสิทธิ์ที่จะรู้สึกหยิ่งทะนงในเชื้อชาติและอัตลักษณ์ของตนในระดับที่มากกว่า คนเยอรมันเสียอีก ก่อนที่เราจะมีอำนาจไปต่อรองกับใคร สำคัญมากที่จะต้องเอาชนะใจพวกเขาให้ได้เสียก่อน

ในตอนแรกนั้นผมเป็นหมอนที่น่าสงสารมาก ไม่มีกระทั่งห้องพักส่วนตัว ต้องไปอาศัยอยู่ร่วมกับ พระรูปหนึ่งซึ่งติดเชื้อเอชไอวี ตามเนื้อตัวมียุงบินเกาะให้ว่อนไปหมด บางคราวมันอาจรัง ความมาถึงผม หากผมตบมันเข้าก็จะมีเลือดแดงฉานกระดุดตามมาทุกที ของใครเป็นของใครก็ไม่อาจหยั่งรู้ได้

ผ่านไปหลายเดือน มักจะมียาตัวใหม่ๆ มาให้ผมลองใช้กับคนไข้ที่วัดนี้อยู่เสมอ แม้สถานการณ์ จะดีขึ้นบ้าง แต่ก็ไม่เคยโชคดีถึงขนาดที่ว่าจะได้มอร์ฟีนมาใช้ ล่วงเลยมากกว่าเจ็ดปี อดีตเคยไม่มีมอร์ฟีนอย่างไร วันนี้ก็ยังไม่มียูเซนนั้น ในขณะที่ปีหนึ่งๆ กลับมีคนตายไป มากกว่า 500 รายทีเดียว

เมื่อเวลาผ่านไป ผมมีอำนาจจ่ายยาให้กับคน ไข้มากขึ้น ทั้งการรักษาแบบป้องกัน และรักษา ตามอาการ ผมต้องใช้วิธีการลองผิดลองถูกในกรณีที่ไม่มีทางเลือกอื่นใดจะดีไปกว่านั้น เพราะ ไม่มีห้องแล็บที่ผมจะสามารถวินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้อง

เริ่มทำงานได้ไม่นานผมก็พอรู้ตัวว่าตนเองไม่เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้ รับมอบหมายนี้เอาเสียเลย คนไข้ของผมเจ็บป่วยด้วยโรคแปลกประหลาดซึ่งผมไม่เคยพบเห็นเสียเป็นส่วนใหญ่ ที่แย่ไปกว่า นั้นคือ บางโรคผมไม่เคยได้ยินแม้แต่ชื่อ ตัวอย่างเช่น ‘**progressive multifocal leukoencephalitis**’, ‘**vacuolar myeloneuropathy**’, ‘**inflammatory demyelinating polyneuropathy**’...

โรคเหล่านี้สร้างความสับสนให้ผมอยู่มากพอควร บางครั้งผมถึงกับค้นพบโรคบางอย่าง ซึ่งยังไม่เคยมีใครค้นพบ ผมต้องจดบันทึกอาการของมันไว้เพื่อที่จะทำการตั้งชื่อให้ในภายหลัง เพราะไม่มีตำราทางแพทยศาสตร์เคยใดใดเคยทำการศึกษาถึงโรคเหล่านี้มาก่อน ‘**Moult**

syndrome’, ‘Spastic Tongue Syndrome’, ‘Black Syndrome’, ‘Cochonoma Vaginalis’ ่หรือ ‘Cochonoma Penis’... และอื่นๆ อีกมากมายที่ไม่เคยมีหนังสือเล่มใดกล่าวถึง

อาจารย์ใหญ่

ถึงแม้ว่าความหลากหลายของโรคจะเป็นโอกาสที่เปิดกว้างสำหรับการทำการศึกษาวิจัยเช่นนี้ ผมก็ยังอดแปลกใจไม่ได้กับทัศนคติของ ผู้คนในวงการแพทย์ไทยที่มีต่อโอกาสดังกล่าวนี้ หากเป็นในยุโรปหรือ สหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยต่างๆ จะต้องพากันทำการรุมวิจัย ถึงกรณีแปลกประหลาดเหล่านี้เพื่อสร้างความก้าวหน้าให้กับวงวิชาการของพวกเขา แต่ในประเทศไทยปรากฏการณ์เหล่านี้ไม่เคยเกิดขึ้น ตรงกันข้าม มีเพียงนักวิจัยบางกลุ่มที่แม้จะมาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเพียงใดก็ยังมีแนวโน้มที่จะมุ่งทำการศึกษาไปที่ antiretroviral* ตามแบบตะวันตกมากกว่าที่จะ ให้ความสนใจกับอาการแปลกๆ ของโรคซึ่งอาจพบเห็นได้ที่นั่นเท่านั้น แม้คนไข้กลุ่มใหญ่มาที่นี้ภายหลังได้รับการรักษาจากโรงพยาบาลประจำจังหวัด หรือจากคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยบางแห่งมาแล้วระยะหนึ่งก็ตาม แต่เมื่อพวกเขามาถึง สิ่งที่ดีตัวมากกลับมีเพียงจดหมายสั้น ๆ ที่ระบุว่า ...

- เป็นคนไข้ติดเชื้อเอชไอวี พร้อมมีอาการวัณโรคในปอดแทรกซ้อน
ด้วยความนับถือ คุณหมอนิรนาม

...และเราก็ต้องมีเดบดด้านเพราะไม่รู้สาเหตุใครคนไข้จึงเป็นอัมพาตทั้งสองซีก ตาบอดข้างหนึ่ง กล้ามเนื้อหูรูดไม่ทำงาน!

ผมต้องทำงานโดยไม่มีเครื่องฉาย x-ray ไม่มีห้องแล็บ หรือผู้ช่วยวินิจฉัยแม้แต่คนเดียว เครื่องมือที่ใช้มีเพียงการสูดดม การมอง การฟัง สัญชาติญาณและประสบการณ์เท่านั้น

ในตอนแรกนั้นผมออกจะประหม่าอยู่บ้าง ครั้งหนึ่งผมจำได้ว่าผมตัดสินใจส่งคนไข้ไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดในตัวจังหวัด

ผมนี่ช่างไม่ประสีประสาเอาเสียเลย! คนไข้เหล่านั้นถูกส่งตัวกลับในทันทีพร้อมได้รับยาพาราเซตามอลติดตัวมาหนึ่งห่อ ไม่มีแม่กระทั่งจดหมายอธิบายใดใด เหตุการณ์ครั้งนั้นสอนให้ผมได้รู้ว่า หมออาสาสมัครอย่างผมไม่ควรจะหาเรื่องเข้าไปยุ่งย่ามกับกิจการของทางราชการให้มากนัก

มีอยู่ครั้งหนึ่งที่ผมเชื่อว่าคนไข้ น่าจะมีหวังอยู่บ้างเพราะมีแม่มาคอยเฝ้าดูแลอย่างใกล้ชิด ผมแนะนำให้แม่ของเขาวิ่งเต้นเป็นธุระให้กับลูกชาย โดยมีจดหมายรับรองของผมเป็นตัวช่วยอีกแรงหนึ่ง คนไข้ถูกส่งตัวกลับภายในไม่กี่ชั่วโมง ตัวแม่ของเขานั้นบอกกับผมทั้งน้ำตาว่าลูกชายของเขาไม่ได้รับการตรวจใดๆ ทั้งสิ้น แม้แต่จดหมายของผมยังไม่ได้ถูกเปิดเสียด้วยซ้ำ เจ้าหน้าที่ได้แต่บอกให้ลูกนางขึ้นนั่งบนรถเข็น ตัวคนไข้เองก็ถูกไม่มีใครจะไหวเพราะมีอาการกล้ามเนื้อชองท้องอักเสบตั้งแต่ก่อนที่จะถูกส่งตัวไป เมื่อเป็นเช่นนั้น หมอที่นั่นจึงทำการตัดบทด้วยการยื่นยาพาราเซตามอลให้ห่อหนึ่งพร้อมกับพูดว่า

- เอาล่ะ เสร็จแล้ว กินยานี้ครั้งละ 2 เม็ดทุกวัน วันละ 3 เวลานั้นแหละ แล้วเดี๋ยวก็เตรียมตัวกลับวัดได้

ผมคิดว่าที่เขาปฏิบัติเช่นนั้นเป็นเพราะเขาต้องการประชดผม มิใช่เพราะคนไข้ เพื่อสั่งสอนบทเรียนให้กับผม ผมได้แต่คิดว่าตัวเองเป็นหมอชาวปาปัวนิวกินี ที่หาเรื่องใส่ตัวอยากจะมารักษาคนไข้ที่เบอร์ลินนี่เอง

ผมคิดในใจว่าวันหนึ่งทางโรงพยาบาลคงจะหาคนมาประจำอยู่ที่วัด และรับหน้าที่นี้แทนผมไปเสีย เพราะนั่นคงจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดทั้งสำหรับผม และคนไข้ เพราะผมเองก็ไม่ได้ชอบงานลักษณะนี้และไม่คิดจะอยู่ที่นี้ไปจนตายเช่นกัน

หลังจากเจ็ดปีผ่านไป ผมยังคงจมปลักอยู่ที่นี้ ผมรู้ว่าผมประเมินปัญหาไว้ต่ำจนเกินไป

ที่จริงแล้วปัญหาไม่ได้มาจากแค่ตัวผม แต่ยังรวมไปถึงโรงพยาบาลอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียงที่ต่างก็เกี่ยวกันโดยที่ไม่มีฝ่ายใดยอมรับภาระดูแลคนไข้ที่ถูกทิ้งมาจากอีกที่หนึ่ง และยังซับซ้อนขึ้นเมื่อได้พิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่าทางโรงพยาบาลจำต้องแบก รับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวนี้

ไม่ว่าคนไข้จะเดินทาง มาจากที่ใดในประเทศไทยก็ตาม ทางออกที่ดีที่สุดของพวกเขาก็คือการ นำคน ไข้เหล่านั้นมาทิ้งไว้ที่วัดเพื่อตัดปัญหาเสีย

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีแง่มุมทางวัฒนธรรมที่ต้องทำความเข้าใจอีกด้วย นั่นก็คือ หมอคนไทยส่วนใหญ่ที่นั่นแม้จะค่อนข้างมีฝีมือ แต่มีข้อเสียอย่างใหญ่หลวงคือมักจะ ไม่ค่อย ยอมเสียหน้า แม้จะมีอาการบางอย่างที่พวกเขาไม่สามารถหาคำตอบได้ พวกเขาก็มักจะ ปล່อยให้มันค้างคาไว้เช่นนั้น มากเสียกว่าที่จะยอมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ดังนั้นหมอ พวกนี้จึงไม่มีใครจะใส่ใจกับสิ่งที่ผิดแปลกไปจากตำรามากนัก แม้ว่าสิ่งเหล่านั้นจะแทบจะเป็น สิ่งปกติในการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ก็ตาม

ในจดหมาย ส่งตัวคนไข้ที่ผมเคยได้รับมาทั้งหมดนั้น ไม่มีแม้แต่ฉบับเดียวที่หมอเหล่านั้นจะ ยอมรับว่าเขาไม่ทราบถึงสาเหตุของความล้มเหลวในการรักษาคนไข้รายดังกล่าวหรือไม่เคยมี ประสิทธิภาพในการรักษาอาการเช่นนี้มาก่อน

เคยมีคนไข้รายหนึ่งที่ร่างกายขาดออกซิเจนมานานกว่าครึ่งเดือนจนกระทั่งลำตัวเขียวซีด โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ แห่งหนึ่งที่ได้ทำการรักษาเธอมาก่อนหน้านี้ไม่ได้แจ้งมาในใบส่งตัวคน ไข้ว่า พวกเขาได้ลองรักษาด้วย pneumocystosis* มาแล้ว ในจดหมายระบุเพียงว่าคนไข้ป่วย เป็นโรคเอดส์และมีวัณโรคแทรกซ้อน แม้คนไข้จะมีอาการตัวเขียว หายใจติดขัด แต่เธอยังมี ชีวิตอยู่ ดังนั้น ผมจึงต้องช่วยเธอให้ถึงที่สุด ด้วยความที่ ไม่มีห้องแล็บสำหรับวินิจฉัยโรค ผมจึง ต้องเริ่มด้วยทางเลือกที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุดก่อนนั่นคือ pneumocystosis และแน่นอน อาการคน ไข้กลับแย่ลง ผมเสียเวลาไปสี่วันกว่าจะค้นพบในสิ่งที่เขาค้นพบมาก่อนหน้านี้ แล้วแต่ไม่ยอมที่จะปรึกษาบอกผม ผมอาจนำเวลา 4 วันที่เสียไปนี้มาลองทำการรักษาเธอด้วย ทางเลือกอื่นๆ สี่วันที่อาจมีหมายความถึงชีวิตคนทั้งคน

ปวดหัว เชื้ออุกุลาม ตุ่มขึ้นตามตัว อัมพาตเรื้อรัง อาการซ้ำซากเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งควรจะต้องมา เสียเวลาวินิจฉัยอีกแล้ว คิดแค่ว่าหมอที่ส่งตัวพวกเขามานั้น ไม่เคยใส่ใจที่จะเขียนแม้แต่ จดหมายสั้นๆ เพื่อบอกข้อมูลการรักษากับผมแต่น้อย

ที่ความแล้ว การณ์ก็มีได้เลวร้ายเช่นนั้นเสมอไป มีโรงพยาบาลอีกหลายแห่งที่ยังใส่ใจกับการรักษาคนไข้โรคเอดส์อยู่บ้าง ยังมีคุณหมอผู้กล้าหาญบางคนที่ยังมีจริยธรรมมากพอที่จะให้การักษาคนไข้ของพวกเขาอย่างสุดกำลังความสามารถ ยอมที่จะเสียหน้าด้วยการบากบั่นช่วยเหลือคนไข้ต่อไป แม้จะล้มเหลว แทนที่จะผลักไสพวกเขาไปที่วัดพระบาทน้ำพุแห่งนี้ เราสามารถแยกประเภทของหมอในเมืองไทยออกได้เป็น 2 พวก พวกแรกคือพวกหัวกะทิ และระดับสูง (พวกนี้เราจักได้กล่าวถึงในภายหลัง) กับอีกพวกคือ พวกระดับกลางๆ เป็นพวกหลังนี้เองที่นอกจากจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการหว่านพะวงแต่หน้าตาของตัวเองแล้วนั้น ยังมีท่าทีหวาดกลัวโรคเอดส์เองอีกด้วย

บางครั้งคุณอาจจะพบเห็นหมอทั้งสองพวกนี้ได้ ในโรงพยาบาลเดียวกัน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของคนไข้ที่ต้องเลี้ยงดวงเขาไม่ต่างกับการซื้อล็อตเตอรี่
ครั้งหนึ่งเคยมีคนไข้ถูกส่งตัวกลับมาหาผมพร้อมกับถูกเสียดสีประชด ประชันจากหมอที่นั่นอย่างเจ็บแสบเหลือเกิน

- ทำไมไม่กลับไปรักษาที่คุณหมอชาวต่างชาติคนที่เธอชมว่าเก่งนักเก่งหนาซะล่ะ ก็คนเดียวกันนี่ไม่ใช่หรือที่ส่งตัวเธอมาที่นี่

หากกลับมาครวหาหน้าทีโรงพยาบาลแห่งเดิมนี่ เขาอาจได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีพร้อมกับการตรวจโรคอย่างละเอียดราวหน้ามือเป็นหลังมือก็เป็นได้ คุณคงเข้าใจได้ถึงความรู้สึกกังวลในใจของพวกเขาได้ดีในยามที่รู้ว่าพวกเขารู้ว่าตัวเองจะต้องไปโรงพยาบาล ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ผมก็ยังคงส่งคนไข้ไปที่นั่นอยู่เสมอ แม้จะเป็นด้วยเหตุผลที่แตกต่างออกไปอยู่บ้างก็ตาม สิ่งต่างๆ เปลี่ยนไปจากเมื่อครั้งปี 2539 ประกอบกับการที่ผมรับมือกับโรคแปลกประหลาดได้ดีขึ้นกว่าแต่ก่อนอยู่มาก ช่วงหลังนี้ผมจึงส่งตัวไปเฉพาะพวกที่ผมเห็นว่าพอจะมีหวังอยู่บ้าง ส่วนพวกที่น้ำหนักเหลือแค่ 20 กิโลกรัม หรือที่มีอาการเป็นอัมพาตซึ่งก็เป็นกันแทบจะทุกคนนั้น ผมก็ไม่เห็นประโยชน์ที่จะส่งเขาไปทรมานอีกต่อไปถ้าหากมิใช่เป็นความประสงค์ของพวกเขาเอง

ผมมาทำอะไรที่นี่?

ความจริงแล้วผมเองก็ยังไม่เข้าใจเช่นกันว่าเหตุใดตัวเองจึงยังสามารถทนใช้ชีวิตอยู่ที่วัดนี้ได้

- พวกหมอทั้งหลายไม่ชอบผมและไม่เคยตอบจดหมายของผมเกี่ยวกับอาการของคนไข้ไปเลย
- คนไข้ชอบผม แต่ก็ไม่ได้เคารพเหมือนอย่างที่พวกเจ้าหน้าที่พยาบาลเคารพ นั่นเพราะที่นี่ไม่มีห้องแล็บหรือเครื่อง x-ray ดังนั้น ผมจึงต้องทำใจยอมรับว่าความผิดปกติอาจจะเกิดขึ้นได้ เสมอ
- ผมไม่ได้รับค่าจ้าง
- เนื่องด้วยผมคือวิชานักท่องเที่ยว ดังนั้นผมจึงต้องออกนอกประเทศ เพื่อต่อวีซ่าใหม่ทุกๆ 3 เดือน
- ผมต้องปล่อยเลยตามเลยหากจะมีใครสักคนจะเหมารวมและคิดว่าผมมีส่วนในกิจการอันมีลัทธิลึกลับในของทางวัด
- สุขภาพของผมแย่ลงทุกวัน
- อื่นๆ อีกมากมาย

มีอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้ผมเฝ้าถามตัวเองอยู่เสมอว่าผมมาทำอะไรที่นี่

เด็กหนุ่มคนหนึ่งนอนชมอยู่กับเตียงมาเป็นเวลานาน เขามีอาการปวดเมื่อยตามร่างกายอยู่เป็นระยะ แต่ยังไม่ถึงกับเข้าขั้นทุรนทุราย โชคยังดีอยู่บ้างตรงที่มีแม่มาคอยดูแลอยู่ไม่ห่าง (เป็นภาพที่พบเห็นได้ไม่บ่อยนักอย่างที่ผมได้กล่าวไปแล้ว) คืนหนึ่งตัวผู้เป็นแม่ขอ ร้องให้ผมช่วยฉีดยาเพื่อให้ลูกของเธอได้นอนหลับสบาย ผมจึงได้จัดการฉีดยาแก้ชักเสบให้เขาตอนช่วงเวลาประมาณ 4ทุ่ม

6โมงเช้าวันต่อมาเด็กคนนี้ก็จากไป

โดยปกติผมมักจะเริ่มการทำงานของผมในทุกๆ เช้าด้วยการเดินไปเปิดฝาโลงดูว่ามีคนไข้รายใดตายไปในระหว่างที่ผมไม่อยู่บ้าง เมื่อเห็นหน้าเด็กคนนี้นอนอยู่ในโลง ผมรู้สึกตกใจอยู่พอสมควร เพราะไม่เคยคาดคิดว่าเขาจะตายไปอย่างกะทันหันเช่นนี้

ฝ่าโลงยังไม่ทันจะถูกปิดสนิทดี ผู้ช่วยพยาบาลก็รีบวิ่งมาบอกผมว่าแม่ของคนไข้โมโหอาละวาดเป็นการใหญ่หาว่าผมเป็นคนฉีดยาทำให้ลูกเขาตายเมื่อคืนนี้ พวกผู้ช่วยพยาบาลไม่ยอมให้ผมรู้สึกเสียใจกับคำพูดเช่นนั้น พวกเธอกับเจ้าหน้าที่คนอื่นๆ จึงเป็นเดือดเป็นร้อนแทนผมด้วยการพยายามช่วยกันแก้ต่างในข้อกล่าวหาเหล่านั้นให้กับผมโดยยืนยันว่านั่นเป็นเรื่องเหลวไหลไร้สาระ

ความจริงแล้วยาที่ผมฉีดให้เมื่อคืนนั้นไม่น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้คนไข้เสียชีวิตได้

แต่อย่างไรก็ตาม พวกเจ้าหน้าที่กับแม่ของเด็กคนดังกล่าวต่างก็ได้เถียงกันอย่างรุนแรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ส่วนผมนั้นได้แต่นิ่งเงียบ และพยายามครุ่นคิดว่าหากผมเป็นคนที่ต้องสูญเสียลูกของตัวเองไปบ้างแล้ว ผมจะรับมือกับมันเช่นไร

ถ้าคืนนั้นผมไม่ยอมทำอะไร แม่ของเด็กก็จะต่อว่าผมในฐานะที่ไม่ยอมเอาใจใส่ลูกชายของเธออย่างดีพอ

นี่เป็นสิ่งที่คนเป็นหมอดต้องเผชิญ ยิ่งในกรณีที่มีหมอคอยรับผิดชอบเพียงคนเดียวเช่นนี้ด้วยแล้ว ความเสี่ยงย่อมมีมากขึ้นเป็นทวีคูณ

กระนั้นก็ตาม ผมก็ยังประทับใจที่ได้เห็นว่ามีเจ้าหน้าที่และพยาบาลช่วยกันปกป้องผม โดยเฉพาะหัวหน้าพยาบาลที่ใส่อารมณ์อย่างรุนแรงในระดับที่คนทั่วไปอาจเห็นเป็นเรื่องแปลกได้ ผมได้เข้าใจในวันนั้นเองว่า ผมมีค่าในสายตาพวกเขาและผมก็พอจะรู้ว่ามันเป็นเพราะเหตุใด

ที่วัดนี้มีบุคคลเพียง 3 คนเท่านั้นที่สามารถฉีดยาให้กับคนไข้ได้ นั่นคือ หัวหน้าพยาบาล ผู้ช่วยของเธอ แล้วก็ผม ทั้งสองคนนั้นเลิกฉีดยาให้คนกับไข่มานานแล้วหากไม่ได้รับคำสั่งจากหมอดโดยตรง ด้วยเหตุที่ว่ามียัตราเสี่ยงสูงเกินไปที่จะเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดดังที่ได้เกิดขึ้นกับผม

(ต่อมาผมได้ประสบกับเหตุการณ์ที่คนไข้ตายคาเข็มฉีดยาของผมภายใต้สายตากว่าสามสิบห้าคู่ที่กำลังเฝ้ามองการกระทำของผมอยู่)

คำกล่าวที่ว่า การฉีดยาผิดพลาดเพียงนิดเดียวอาจมีผลต่อชีวิตของคนไข่นั้น (ไม่ว่าจะเป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม) มีผลกระทบอย่างสำคัญต่อความรู้สึกเชื่อมั่นของคนไข้ที่มีต่อสถานพยาบาลที่ซึ่งคนไข้ที่เดินทางมารักษาตัวแทบจะทุกคนนั้นหวังที่จะมีชีวิตอยู่รอด ความสับสนอลหม่านที่

แพร์สะพัดไปในชุมชนแห่งความตายแห่งเช่นนี้ ก่อให้เกิดคลื่นพายุแห่งความคลั่งที่โหม
กระหน่ำอยู่เช่นนั้นเป็นเวลาหลายสัปดาห์
ลองนึกภาพตามนี้

- ะไรกัน ทำไมหมอที่มีหน้าที่ช่วยรักษาเราให้หายจากโรค จึงสะเพร่าถึงขนาดฆ่าเรา
ได้

หากใครสักคนจำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่ภายใต้สภาพแห่งความไม่แน่นอนเช่นนี้ คงเป็นการยากที่
เหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นจะถูกกลบเลือนไปภายในระยะเวลาอันสั้น

ผมเชื่อว่าเป็นด้วยเหตุนี้เอง ที่ได้ช่วยให้หัวหน้าพยาบาลและผู้ช่วยของเธอต่างพากันโล่งใจ และ
หลุดพ้นจากวังวนความรู้สึกผิดภายในใจได้ในที่สุด เพราะในบางครั้ง พวกเขาเองก็รู้อยู่แก่ใจ
จากสามัญสำนึกขั้นพื้นฐานว่า หนทางสุดท้ายในการรักษานั้น คือการงดจ่ายยาให้แก่พวกเขา
เสีย เพราะนั่นอาจก่อให้เกิดอาการที่เรียกว่า anaphylactic shock* ขึ้นได้

ในทางกลับกัน พวกเขาก็ตระหนักเช่นกันว่า หากไม่ฉีดยาให้กับคนไข้ที่ไม่มีเรียวแรงเหมือนมาก
พอจะกินยาด้วยตัวเองได้อีกต่อไปแล้ว นั่นก็อาจ เป็นการปล่อยให้พวกเขาตายโดยทางอ้อม
ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจว่าเหตุใดพวกเขาจึงต่างปกป้อง นั่นก็เพื่อให้ผมสามารถทำหน้าที่ของผม
ได้ต่อไป

ที่นี้เราไม่มีการรักษาแบบบรรเทาอาการ อันเป็นวิธีซึ่งจะช่วยลดทอนความเจ็บปวดให้กับคนไข้
ชนิดที่ว่ามอร์ฟีนนั้นหมดความหมายไปโดยฉับพลัน อีกทั้งยังไม่ต้องพึ่งคนไข้ที่ยังแข็งแรงคน
อื่นๆ ให้อาสาเข้ามาช่วยดูแลพวกที่จวนถึงวาระเต็มทีอีกด้วย ภายในตึกนั้น สิ่งที่พวกเขาพวก
เขาก็จะได้พบเห็นมีเพียงภาพแห่งความเจ็บปวดและทรมานของเพื่อนคนไข้ด้วยกัน มีคนไข้ราย
หนึ่งซึ่งต้องนอนเฝ้ามองเพื่อนข้างเตียงของเธอตายไปเรื่อยๆ ทีละคนสองคน จนเมื่อคนที่หก
ตายไปหลังจากผ่านไปเพียงห้าวัน เธอก็ไม่อาจที่จะทานทนได้อีกต่อไป

คนเหล่านี้เข้าใจได้อย่างถ่องแท้ถึงความหมายของระเบิดเวลาลูกนี้

มีครอบครัวหนึ่งพาญาติของตัวเองมาทักไว้ที่วัดในทันทีที่ความน่าขยะแขยงเริ่มแสดงตัว ผู้ป่วยโรคเอดส์โดยทั่วไปอ่อนไหวต่อโรคผิวหนังแทบทุกชนิด สำหรับรายนี้ ผิวหนังมีอาการติดเชื้อจากโรคเรื้อน ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติสำหรับผู้ป่วยโดยทั่วไป ยิ่งไปกว่านั้น การติดเชื้อแบคทีเรียยังส่งผลให้ผิวหนังของเขามีรอยแตกเป็นทางยาวไปทั่วร่างกาย โรคนี้มีใช้โรคร้ายแรงและ สามารถรักษาให้หายได้ไม่ยากนัก แต่ทุกคนที่ได้เห็นสภาพอาการของเขานั้น ต่างกล่าวเป็นเสียงเดียวกัน เขาว่าคงอยู่รอดได้อีกไม่กี่ชั่วโมง ผมฉีดยาสเตียรอยด์ และยาปฏิชีวนะให้กับเขาในปริมาณที่มากพอสมควร ซึ่งนั่นส่งผลทันตาเห็น เนื่องจากผิวหนังเขามี อาการ ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว จนคนไข้คนอื่นๆพากันประหลาดใจ (ยาตัวนี้กู้ชื่อเสียงผมคืนมาได้มากโขทีเดียว เสียตายก็แต่ว่าพวกที่เคยชื่นชมผมนั่น ถึงตอนนี้ตายจากกันไปหมดแล้ว ไม่มีใครเหลืออยู่คอยเล่าความดีความชอบของผมในครั้งนั้นอีกเลย)

ในช่วงเดียวกันนี้ มีพระรูปหนึ่งถูกรับตัวเข้ามาใหม่ เขาดูราวกับจะมีโรคแทรกซ้อนอยู่ในร่างกาย นับเป็นหมิ่นเป็นพันโรค เขาพักยาติดตัวสารพัดชนิดโดยที่ไม่รู้ไปได้มาจากไหน และในระหว่างที่นอนพักรักษาตัวอยู่นั้น ก็ยังมีพระรูปหนึ่งแวะเวียนมาเยี่ยม พร้อมทั้งไมลิมี่จะนำของฝากเป็นยาสรรพคุณต่างๆ ที่ล้นแล้วแต่ขัดต่อการรักษาตามแผนแผนปัจจุบันทั้งสิ้นมาให้อยู่เสมอๆ เขาได้ขอร้องผมให้ช่วยจัดยาในปริมาณที่มากขึ้น ผมได้แต่เพียงบอกเขาว่า ผมจะยอมทำตามที่เขาขอร้องขอแต่มีข้อแม้ว่าเขาต้องเลิกกินยาผีบอกพวกนั้นเสียก่อน

ผ่านไปสองวันเขายังคงไม่ยอมทำตามที่ผมสั่ง และดันทุรังกินยาของตัวเองต่อไป ทั้งยาเม็ด ยาแคปซูล ยาผง ยาน้ำ ผมไม่สามารถห้ามปรามเขาได้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่คนไข้เป็นพระเช่นนี้ด้วยแล้ว

เด็ง หนึ่งในเจ้าหน้าที่ที่ดีที่สุดของวัดเข้าใจถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดี เธอรับอาสาที่จะแอบขโมยยาเหล่านั้นมาเสีย เพราะเชื่อว่าจนถึงขั้นนี้แล้วเขาคงไม่มีแรงลุกขึ้นมาอาละวาดเป็นแน่ การณ์กลับตรงกันข้าม ผู้ที่เป็นเดือดเป็นร้อนแทนกลับกลายเป็นพระอีกรูปหนึ่ง ซึ่งแวะเวียนมาเยี่ยมอยู่เป็นประจำ เขาออกอาการเกรี้ยวกราดในทันทีที่รู้ว่าคนไข้คนอื่นที่ดูไม่น่ารอดนั้นมีอาการดีขึ้น เขาพูดรวนผมจับใจความแทบไม่ทัน เข้าใจเพียงเลาๆ ว่าคงมีใช้

เรื่องดีและอาจกำลังทำการต่อว่าผมอยู่ คิดได้ตั้งนั้นผมจึงเดินไปที่เตียงของพระรูปดังกล่าวเพื่อ
ตรวจดูว่าเขามีอาการผิดปกติอย่างใดหรือไม่

ไม่มี ทุกอย่างยังเหมือนเดิม ผมจึงตัดสินใจหลบไปสงบสติอารมณ์สักครู่หนึ่ง ในขณะเดียวกัน
นั้น ผู้ช่วยพยาบาลคนหนึ่งได้เข้ามาพยายามอธิบายคำพูดของเขาด้วยภาษาที่ผมพอจะฟังรู้
เรื่องอยู่บ้าง พระรูปนั้นกล่าวหาว่าผมขโมยยาของเพื่อนเขาไปแจกจ่ายให้กับคนไข้คนอื่น ๆ

ผมเลือดขึ้นหน้าด้วยความโมโห ในบางครั้งความอามมีที่ทางของมันอยู่ในจิตใจคน เมื่อใดก็
ตามที่ถูกรังควาน มันจะกลับกลายเป็นความร้ายกาจ ความบ้าคลั่ง และจะไม่หลงเหลือไว้ซึ่ง
ความปรานีอีกเลย

ผมผลักประตูออก พร้อมกับเดินเข้าไปจับตัวเขาแล้วกระชากอย่างแรง ผมตะโกนด่าว่าเขาใน
ความโง่เง่า ความคิดอันชั่วร้าย ความไม่รู้จักสำนึกบุญคุณ และความไร้มันสมองของเขา ด้วย
ถ้อยคำที่ผมไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะสามารถหลุดออกจากปากผมของได้ ผมจับตัวเขาเขย่าอีก
ครั้ง ในขณะที่คนอื่น ๆ พยายามรั้งตัวผมไว้ พระรูปนั้นตัวเล็กกว่าผม เขาคงกลัวผมจะกินหัวเขา
และคงจะสำนึกได้ถึงความผิดของตัวเองด้วยในส่วนหนึ่ง ดังนั้นเขาจึงพยายามที่จะขอโทษผม
ผมไม่ได้กินเขาในวันนั้น แค่ผลักอกเขาออกไปพอให้สะใจเท่านั้น

คนไข้ทั้งตึกต่างพากันตะลึงงัน ถือเป็นเรื่องอื้อฉาวอย่างแรงกับการที่ผม ได้ทำการลบหลูสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ในความคิดของผู้อื่นด้วยการปฏิบัติต่อพระสงฆ์เช่นนั้น หากเป็นศาสนาคริสต์ ก็คงจะ
เปรียบเทียบเหมือนการที่ผมไปทำร้ายนักบวชในสำนักวาติกันต่อหน้าองค์พระสันตะปาปา

ผมเดินออกมาจากตึกเพื่อสงบจิตสงบใจและคิดทบทวนถึงสถานะความเป็นหมอชาวปาปัวนิวก
ินีในกรุงเบอร์ลินของผม

ทุกคนต่างก็รู้ว่าพระรูปดังกล่าวเป็นฝ่ายผิด แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ผมไม่มีสิทธิ์ที่จะประพฤติตัว
ต่อพระสงฆ์เช่นนั้น กลัวแต่ว่าพระอาจารย์จะตัดสินใจจัดการกับหมอเจ้าปัญหาเสียก็ในคราวนี้

หอกมรณะ

ฝันร้าย

หลังจากเริ่มทำงานได้ประมาณ 3 สัปดาห์ ผมก็เริ่มที่จะเคยชินว่าในทุกๆ วันนั้นจะต้องมีเรื่อง
ประหลาดเกิดขึ้นอยู่เสมอ กระนั้นก็ตาม บางเรื่องก็น่าประหลาดเสียจนผมไม่สามารถสลัดมัน

ออกไปจากหัวได้ เป็นครั้งแรกในชีวิตที่ผมพบว่าตัวเองกลายเป็นคนนอนไม่หลับ เพราะต้องถูกตามหลอกหลอนด้วยฝันร้ายอยู่ตลอดเวลา

ผมฝันว่าผมเป็นเพศผสมชาติที่ต้องคอยทำตามคำสั่งของทรราชตนหนึ่ง แต่ทว่าผมได้เอาใจฝักใฝ่ฝ่ายผู้กระทำผิด และพยายามสรรหาวิธีการประหารที่จะทำให้พวกเขาทรมานน้อยที่สุด ผมรู้ตัวดีว่าสักวันหนึ่งเวลาของผมเองคงจะมาถึง และในวันนั้น ผมคงจะต้องตายไปด้วยวิธีการที่ผมได้เป็นคนคิดค้นขึ้นเอง

...ผมจัดการต้อนนักโทษให้ยืนเรียงแถวด้วยคอปไฟซึ่งผมเป็นคนควบคุมความรุนแรงของเปลวไฟตามคำสั่งของทรราชนิรนาม นักโทษต่างยอมเชื่อฟังผมแต่โดยดี พวกเขาเดินขึ้นสู่ลานประหารทีละคนๆ บ่วงเชือกห้อยคล้องอยู่กลางอากาศบนลานที่พวกเขาจะต้องถูกแขวนคอ พวกนักโทษต่างพยายามผลักไล่ให้บ่วงบาศก์เหล่านั้นเลื่อนลงไปอยู่ระดับอก แต่เพศผสมชาติก็ได้จัดการสวมมันลงบนคอพวกเขาในท้ายที่สุด

ในทันใดนั้น มีหอมหิมามาที่ไม่ว่าฟุ้งมาจากทิศทางใดตั้งตรงเข้าที่มแทงกลางทรวงอกของนักโทษเหล่านั้น เลือดแดงฉานฟุ้งกระจัดเป็นทาง

เมื่อผมสะดุ้งตื่นขึ้น ฝันนั้นยังคงตามมาหลอกหลอนผม พร้อมกับความรู้สึกผิดบาปและไร้ซึ่งพลังอำนาจในตนเอง เหตุใดผมจึงไม่หาทางกำจัดทรราชตนนั้นเสีย

ก่อนหน้านี้อะไรก็ไม่มีใครจะฝันร้ายบ่อยนัก หรือหากมีบ้างผมก็มิได้ให้ความสำคัญกับมันให้มาก ความ แต่หลังจากผ่านไปสักระยะหนึ่ง ฝันร้ายเริ่มถี่ขึ้นจนแทบจะเรียกได้ว่าเป็นประจำทุกวัน ช่วงนี้เองที่ผมได้ค้นพบว่าจิตใจของผมนั้น แท้จริงแล้วประาะบางเพียงใด

ดังนั้น ผมจึงตัดสินใจว่าจะปลีกตัวเองสักพักด้วยการเดินทางเข้ากรุงเทพ เมื่อไปถึงที่นั่น ผมแทบไม่อยากจะเชื่อว่าผมจะคิดถึงวัดขึ้นมาในทันทีทันใด แต่นั่นก็เป็นไปแล้ว ผมคิดถึงผู้คนที่เต็มเปี่ยมไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก ความอ่อนไหวภายในจิตใจของผมพลันกระจัดกระจาย ผมมีความรู้สึกราวกับตนเองได้ก้าวข้ามไปพบกับจุดสุดยอดแห่งความอ่อนโยน ความเป็นผู้ใหญ่ และพลังอำนาจลึกลับบางอย่าง

ผมได้ตัดสินใจแล้วว่าผมจะใช้ชีวิตอยู่ที่วัดนี้ไปสักระยะหนึ่ง หลังจากนั้นสักปีสองปีจึงค่อยหวนกลับมาคิดทบทวนถึงทางเลือกกันใหม่อีกครั้ง

ห้องที่ผมพักในกรุงเทพฯ นั้นไม่มีหน้าต่างแม้แต่บานเดียว เป็นห้องเช่าราคาถูๆ มีประตูบานหนึ่งเปิดออกไปยังทางเดินและอีกบานหนึ่งเปิดไปยังห้องน้ำ ผมเข้านอนตั้งแต่หัวค่ำด้วยความเหนื่อยเพลียและผล็อยหลับไปอย่างรวดเร็ว ผันรำยเกิดขึ้นเช่นเดิม

... ห้องที่ผมนอนอยู่กลับกลายเป็นกรงที่มีราวเหล็กกันไว้ตรงปลายเตียง เงาม้าทมิฬของคนนับสิบโผล่พ้นออกจากความมืดมิดและเดินตรงปรีเข้ามายังลูกกรงเหล่านั้น มี 3 คนที่พยายามจะเข้ามาจับตัวผม ผมรู้สึกกลัวจนลนลาน แต่ไม่มีเรี่ยวแรงพอจะร้องขอความช่วยเหลือแม้จะพยายามสุดความสามารถแล้วก็ตาม หลังจากที่เขาเหล่านั้นเริ่มเคลื่อนตัวไปทางห้องน้ำ ผมจึงเริ่มตั้งสติได้ว่านั่น เป็นเพียงความฝัน ห้องยังคงเป็นห้องเช่า มิใช่กรงขัง เงามที่ ี่ผมเห็น ก็คงเป็นใครสักคนที่แอบเข้ามาในห้องผมจริงๆ ผมเชื่อว่าผมตื่นจากภวังค์แล้วในตอนที่ผมสังเกตเห็น เงามางๆ อยู่ตรงประตูห้องน้ำที่ถูกเปิดทิ้งไว้...

ทันใดนั้น ผมจึงรีบกระโดดลงจากเตียงเพื่อไปเปิดไฟ เพื่อให้แน่ใจว่า เงานั้นจะไม่ใช่ขโมยแอบย่องเข้ามาตอนที่ผมหลับ เหมือนดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วเมื่อหลายปีก่อน แต่ก็ไม่มีใคร ดังนั้นผมจึงกลับไปที่เตียง และยังคงรู้สึกสับสนว่าอยู่บนจิตใจสักกี่

... ผมจำได้ว่าร่างที่พยายามยื่นมือผ่านลูกกรงมาจับตัวผมคือ พระสงฆ์ผู้ที่เคยพยายามจะกล่าวคำ “ขอบคุณ” กับผมตอนใกล้จะสิ้นใจ เขาถามผมว่าผมต้องการอะไรเป็นการตอบแทนหรือไม่ ผมตอบเขาไปว่า “ผมอยากพูดภาษาไทยได้คล่องกว่านี้ และ อยากให้ตัวเองกล้ามากขึ้น”

ความฝันนั้นค่อนข้างคลุมเครือระหว่างอาการตกอยู่ในภวังค์กับภาพแห่งความเป็นจริง ไฟในห้องถูกเปิดจริงๆ ! มันช่างแตกต่างไปจากโลกแห่งความเป็นจริงอย่างสิ้นเชิง เป็นเสมือนภาพ

ไม่นานหลังจากนั้นมีคนมาตามตัวผมให้ไปดูอาการเขาโดยด่วน ในตอนนั้นไม่มีใครสามารถ
ควบคุมเขาไว้ได้อีกต่อไป มีผู้เสนอให้เรามัดตัวเขาไว้กับเตียงเสีย เนื่องจากเขาเป็นคนที่ตัวเล็ก
ผมจึงปราบเขาลงได้ไม่ยากนัก ผมเอื้อมมือไว้แตะหน้าผากเขาและถามเขาเป็นภาษาไทยว่า

- เป็นอะไรไป คณิต

เขาตอบผมอย่างแผ่วเบาว่า

- ผมก็ไม่รู้ หมอ

จากนั้นเขาจึงสงบลง และยอมสวมเสื้อผ้าในที่สุด

ความบ้าคลั่งนั้นใกล้เคียงกับคำว่าเหตุผลมากเสียจนความพยายามในการที่จะวิเคราะห์หรือ
สังเกตการณ์ความเป็นไปของมันนั้นอาจต้องลงเอยด้วยความสับสน สิ่งใดคือความแตกต่าง
ระหว่างเหตุผลและความบ้าคลั่ง? คุณภาพและปริมาณกันที่สำคัญกว่า?

อาการของโรคไขสมองอักเสบบางชนิดอาจกระตุ้นให้เซลล์สมองสูญเสียอำนาจสั่งการของ
ประสาทซึ่งจะส่งผลให้ผู้ป่วยแสดงพฤติกรรมอันก้าวร้าวออกมาได้ แต่ในทางกลับกัน บางพวก
อาจมีอาการสงบเสงี่ยมเช่นนั้นไปจนกระทั่งถึงวันสุดท้ายก็เป็นได้

นอกจากนั้นแล้วยังมีอาการบางอย่างซึ่งพบได้ไม่บ่อยนักและเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์มี
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนในการทำงานของสมองอยู่น้อยนิดเพียงใด

อาการเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างน่าประหลาด ผู้ป่วยบางคนอาจจดจำอาการคลุ้มคลั่งของคนอื่นได้ดี
ในขณะที่มิได้รู้สึกถึงความผิดปกติของตนเองแม้แต่น้อย

มีบางคนที่ผมถามคำถามที่เขากำลังครุ่นคิดถึงคำตอบของมันอยู่พอดี ผลก็คือเขาตอบคำถาม
เดิมๆ นั้นซ้ำไป ซ้ำมา อยู่ราวห้าสิบครั้งกว่าที่จะสงบลงได้

บางคนเมื่อเห็นหน้าผมก็จะไม่ยอมพูดภาษาไทย พูดแต่ภาษาอังกฤษแบบงูๆ ปลาๆ ซึ่งเขาไม่
สามารถพูดได้ก่อนหน้านั้น (ในกรณีนี้ เราจะเห็นได้ว่าแม้คน ไทย จำนวนมากจะมีความรู้ในการ

ใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี แต่พวกเขามักจะไม่ยอม นำมันออกมาใช้ประโยชน์จริงๆ ในชีวิตประจำวัน)

คนใช้คนหนึ่งทำท่าทางเอาเรื่องใส่ผม และชี้ไปที่นาฬิกาข้อมือผมในขณะที่ผมเดินเข้าไปหาเขา

- นาฬิกาถูกๆ เหมือนของเด็กเล่น สงสัยจะของเก๊แน่ๆ เลย

จากนั้นก็พูดต่อว่า

- แต่เสื้อหมอตั๋วนี้สวยดีนะ !

กฎหมาย

ในช่วงแรกที่ผมมาถึงวัดนั้น มีคนใช้รายหนึ่งชื่อว่า อินทรีดำ ซึ่งถูกตั้งขึ้นตามรอยสักของเขา เมื่อใดที่เขามีอาการดีขึ้น เขาก็จะได้รับอนุญาตให้ออกไปใช้ชีวิตอยู่ในบ้านพักข้างนอกได้ระยะหนึ่ง การออกมาอาศัยอยู่ข้างนอกนั้น หมายความว่าถึงโอกาสที่จะได้สัมผัสกับความเย็นเยือกของสายลม ซึ่งชมสีสันแห่งขุนเขา ร่มเงาของต้นไม้ พร้อมๆ กับสูดอากาศบริสุทธิ์แห่งธรรมชาติ เขาจะยิ้มร่าและหัวเราะอย่างมีความสุข โดยเชื่อว่าตัวเองน่าจะแข็งแรงพอที่จะพักอยู่ที่บ้านหลักเล็กๆ นี้ไปได้สักพัก

แต่จนแล้วจนรอดอินทรีดำก็ต้องร่อนถลากลับมานอนบนเตียงเหมือนเดิม

ร่างกายเขาซูบซีดเหลือเพียงหนังหุ้มกระดูก นอนชมส่งกลิ่นราวกับซากศพเน่าอยู่ได้ราวสิบกว่าวัน เขาก็ทนไม่ไหวและเอ่ยปากร้องขอให้ผมช่วยปลดปล่อยเขาให้พ้นทุกข์เสีย

ผมเองก็ช่างใจเฝ้าเหลือเกิน ผมน่าจะเสี่ยงเอาตอนที่ไม่มีใครเห็น ช่วยปลิดชีวิตเขาเสียให้หมดเรื่องหมดราว เพื่อที่ว่าเขาจะได้ไม่ต้องทนทุกข์ทรมานอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม ผมคิดว่าผมมีข้อแก้ตัวที่น่าจะฟังขึ้น ส่วนหนึ่งคือ ผมต้องคำนึงถึงความรู้สึกของคนใช้คนอื่นๆ ที่กำลังเฝ้ามองการกระทำของผมอยู่ด้วย

และอีกส่วนหนึ่งก็คือ ผมมาทำงานที่นี้โดยผิดกฎหมาย เพราะยังถือวีซ่าสำนักท่องเที่ยวอยู่ ตามกฎหมายแล้ว ผมไม่มีสิทธิ์ที่จะฉีดหรือสั่งยาใดๆ ให้คนไข้ทั้งสิ้น และนั่นก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ผมยังไม่มีมอริฟินใช้จนถึงทุกวันนี้

ทุกคนต่างก็รู้ดีที่ผมทำในสิ่งที่ไม่เป็นหมอมหาชาวยุโรปคนไหนอยากทำ ผมเคยเขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้ตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ “Bangkok Post” และ “Readers Digest” ฉบับภาษาไทย รวมถึงในเวปไซต์ของผมซึ่งกำลังได้รับความสนใจจากนักท่องเว็บทั่วโลกมากขึ้นเรื่อยๆ (มีผู้เยี่ยมชมกว่าสองแสนหน้า ต่อเดือน)

ผู้คนรู้จักผมในฐานะที่เป็นกระโถนท้องพระโรงของวงวิชาการโรคเอดส์ในเมืองไทย ผมพยายามหลายครั้งที่จะเลื่อนสถานะภาพของตัวเองให้ถูกต้องอย่างเป็นทางการ แต่ในเมื่อไม่มีใครเต็มใจที่จะช่วยเหลือผมในเรื่องนี้ ที่สุดแล้วผมก็ควรจะทำใจยอมรับสถานะของตัวเองเสีย พร้อมกับปล่อยให้คนอื่นใช้เผชิญชะตากรรมของตนเองต่อไป ผมเลือกที่จะอยู่อย่างผิดกฎหมาย ดังนั้น ผมอาจถูกขับออกจากวัดเมื่อใดก็ได้ ไม่ว่าจะโดยทางวัดเอง โดยกระทรวงสาธารณสุข หรือโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองซึ่งคุมบังเหียนผมอยู่

ผมเองต้องทำใจยอมรับกับสถานการณ์ดังกล่าว เพราะผมรู้ดีว่าหากผมเป็นหมอมหาชาวยุโรปในเยอรมันคงจะต้องตกอยู่ในสภาพที่ลำบากกว่านี้มาก

ในอีกแง่หนึ่งผมก็ออกจะดีที่ได้เห็นว่าคนไทยเริ่มที่จะรู้จักปกป้องตัวเองจากการครอบงำของชาวต่างชาติ ผมไม่แน่ใจว่าความสัมพันธ์ที่มีต่อกฎหมายในลักษณะที่น่าพอใจเช่นนี้จะคงอยู่ไปได้นานเพียงใด และผมก็ไม่แน่ใจด้วยเช่นกันว่าการประนีประนอมจะ ถึงจุดแตกหักเมื่อใด เป็นเรื่องน่ายินดีที่ผู้คนสามารถแยกแยะระหว่างตัวบทกฎหมายและเจตนารมณ์ที่แท้จริงของมันออกจากกันได้ และนั่นอาจเป็นเคล็ดลับข้อหนึ่งของจิตวิญญาณอันเสรีซึ่งเกิดขึ้นที่นี้ก็เป็นได้ คนไทยตรงข้ามกับชาวตะวันตกตรงที่พวกเขาเข้าใจได้โดยไม่สับสนระหว่างการละเมิดกฎหมายด้วยความจำเป็นและการจงใจทำผิดกฎหมาย ในโลกแห่งการแพทย์นั้น ไม่ใช่เรื่องแปลกที่บ่อยครั้งความอารีของ เราจะถูกเข้าใจว่าเป็นการก่ออาชญากรรมได้

มีคนไข้รายหนึ่งซึ่งในอดีตเคยเป็นนักกีฬาอาชีพมาก่อน ร่างกายของเขาอ่อนแอมาก แต่ไม่แสดงอาการให้เห็นเป็นที่ชัดเจนนัก เข้าวันหนึ่งเพื่อนข้างเตียงของเขาสังเกตเห็นว่าเขานอนหลับไม่ได้สติอยู่ที่เตียง อาการเขาทรุดหนักลงอย่างรวดเร็ว และเข้าขั้นวิกฤตถึงขนาดที่ว่าแทบจะไม่

สามารถหายใจด้วยตัวเองได้ นั่นเป็นสิ่งที่สร้างความประหลาดใจให้ผมอยู่ไม่น้อย ถึงตอนนี้แม้ผมช่วยอะไรเขาไม่ได้มากนัก แต่ผมก็ยังคงจัดการฉีดสเตอรอยด์ให้เขา เพราะคิดว่าดีกว่าอยู่เฉยๆ และแม้ว่ามันจะมีได้ทำให้อาการของเขาดีขึ้น แต่เพื่อนเขาก็ยังคงบงการให้ผมทำอะไรสักอย่างอันเป็นการช่วยชีวิตเขาไว้

เมื่อปลายเข็มถูกที่มลงบนท่อนแขน เขาสะดุ้งเล็กน้อยด้วยความรู้สึกเจ็บปวด ดังนั้นผมจึงค่อยๆ ถอนเข็มออกโดยที่ยังไม่ทันได้ฉีดยาให้แต่อย่างใด ทันใดนั้นเพื่อนของเขาก็ร้องตะโกนว่า

- เขาไม่หายใจแล้วหมอ

ด้วยความตกใจ ผมจึงรีบปีนบวดยกขึ้นมาเหนือบริเวณหัวใจเพื่อหวังจะช่วยชีวิตเขาไว้

แต่ท้ายที่สุด เขาก็ตาย ผมจัดการกับศพของเขาภายใต้การเฝ้ามองของคนไข้คนอื่นๆ รวากับว่าผมกำลังแสดงละครเวที การที่คนไข้ตายคาเข็มฉีดยาเช่นนี้เป็นสิ่งซึ่งผมหวาดกลัวมาโดยตลอด นั่นเพราะคนในวัดแห่งนี้มีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงถึงกันอยู่ตลอด

ความผิดพลาดในการรักษาอาจเป็นข่าวลือที่แพร่สะพัดไปทั่วในหมู่คนไข้ ซึ่งนั่นจะทำให้ความเชื่อมั่นในตัวผมลดต่ำลง และภาพลักษณ์ดังกล่าวนี้จะคงอยู่ไปอีกยาวนาน โดยที่ผมไม่สามารถที่จะอธิบายความเป็นจริงในสิ่งที่พวกเขาไม่มีทางเข้าใจได้

ผลลัพธ์กลับเป็นตรงกันข้าม มีเพียงแต่ความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจมอบให้ผม เพื่อนๆ ของเขาเชื่อว่านั่นไม่ใช่ความผิดพลาดใหญ่หลวง และพยายามปลอบผมว่า

- ไม่เป็นไรหมอ พวกเรารู้ว่าหมอทำดีที่สุดแล้ว

- หมอต้องอยู่รักษาคนไข้ต่อไป เพราะคนไข้ต้องการหมอ

พวกเขาเพียงข้างๆ ที่นอนรอความตายอยู่นั้นได้แต่นิ่งเงียบ ส่วนพวกข้างนอกนั้นจะมีปฏิกิริยาที่ต่างออกไป แม้พวกเขาจะไม่เปิดเผยในสิ่งที่เขาคิดให้ผมได้รับรู้ แต่ผมรู้ว่าบางสิ่งบางอย่างที่แม้จะถูกกล่าวเป็นคำพูดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งจะยังคงวนเวียนอยู่ในจิตใจอันหวาดวิตกของพวกเขาอยู่เรื่อยไป

เหตุการณ์ไม่เคยเปลี่ยน

“อิสระ”

“อิสระ” เป็นทั้งชื่อและคำจำกัดความของเด็กหนุ่มคนหนึ่ง เขาไม่เคยเห็นหน้าพ่อแม่เพราะถูกนำมาทิ้งไว้หน้าสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าตั้งแต่ยังแบเบาะ ด้วยวัยเพียง 22 ปี เขาอาจตายด้วยโรคเอดส์ในเวลาอีกไม่นานนัก เขาไม่เคยปริปากบ่น เป็นเด็กฉลาด และมีน้ำใจ อิสระให้เสื้อเชิ้ตกับผมตัวหนึ่ง เมื่อใดก็ตามที่ผมสวมใส่มัน ผมจะ ใฝ่ารอคำชมจากปากของพวกผู้ช่วยพยาบาล เจ้าหน้าที่ แล้วก็นักใช้คนอื่นๆ โดยหวังว่าอิสระคงจะดีใจหากได้ยินเช่นนั้น เขาตกหลุมรักเด็กสาวคนหนึ่งซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้ป่วยที่หน้าตาสวยที่สุดในชุมชนของเรา น่าเสียดายที่สาวเจ้าปฏิเสธ และนั่นทำให้เขาเสียใจอย่างหนักถึงขนาดเก็บตัวเงียบ ไม่ยอมพูดคุยยอมจากกับผู้ใด ในที่สุดเขาก็ต้องถูกห้ามส่งเข้ามานอนอยู่ในตึก ร่างกายเขาอ่อนล้าเหลือเกิน เร็วแรงทั้งหมดที่ยังมีเหลืออยู่ถูกใช้ไปกับการพำขอให้พวกเราพาเขากลับไปยังสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้าที่ซึ่งเขาเติบโตมา

ที่จริงแล้วอาการของอิสระไม่ได้ร้ายแรง เขาเพียงแต่อ่อนแอเท่านั้น เขามีได้มีความจำเป็นที่จะต้องมานอนอยู่ในตึกผู้ป่วยหนักนี้แต่อย่างใด แต่หากต้องกลับออกไปอาศัยอยู่ในบ้านพักข้างนอก เขาจะต้องมีหน้าที่ในการหอบสังขารออกจากบ้านพักมาสดมภ์และนั่งสมาธิทุกๆ เย็นกว่าจะถึงศาลาทำพิธีก็ต้องปีนขึ้นบันไดสูงชัน ซึ่งตัวเขาเองไม่มีเรี่ยวแรงมากพอจะทำเช่นนั้นได้ สุดท้ายแล้ว อิสระจึงต้องมานอนชมอยู่ที่นี่ และติดโรคร้ายแรงจากเพื่อนข้างเตียง ซึ่งเป็นเหตุให้เขาต้องตายก่อนจะถึงวาระอันสมควรในที่สุด ความพยายามในการปีนป่ายขึ้นไปสักการะองค์พระพุทธรูปกลับกลายเป็นดังการก้าวเดินเข้าหาความตายบนลานประหาร อิสระตายภายในเวลาเพียงสามสัปดาห์

หมาจำฝูง

เรื่องราวร้ายๆ เกิดขึ้นอย่างมิหยุกหย่อน ครั้งหนึ่งในตึกเต็มไปด้วยคนไข้จนทำให้ต้องเลื่อนเตียงเข้ามาชิดติดกัน คนไข้ที่ใหม่ต้องนอน รอคอยนอกตึกโดยที่ยังไม่ได้รับการตรวจจากผม ต้องรอคนไข้คนใดคนหนึ่งในตึกตายไป จึงจะมีที่ว่างให้คนมาใหม่เหล่านั้นย้ายเข้ามา อย่างไรก็ตาม สำหรับคนไข้รายนี้ เขาถูกย้ายเข้ามาในตึกเรียบร้อยแล้ว แต่แฟ้มประวัติยังไม่ตามมา ดูอาการ

จากภายนอกแล้วก็ ไม่มีอะไรน่าเป็นห่วงนัก ผมได้แต่สอบถามอาการคร่าวๆ และเขาก็ได้แต่ตอบผมห้วนๆ จนเวลาผ่านไปผมก็ยังไม่มีโอกาส ได้ตรวจเขาอย่างจริงจังเพราะมีงานอื่นกองอยู่ล้นมือ สุดท้ายผมจึงคิดว่าคงไม่เป็นปัญหาหากจะ ผลัดออกไปอีกสักหนึ่งวัน เพราะ ถึงอย่างไร แพ้มประวัติการรักษาของเขาก็ยังมาไม่ถึงอยู่นั่นเอง วันต่อมาผมยิ่งยุ่งมากขึ้นกับการตรวจคนไข้รายอื่นๆ และในขณะที่เดียวกันผมก็ยังคงไม่ได้รับแพ้มประวัติของเขา แต่ดูจากอาการแล้วก็ยังคงไม่มีสิ่งใดน่าเป็นห่วงเช่นเดิม ดังนั้น ผมจึงคิดในใจว่าอย่างไรก็ค่อยดูกันใหม่ ในวันรุ่งขึ้น

เช้าวันนั้น เจ้าหน้าที่คนหนึ่งเดินถือหุฟงแพทย์เข้ามาจูงมือผมไปยังเตียงคนไข้รายดังกล่าว โดยพี่ชายของเขาเฝ้าอยู่ข้างเตียง เขาเห่าใส่ผม

- ทำไมไม่ยอมมาตรวจน้องผม อาการไม่เห็นจะดีขึ้นเลย เป็นหมอไม่ตรวจคนไข้แล้วจะมาเป็นทำไม ที่คนไข้คนอื่นทำไมตรวจให้ได้

ผมรู้ว่าผมเองก็มีส่วนผิด แต่ด้วยท่าทีจองหองของเขานั้นทำให้ผมถึงกับเลือดขึ้นหน้า ผมจึงตอกกลับไปว่า ถึงแม้เขาจะออกคำสั่ง ออกความเห็น หรือแสดงความก้าวร้าวใส่ผมอย่างไรก็ตามไม่มีประโยชน์ ผมจะตรวจน้องชายของเขาหรือไม่และเมื่อไหร่ขึ้นขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผมเท่านั้น ผมมาทำงานที่นี่โดย ไม่ได้รับเงินค่าจ้างแม้แต่บาทเดียว ดังนั้นผมจึงไม่จำเป็นต้องรับคำสั่งจากใคร หากจะมีเหตุอันควรใดใดที่จะทำให้ผมเลือกจะตรวจอาการน้องชายของเขาขึ้นมาจริงๆ นั่นก็เป็นเพราะ ผมเกิดความความรู้สึกอยากจะทำเช่นนั้นขึ้นเองเท่านั้น

หมาน้อยตัวนี้คงไม่รู้เสียแล้ว ว่าผมนี่เองที่เป็นหมาจ่าฝูงในที่แห่งนี้

การได้ระบายอารมณ์เช่นนี้จะทำให้ผมรู้สึกค่อยยังชั่วขึ้นมาบ้าง ผมมักจะระเบิดอารมณ์ออกมาเช่นนี้อยู่เสมอเมื่อใดก็ตามที่ต้องเผชิญกับความก้าวร้าวของคนไข้หรือคนรอบข้างตัวเขา ผมเป็นคนควบคุมอารมณ์ได้ไม่เก่งนัก แม้ว่าเมื่อเวลาผ่านไป ผมจะเริ่มเกิดอาการกัดคิ้วด้วยความรู้สึกสำนึกผิด แต่ผมก็มักจะไถ่โทษให้ตัวเองอยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม มีบางครั้งที่การณ์อาจสายเกินไป พวกเขาตายไปเสียก่อนที่ผมจะสำนึกขึ้นมาได้

ในห้วงความคิดของผมนั้น ผมไม่เคยลืมเด็กหนุ่มอายุ 19 ปีผู้ก้าวร้าวคนหนึ่งซึ่งผมอาละวาดใส่ เขาไม่ก็ชั่วโมงก่อนที่เขาจะตาย

บางครั้งผมก็เห่าเสียงดัง แต่บางครั้งผมก็แข่งแสร้งราวกับเหล็กกล้า...

ผมมักจะอยู่คอยเฝ้าดูแลคนไข้ซึ่งมีที่ท่าว่าจะตายภายในเวลาไม่ช้าอยู่เสมอ แต่ก่อนนั้นผมยังคงเป็นหมอที่อดทน อ่อนโยน และใจดีกับคนไข้ทุกๆ คนเสมอ

วันหนึ่งเด็กสาวคนสวยที่อิสระเคยตกหลุมรักมาเฝ้าดู ผมทำงานในตึก เธอบอกกับผมว่า “หนูหวังว่า หมออีฟจะดูแลหนูแบบนี้บ้างตอนที่หนูใกล้จะตาย” ผมได้แต่ตัดบทตอบเธอไปว่า “เรายังไม่ตายง่ายๆ หรือ” เธอบอกผมว่าน้ำหนักเธอลดลงเรื่อยๆ อาทิตย์ละหนึ่งกิโลกกรัม ดังนั้นเธอจึงคำนวณไว้ล่วงหน้าแล้วว่า หากยังเป็นเช่นนั้นต่อไป เธอคงจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นานนัก

70 โลงศพอันว่างเปล่า

ในขณะที่ผมยังเป็นเด็กอายุ 12-13 ปีนั้น ผมจำได้ว่าเคยดูหนังเรื่องหนึ่งซึ่งในตอนจบนั้น พวกนาซีได้จัดการกวาดล้างพวกที่ทำการต่อต้านลัทธิของตนทั้งหมด โดยพวกเชลยถูกสั่งให้เดินเป็นแถวเรียงเดี่ยวไปยังกำแพงซึ่งพวกเขาจะถูกประหารในไม่ช้า มีโลศพวางเรียงรายเป็นแถว ฝาโลงถูกเปิดเตรียมไว้เพื่อรอคอยพวกเขา นักโทษเหล่านั้นต้องเดินแถวผ่านโลศพซึ่งพวกเขา รู้ดีว่า อีกไม่นานนักมันจะถูกเติมเต็มไว้ด้วยร่างกายของพวกเขาเอง ในสายตาของเด็กอย่างผมนั้น ผมถือว่ามันเป็นสิ่งที่ทรมาณจิตใจยิ่งกว่าการถูกประหารเสียอีก

กระทั่งในปี 2539 เมื่อผมได้มาอยู่ที่วัดนี้ ความทรมาณในแบบเดียวกันนั้นจึงบังเกิดขึ้นอีกครั้งกับคนไข้ทุกๆ คนที่ต้องผ่านเข้าออกทางตึกนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่นี้ช่างดูเรียบง่ายเสียจน ผมต้องใช้เวลากว่าหลายสัปดาห์ จึงจะเข้าใจได้ว่าโลศพซึ่งกองพะเนินทับถมกันอยู่ที่นี่เองที่เป็นบ่อเกิดแห่งความทุกข์ทรมาณทางใจ เราต้องเป็นปล่อยให้มันเข้าคุกคามจิตใจเราเมื่อใดก็ตามที่ต้องผ่านมายังตึกนี้ นั่นเป็นผลให้ความนึกคิดของเราซึมซับต่อความเป็นจริงนั้น ไม่ว่าจะเรารู้ตัวหรือไม่ก็ตาม

มีผู้ที่มาเยี่ยมเยียนหลายคนสารภาพกับผมว่า พวกเขาไม่ทันสังเกตเห็นว่ามีโลงศพตั้งอยู่บริเวณนั้น ทั้งที่มันกองเรียงรายซ้อนทับกันอยู่มากกว่าเจ็ดสิบโลง เป็นสิ่งที่เกินความจำเป็น

สมรภูมิ

จำนวนคนไข้สามสิบถึงหกสิบรายที่ตายไปในเดือนหนึ่งๆ นั้น อาจถือเป็นตัวเลขที่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับสถานพยาบาลที่อื่นๆ แต่สิ่งที่ปัญหานั้น มีโซ่อยู่ที่ความมากน้อยของตัวเลข หากแต่การจาก ไปของพวกเขาเหล่านั้น ได้ทิ้งร่องรอยของความอาลัยและความรักไว้ในจิตใจของผู้ที่อยู่เบื้องหลัง มีโซ่เรื่องยากแต่ประการใด หากจะต้องจัดการกับศพนับร้อยที่ตายในสมรภูมิรบภายในวันเดียว นั้นเพราะผมรู้จักพวกเขาเหล่านั้นเพียงในแง่มุมของความงดงามภายนอก เพศ หรืออายุมาก่อนเท่านั้น ผิดกับความตายทั้งหมดที่เกิดขึ้น ณ ที่แห่งนี้ ผมจำชื่อของพวกเขาทุกคนได้ขึ้นใจ เสียงเพรียกแห่งดวงวิญญาณของพวกเขา ก็คือน้ำเสียงซึ่งก้องอยู่ในโศกความทรงจำของผมทั้งสิ้น

อัมหิตแห่งความตาย

ความตายนั้นมิใช่เป็นเพียงห้วงความคิด หรือองค์ประกอบแห่งการมีชีวิต หากแต่ความตายคือสิ่งมีชีวิต และผมก็ได้พบกับมันมาแล้ว ในวันนั้นผมกำลังทำแผลให้กับคนไข้รายหนึ่งผู้มีอายุประมาณไล่เลี่ยกับผม เขาเป็นโรคซุนด์ มีอาการไอและสำลักออกมาเป็นก้อนเลือด และยังคงไออยู่เช่นนั้นอยู่เรื่อยๆ

ทันใดนั้นก้อนเลือดสีดำทมิฬที่จุกลำคอและปากของเขาอยู่เมื่อครู่ต่างหลังทะลักออกมาตามไรฟันและรูจมูก ดวงตาเบิกโพลงด้วยความกลัว เขารู้ตัวดีว่าเขากำลังดำดิ่งลึกลงไปทุกที ณ ตอนนั้นเขาทำได้เพียงส่ายรอกสายน้ำซึ่งเคยหล่อเลี้ยงชีวิตเข้าไว้ออกมาเป็นทาง ผมช่วยพยุงตัวเขาไว้เพื่อให้เขาหายใจได้สะดวกขึ้น ร่างกายของเขาบีบรัดเข้ากับอ้อมแขนของผม สายเลือดสีเข้มยังคงหลั่งไหลเประกระจ่ายไปทั่วบริเวณ ทั้งบนพื้น ขื่อเท้า รวมถึงท่อนขาของผม

ผมไม่แน่ใจนักว่าภาพแห่งความน่าสะพรึงกลัวกัณระยะเวลายาวนานเท่าใด

ในห้วงขณะนั้น ความตายได้ปรากฏตัวขึ้น มันแผ่กายอยู่ในก้อนเลือด พร้อมประกาศศักดิ์ดาด้วยการสัมผัสร่างกายของผม เขอกำลังจะมีชัยเหนือร่างซึ่งซุกตัวอยู่ในอ้อมกอดของผม ผมรู้สึก

ได้อย่างชัดเจนถึงพลังกำลังของกล้ามเนื้อซึ่งอ่อนแรงลงทุกขณะ ไม่ต่างไปจากตุ๊กตาล้มลุก ผิด
แล้วที่ใครว่าความตายคือความไม่มีชีวิต มันคือหอกที่ทิ่มแทงลงสู่ร่างที่กำลังจะสูญสิ้นชีวิต
ต่างหาก นั่นคือการเปรียบเทียบอันจะทำให้เราเข้าใจถึงสภาพของการถูกกระทำซ้ำเราอย่าง
อำมหิตได้อย่างแจ่มชัดที่สุด
เจ้าหน้าที่รีบร้องบอกผม

- หมอ! ระวัง!! ระวังเลือด!!

เขาพวยพุ่งเชื้อโรคมรณะไปทั่วทั้งบริเวณ เลือดแต่ละหยดนั้นสามารถเช่นฆ่านายทหารได้แทบ
ทั้งกองพัน

ความตายได้พรากเอาแก่นชีวิตของเขาไปเสียแล้ว สิ่งที่ผมกอดอยู่นี้เป็นเพียงเปลือกที่ห่อหุ้ม
ร่างกายไว้เท่านั้น ผมวางเปลือกชีวิตนั้นลงบนเตียง สายเลือดยังคงหลั่งไหลจากมุมปากอย่าง
ช้าๆ ส่วนผมนั้น ได้แต่ตกลูกรู้อยู่ภายใต้ความตะลึงงันด้วยความที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าความ
ตายจะจุใจเราได้อย่างร้ายกาจถึงเพียงนี้

ครั้งนั้น ผมปล่อยให้คนอื่นจัดการกับศพของเขาแทนผม ผมเดินแทบไม่ตรงทาง ยี่สิบนาที่ผ่านไป
ไป ท่อนขาของผมยังคงสั่นระริก ผมเกลียดความโหดเหี้ยมอำมหิตของมัน

อิทธิพลมีดของเด็กน้อย

บางครั้งบางครั้งอาจมีเด็กน้อยผู้ติดเชื่อมานอนรอความตายที่นี้ด้วยเช่นกัน เด็กเหล่านี้มีอิทธิ
พลลึกลับบางอย่างที่ยากจะอธิบาย อาจเป็นกลิ่นแรกแย้มรavnน้ำหอมอันเข้ายวนใจที่เป็น
เหตุผลให้เราตกหลุม รักพวกเขาได้อย่างง่ายดายตายเหลือเกิน เป็นดังสัญลักษณ์ ธาตุในตัวเหล่านี้
จะแปรเปลี่ยนกลับตาลปัตรเมื่อเวลาผันผ่าน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งยิ่งใหญ่ในการมอบความรักให้กับ
ผู้ใหญ่สักคนที่ไม่ม่แม่ซึ่งมีกลิ่นอันยวนใจนั้นหลงเหลืออยู่เลย คงไว้เพียงความอิสระเสรีอันไร้
ขอบเขตจำกัด

ความอารี

“...ความตั้งมั่นจะก่อให้เกิดความสำเร็จได้เฉพาะในงานชั้นต่ำเท่านั้น มันจะเป็นเครื่องยืนยันถึงการปฏิบัติตามวิถีทางแห่งธรรมชาติในแบบเดียวกับที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่พืชพันธุ์ของเหล่าชาวนา แต่ทว่าคุณค่าของมันต้องอาศัยสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากนั้น”

- Gustave Thibon -

อำนาจแห่งความอารีนั้นช่างมากมายมหาศาลเสียจนบางครั้งอาจแปรเปลี่ยนเป็นความน่าสะพรึงกลัวได้ ถ้อยคำบางคำ การกระทำบางอย่าง อาจส่งผลอันยิ่งใหญ่ถึงขั้นที่สามารถเร่งเร้าให้ช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิตคนจบสิ้นลงก่อนถึงวาระอันควร

ความอารีอาจกลายเป็นยาพิษที่มีอำนาจร้ายแรงถึงชีวิตก็เป็นได้ มีคนใช้อยู่พวกหนึ่งซึ่งแม้จะจมลงสู่ก้นบึ้งแห่งความทุกข์ทรมานแล้วก็ตาม พวกเขาจะยังคงมุ่งมั่นชัดเจน และไม่ยอมจำนนให้แก่ความตาย แม้แขนขาจะด้านชา ลมหายใจเหลือเพียงรวยริน แต่ในบัดดล คำพูดอันอ่อนโยนหรือไออุ่นจากมือซึ่งแตะกระทบลงบนหน้าผากอันร้อนผ่าวอย่างแผ่วเบา อาจทำให้พวกเขาเหล่านั้นยินยอมปลดปล่อยร่างกายที่เคยถูกตรึงรั้งไว้ให้นั้นให้เป็นไปตามวิถีของมันได้ในที่สุด

ชายหนุ่มคนหนึ่ง นอนรอคอยเวลามาเป็นเวลาหลายสัปดาห์โดยมีแม่ของตัวเองนั่งเฝ้าอยู่ข้างเตียง เธอจะเอาใจใส่ดูแลลูกชายของเธออย่างเพ่งพินิจ และเมื่อใดที่เธอรู้สึกวาระสุดท้ายของเขากำลังจะมาถึง เธอจะเดินมาจูงมือผมไปหาเขาที่เตียง เพราะเธอเชื่อว่าความโอบอ้อมอารีของผมจะช่วยให้ลูกของเขาจากไปอย่างไม่ทรมานนัก ผมเองก็เชื่อเช่นนั้น ผมเพียงแต่กล่าวว่า

- ทำใจให้สบาย อย่าฝืนอีกเลย มีเพื่อนๆ รออยู่เต็มไปหมด ไปเสียเถอะ

...แล้วเขาก็จากไป

ความอารีจะแปรเปลี่ยนเป็นพลังอำนาจได้ก็ต่อเมื่อเกิดการบรรจบพบกันขององค์ ประกอบต่างๆ อย่างพอเหมาะพอดีโดยปราศจากการควบคุมใดๆ มันจะก้าวล้ำไปสู่ขอบเขตที่เหนือไปกว่าเพียงความงดงามของจิตใจ และจะบังเกิดขึ้นในบางขณะที่เราไม่อาจรับรู้ตามแต่โชคชะตาของแต่ละคนจะกำหนด

สิ่งเดียวที่เราสามารถเป็นผู้กำหนดได้คือการแผ่แผ่ความอารีในแบบที่คนอื่น ๆ กระทบต่อกัน ความอารีในแบบที่ไม่มีพิษมีภัย อารีต่อหญิงชรา อารีต่อชายตาบอด อารีต่อหญิงสาวผู้สูญเสียคนรัก หรืออารีต่อเด็กที่น้อยที่กำลังร้องไห้

เราไม่อาจร้องขอให้เกิดปาฏิหาริย์ เพราะเราต่างรู้ว่าปาฏิหาริย์จะเกิดจากความเมตตาของเหล่าเทวดาเท่านั้น กระนั้นก็ตาม ผมยืนยันได้ ณ ที่นี้ว่า แม้ภายใต้ความหวังอันมีดมนของผู้คนในที่นี่ อำนาจแห่งความอารีก็จะยังคงก่อเกิดขึ้นได้ในท้ายที่สุด เพียงแต่มีใช้ด้วยบุญบารมีหรือความดีได้ใด ผมเคยประสบกับปาฏิหาริย์เช่นนั้นอยู่หลายครั้งหลายครา หรืออาจเป็นผู้สร้างมันขึ้นมาเองในบางคราว

การพูดคุยโดยลำพังตัวมันนั้นไม่สามารถสร้างอำนาจให้เกิดแก่ความอารีได้ ยังต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ทางกายที่มิได้ยึดติดกับระดับการศึกษา ความเฉลียวฉลาด หรือหน้าที่การงานแต่อย่างใด

สายตา ถ้อยคำ และท่าทาง คือประตูนำเราไปสู่พลังดังกล่าว แต่กระบวนการแปรเปลี่ยนของธาตุอันจะก่อให้เกิดความอารีขึ้นได้ในที่สุดนั้นเป็นสิ่งที่ซับซ้อน ละเอียดย่อน และมีได้ขึ้นตรงต่ออำนาจการควบคุมของจิตใจคนเราแต่อย่างใด

มันคือการยืดหยุ่นของกล้ามเนื้ออ่อนโยนใหญ่เน้นร้อยพันที่สอดประสานอย่างลงตัวเข้ากับช่องว่างระหว่างพื้นที่และเวลา อันจะนำมาซึ่งความรู้สึกหวานหอมในระดับที่ล้ำลึกไปกว่าที่มนุษย์ปุถุชนอย่างเราจะสามารถเข้าใจได้ ใบหน้าของเราจะทำหน้าที่เป็นกรอบแห่งดวงตาซึ่งจะช่วยดูกลืนความเจ็บปวดของกล้ามเนื้อและบรรเทาความทุกข์ทรมานให้แก่พวกเขา...

ในขณะที่เดียวกัน การยืดหยุ่นของกล้ามเนื้ออ่อนโยนใหญ่เน้นร้อยพันในแบบเดียวกันนี้เอง ที่จะทำงานอย่างสมบูรณ์แบบโดยสอดประสานตัวมันเองเข้ากับความต่างของพื้นที่และเวลาเช่นเดิม ส่งผลให้ลำคอและช่องปากถูกประทับไว้ด้วยตราแห่งความอ่อนหวาน ก่อให้เกิดเป็นถ้อยคำอันเปี่ยมล้นด้วยอาณาภพมหาศาล แก่นสารของถ้อยคำเหล่านั้นจะปลดปล่อยให้ปีกอันยิ่งใหญ่แห่งความอารีสามารถโฉบบินผ่านพื้นที่ แห่งเสียงไปสู่ผู้รับสารได้ในที่สุด ตราเหล่านั้นจะทำหน้าที่อย่างซื่อตรงต่อถ้อยคำ ดั่งน้ำหอมทำหน้าที่สร้างความสดชื่นแก่มวลอากาศ องค์ประกอบภายใน

ตัวมันมีเพียงสูตรสำเร็จทางเคมีซึ่งในทันทีที่ถูกปลดปล่อยออกมาภายนอกนั้น มันจะลอยตัวอยู่
พร้อมพุ่งกระจายไปทั่วบริเวณ สร้างความ รื่นรมย์ให้เกิดขึ้นได้ในทันที

ด้วยวิธีการเดียวกันนี้ การยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อน้อยใหญ่ที่ร้อยพันที่จะทำงานประสานกัน
อย่างสมบูรณ์แบบในการควบคุมการเคลื่อนไหวของมือ (ความแข็งช้า ความดัน การ
เคลื่อนไหว...) ให้เป็นไปด้วยท่วงท่าที่แสดงออกถึงอารมณ์อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถบรรลุ
จุดมุ่งหมายแห่งการกระทำนั้นๆ ได้

เมื่อนั้น มือจะเป็นเสมือนลำธาร ที่ซึ่งสายน้ำแห่งความอารีไหลผ่านไปสู่มือนั้น มือที่ปาดเหงื่อ มือ
ที่ป้อนน้ำ มือที่เช็ดอาเจียน มือที่ฉุดยา มือที่สัมผัสและถูกสัมผัส

ความซับซ้อนของมันมีความลึกลับยิ่งไปกว่านั้น

ถ้อยคำและท่วงท่าตามธรรมชาติยังคงไม่เพียงพอสอง สิ่งนั้นเป็นเพียง “เงื่อนไขเบื้องต้น”

เท่านั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือความปรารถนาในการสรรค์สร้างความอารีให้เกิดขึ้นนั้นได้ถูกผูก
ติดไว้กับธรรมชาติบางประการซึ่งมิได้อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของเรา ในบางครั้งผมหวังอย่าง
ลมๆ แล้งๆ ที่จะสร้างความอารีให้บังเกิดขึ้นจากคุณธรรมพื้นฐานภายในจิตใจของผม

ผลลัพธ์ที่ได้คือความอารีแบบจอมปลอมอันไร้ความสามารถในการล่อลวงความตายให้หลงกล
ได้ ไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนแปลง การให้แบบจอมปลอม ความอารีแบบจอมปลอม แม้ว່นั้นจะเป็น
ผลผลิตแห่งความปรารถนาดีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ทำยที่สุดผู้รับจะตระหนักได้ว่าความอารี
เหล่านั้นมีค่าเพียงแค่การแสดงละครฉากหนึ่งเท่านั้น

ในบางครั้งความอารีนั้นอาจสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในตัวของมันเองได้ด้วยการแปรเปลี่ยน
เป็นความโกรธเคืองกลับคืนมาสู่ผู้ให้ หรือบ่อยครั้งคนใช้อาจสร้างความพึงพอใจให้กับตนเอง
ด้วยการมอบรอยยิ้มที่เจือไว้ด้วยความอารีกลับคืนมา (อีกหนึ่งข้อขัดแย้งในตัว!) เพราะพวกเขา
รู้ดีว่าความพยายามในการมอบความอารีตามหน้าที่อันควรเช่นนั้นถือเป็นสิ่งที่ดี

หากเป็นเช่นนั้นแล้ว ความปรารถนาอันบริสุทธิ์และความเวทนาอันแท้จริงในแบบที่จะสามารถ
สร้างพลังอำนาจให้แก่ความอารีนั้นได้มาจากที่ใด ผมเองก็ยังไม่รู้ บ่อเกิดของมันอาจอาศัยอยู่
ภายในตัวผมแต่ไม่ใช่ผมแน่นอน ทั้ง “เขา” และ “ผม” ไม่สามารถที่จะสร้างความอารีเช่นนั้นให้
เกิดขึ้นได้ ยังคงมีตัวแปรอื่นที่มีความสำคัญยิ่งไปกว่าเราทั้งคู่

ความอารีชนิดที่จะสร้างปาฏิหาริย์ให้เกิดขึ้นได้นั้นต้องก่อเกิดมาจากความปรารถนาอันไร้
เงื่อนไขทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นรูปลักษณะภายนอกอันงดงาม ความอ่อนวัย เพศ ความสุขภาพ
ความสะอาด หรือความน่ารักใคร่
ความอารีในลักษณะนี้แตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากรักที่เรามอบให้กับคนรัก ให้กับเด็กน้อย
หรือแม้แต่ให้กับมารดาของตัวเอง...

- ความอกตัญญู ความเลวทรามหรือ กลิ่นสาปจากร่างกายของเขา ไม่มีความสำคัญใด
ใด มันไม่สำคัญ “เพราะเขาก็ยังเป็นเขา และผมก็ยังเป็นผม!” (Montagne Essais)

ถูกที่ว่ารักคือสิ่งสวยงาม แต่มันได้ถูกสงวนไว้ ้สำหรับคนบางคนเท่านั้น คนเหล่านั้นอาจเป็น
คนรัก เป็นเด็กน้อย หรือเป็นมารดาของเรา ความรักเทียบเท่ามิได้กับความอารีเพราะมันเกิดขึ้น
จากสัญชาตญาณมากกว่าที่จะเป็นจิตใจอันอ่อนโยน ความรักจะกลายเป็นเพียงลมปาก
ในทันทีที่ขอบเขตของมันได้สิ้นสุดลง

ความรักจอมปลอม ความอารีจอมปลอม ความจอมปลอมอันว่างเปล่าเหล่านี้รั้งแต่จะตอกย้ำ
ในความทุกข์ทรมานของพวกเขา เขาให้เพียงเพื่อตอบสนองเสียงภาวนาที่ซุกซ่อนอยู่ในจิตสำนึก
เบื้องลึกของตนเอง เขาปล่อยให้จิตใจของตนเองเพลิดเพลिनไปกับการสร้างกรรมอันโหด
ร้ายเช่นนั้นโดยมิได้ระลึกถึงความเจ็บปวดที่เขาเป็นผู้ก่อขึ้นแม้แต่น้อย นั่นเพราะเขาถูกบังตาไว้
ด้วยความสำคัญของการแสดงออก สิ่งที่เกิดขึ้นมิใช่ปาฏิหาริย์ เป็นเพียงภาพสะท้อนของ
ความไร้เดียงสา หรืออาจถือว่าเป็นความเสื่อมถอยที่ย่อมได้

ผมนึกใคร่ครวญอยู่นานถึงธรรมชาติของความปรารถนาที่จะเป็นแรงขับให้เกิดความอารีขึ้น มัน
ได้ก่อให้เกิดคำถามตามมาว่าแท้จริงแล้วอะไรกันแน่คือสิ่งที่เราเรียกว่าความรัก
วัฒนธรรมแบบตะวันตกถูกครอบงำไว้ด้วยภาพลวงตาแห่งรัก ภาพลวงในแบบที่จะมีเพียงเด็ก
น้อยและคนบ้าเท่านั้นที่จะมองเห็นค่า (เด็กๆ เหล่านั้นจะเริ่มตาสว่างเมื่อพวกเขาอย่างเข้าวัยรุ่น
และจะแก้แค้นด้วยการต่อต้าน ความอารีความอารีอันบริสุทธิ์ที่เรามอบให้ ส่วนคนบ้าผู้ซึ่งอยู่จม
กับความเงิบงันและปิดตัวเองจากโลกภายนอกจะป้องกันตนเองด้วยการข่มขู่เรา)

ผมตระหนักได้ว่าความหมายของความอารีนั้น มีความใกล้เคียงกับสิ่งที่นักปรัชญาหรือนักทฤษฎีวิทยาทุกวันนี้เรียกว่าเป็น “การให้อย่างบริสุทธิ์ใจ” ในแบบเดียวกับดอกไม้สองดอกที่ผมได้รับที่โคราช

ถ้อยคำ ท่วงท่า หรือความปรารถนา เห็นได้ชัดเจนว่าผมไม่มีส่วนรับผิดชอบใดใดในความอารีของผมในแบบเดียวกับที่ผมไม่สามารถกำหนดสีของดวงตาได้ เป็นสิ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ สิ่งเดียวที่พอทำได้คือการยับยั้งมิให้มันหยั่งรากลึกเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ความอารีเหล่านี้ได้สะท้อนออกมาจากตัวผม มันเดินทางมาจากที่หนึ่งเพื่อย้ายไปสู่อีกที่หนึ่ง การคงอยู่ของมันภายในร่างกายผมนั้นเป็นสิ่งไม่จีรัง ผมเป็นเพียงตัวเชื่อมผ่านเท่านั้น

พระเจ้าเป็นผู้ตระหนี่ เขาคงกลัวเหมือนผมว่ามีอันสกปรกของมนุษย์จะมีอำนาจมากจนเกินไป

ส่วนที่สอง

คู่ชีวิต

สาวประเภทสอง

ถึงแม้ว่าผมจะพยายามทำความเข้าใจในความอาร์อีอังดงามนี้มากเพียงใด ในท้ายที่สุด ผมก็มิ
อันต้องพบกับความล้มเหลวอยู่ร่ำไป ในช่วงต้นปี 2541 ผมกลับมาที่วัดหลังจากหายไปนานกว่า
สิบเดือน ผมพบว่าแก่นแท้ของความอาร์อีในตัวผมนั้นอยู่ในระดับต่ำเกินกว่าที่ใจผมคาดหวัง
มาก แม้ผมจะเข้าใจดีว่ามันมิใช่ผลผลิตอันเกิดจากแรงปรารถนา แต่อย่างน้อยผมก็ได้พยายาม
อย่างสุดความสามารถในการที่จะผลิตมันขึ้น
สัปดาห์นั้นมีคนไข้ตายไปไม่ต่ำกว่าห้าถึงสิบ ราย ความตายมิใช่เรื่องแปลก แต่ทว่า พวกเขา
ทั้งหมดนั้นตายไปโดยที่ไม่มีผมอยู่เคียงข้าง

หลังจากนั้นประมาณสิบวัน มีสาวประเภทสองคนหนึ่งขอร้องให้ผมไปอยู่ใกล้ๆ เธอในช่วง
สุดท้ายของชีวิต

เธอนอนครวญครางมาเป็นเวลากว่าสองสามวันโดยไม่มีใครให้ความสนใจ แม้แต่ผู้ที่มีจิตใจอัน
เมตตาอย่างถึงที่สุดก็อาจบังเกิดความรู้สึกสะอิดสะเอียนในร่างกายของเธอมากกว่าที่จะเป็น
ความรู้สึกสงสาร ผมเธอยาวเป็นมัน เต้านมชubbเหี่ยวและหย่อนยานราวตุ๊กตาแพคู่หนึ่งซึ่งเป็นดัง
ทรงที่กักขังโครงกระดูกไว้ภายใน ผิวหนังเหี่ยวแบนเนื้อราวตุ๊กตางอนามย์แบนของคชาติ ก้นบุ่ม
ลึกเป็นโพรง มีต่อขนดำที่เพ่งแตกหน่อแซมอยู่ประปราย เธออัปลักษณ์เกินไป

แต่ทว่า ราวกับมีพลังบางอย่างสิงสถิตอยู่ในตัวผมตั้งแต่ครั้งผมเคยทำงานที่นี่เมื่อคราวก่อน ทำ
ให้ผมเดินไปหาเธอ ผมนั่งลงข้างเตียง พร้อมกับประคองร่างของเธอเข้าหาผม เพื่อที่ว่าผมจะได้
สามารถสัมผัส ผัส บีบนวด หรือจับมือเธอ ให้เธอได้รู้สึกถึงความอบอุ่นที่ผมมอบให้

- ไม่ต้องกลัว ทำใจให้สบาย อย่าไปฝันมัน

ในตอนแรกนั้นเธอมีท่าทีตกตะลึง แหวตาเธอดูตื่นตระหนกระคนสับสนราวกับดวงตาของผู้ที่จม
อยู่ในห้วงลึกสุดของความทุกข์ทรมานอย่างสิ้นหวัง เธอได้รวบรวมความพยายามอย่างเต็มที่

ครั้งสุดท้าย แวตออันไร้จุดหมายคู้่นั้น เฟ่งมองอย่างหวาดกลัวไปยังหอกซึ่งกำลังทิ่มแทงเธอ โดยที่ไม่มีผู้ใดสามารถมองเห็น กล้ามเนื้อของเธอบีบรัดจนบิดเบี้ยวเข้ากับร่างกายของผม รวากับคลื่นแห่งพายุที่ถาโถมเข้าปะทะแผ่นไม้ที่ลอยล่องอยู่กลางทะเล เธอต้องทุกข์ทรมานอยู่กับความกลัดกลุ้มในเรื่องเพศมาแล้วทั้งชีวิต จวบจนบัดนี้เธอยังคงต้องเผชิญกับการถูกกระทำซ้ำเราด้วยความทุกข์อีกขั้นหนึ่งที่อยู่นอกเหนือเกินกว่าที่มนุษย์จะเข้าใจ ดวงตาของเธอเบิกโพลง จ้องขมึงราวกับเทวรูปพีเดียสหรือหญิงสาวแห่งเดลโว

หลังจากนั้นร่างกายเธอก็ค่อยผ่อนคลายลง ยอมรับกับความพ่ายแพ้ในที่สุด เกมชีวิตเป็นอันจบลง

เหล่าสุนัขแห่งความตายเข้ารุมล้อมเธอ จิกกัดเธอ ขย้ำร่างเธอ ความตายชুমือกับชัยชนะของมัน เป็นครั้งสุดท้าย พวกกระเทย พวกคนโง่ บัดนี้ได้สิ้นลมหายใจแล้ว

ผมเคยประสบกับความน่าสะพรึงกลัวเช่นนี้มาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อหนึ่งปีก่อนหน้า ผมตระหนักได้ว่าคนใช้ทั้งสองต่างมีต้องทนทุกข์กับความเจ็บปวดทางร่างกายเช่นเดียวกัน แต่ทว่าพวกเขา จำต้องเผชิญหน้ากับอสูรร้ายแห่งความตาย พวกเขาเห็นมันได้อย่างชัดเจนจากเมื่อได้ก้าวเข้าสู่โลกซึ่งตรงข้ามกับความเป็นจริง เป็นโลกซึ่งมิได้ปรากฏแก่สายตาเรา

สำหรับคนใช้อีกคนนั้น ผมคิดว่าอาการของเขาถล่ำลึกเข้าสู่ขั้นร้ายแรงแล้ว

เพื่อนของเขาเพิ่งตายไปในศึกเดียวกันนี้ เขาเห็นศพถูกลากผ่านไปยังโถงซึ่งตั้งอยู่ตรงบริเวณทางเข้า ในห้วงขณะนั้น เขาดีดตัวลุกขึ้น ตาเบิกโพลง รูม่านตาขยายกว้างขึ้น ร่างสั่นเทาด้วยความหวาดกลัวในแบบที่ไม่สามารถพบเห็นได้ในโลกของพวกเรา นอกเสียจากบนใบหน้าของผู้ที่ตื่นจากฝันร้ายอันน่าสะพรึงกลัวและยังคงจมอยู่กับภวังค์นั้น ผมโอบกอดเขาไว้เป็นเวลาพอสมควรกว่าที่เขาจะสงบลงได้ หลังจากนั้นไม่นาน เขาก็ตายไปในขณะกำลังหลับไหล

หลังจากการตายของสาวประเภทสองทั้งคู่ ผมก็เริ่มที่จะสามารถกอบกู้ความอารีอันแท้จริงนั้น กลับคืนมาได้อีกครั้ง

อีอกซิเจน

ในคราวที่ออกซิเจนสำรองของเราหมดลงและต้องรออีกกว่าสี่สิบสี่ชั่วโมงกว่าที่จะได้มาเพิ่มนั้น คนไข้ที่ต้องอาศัยออกซิเจนเป็นเครื่องช่วยในการหายใจนั้นจะต้องทนทรมานอย่างเลื่องไม่ได้ บางคนอาจโชคร้ายที่ความตายปรากฏตัวขึ้นช้าเหลือเกิน จึงต้องลากสังขารออกมาข้างนอกตึก เพื่อสูดอากาศหายใจ ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ผมไม่คิดว่าเขาจะมีเรี่ยวแรงเหลือพอที่จะทำเช่นนั้นได้อีกแล้ว เขานั่งอยู่ห่างหลังพิงโคนต้นไม้ อ้าปากพะงาบๆ รวากับปลาที่ขาดน้ำก็ไม่ปาน

อีกวันที่ผ่านไป

ในขณะที่มาทำงานตอนเช้า ผมสังเกตเห็นว่ามีโลงศพสองโลงตั้งไว้ข้างประตู โลงหนึ่งเป็นเด็กหนุ่มอายุ 23 ปี และอีกโลงหนึ่งเป็นหญิงสาว อายุ 29 ปี ในขณะที่คนไข้อีกรายหนึ่งซึ่งพวกฝรั่งพากันเรียกว่า “ยู” กลับยังมีชีวิตอยู่ ถือว่าผิดไปจากการคาดการณ์ของเรา

อาสาสมัครคนหนึ่ง “น้อย” ผู้ซึ่งจะต้องทำงานกับผมไปอีกหกเดือนนั้นเกิดล้มป่วยลง ผมจึงพาเธอไปหาหมอที่โรงพยาบาล ทั้งเธอไว้ที่นั่น แล้วจึงกลับมาดูคนไข้ที่วัดต่อ ผมขีดยาให้พวกเขาไปหลายเข็มในระหว่างทำการตรวจ จากนั้นจึงหันมาพูดคุยกับพวกผู้ช่วยพยาบาลในเรื่องเกี่ยวกับแฟ้มประวัติการรักษาพยาบาลของคนไข้

ในขณะที่กำลังเดินไปทานอาหาร ผมสังเกตเห็นนักข่าวกลุ่มหนึ่งกำลังทำข่าวอยู่ในบริเวณวัด หญิงสาวชาวฝรั่งเศสขอให้ผมช่วยไปส่งเธอยังซูเปอร์มาร์เก็ตในเมือง เพราะเห็นว่าผมมีมอเตอร์ไซค์ หลังจากที่เรตกลงเวลานัดพบกันแล้ว ผมได้รีบกลับไปด้วยบรรยากาศอันร้อนอบอ้าวจนสุดจะทนทนในช่วงฤดูนั้น

อาสาสมัครชาวแคนาดาเดินมาปลุกผมให้ไปดูอาการ “ยู” ผู้ซึ่งจวนเจียนถึงวาระเต็มที เนื่องจากเขาต้องเจ็บปวดทรมานอย่างมาก อาสาสมัครผู้นั้นจึงขอให้ผมช่วยขีดยาแก้ปวดให้เขาก่อนที่ผมจะไปซูเปอร์มาร์เก็ต ผมเดินเข้าไปหาเขา และสังเกตเห็นว่าคนไข้ที่อยู่ในห้องถัดไปกำลังทุรนทุรายกับลมหายใจเฮือกสุดท้ายอยู่เพียงลำพัง ดังนั้น ผมจึงตัดสินใจเข้าไปนั่งเป็นเพื่อนเขา ผมจับมือเขาไว้ และกล่าวถ้อยคำบางคำซึ่งผมเชื่อว่าเขาคงไม่สามารถเข้าใจได้อีกแล้ว ผมเช็ดหน้าผากของเขาด้วยผ้าชุบน้ำอุ่น แล้วเขาก็ตายในอีกสิบห้านาทีต่อมา

ผมจัดการกับศพของเขาตามปกติด้วยการอุทวารทั่วร่างกายด้วยสำลี โดยมีทาสคนหนึ่งคอยช่วยเหลือ ผมหามร่างของเขาไปยังบริเวณทางออกของตึกที่ซึ่งเรามักจะตั้งโลงไว้เพื่อรอรับศพ

ของคนไข้ ในตอนนั้นไม่มีโลงเปล่าเหลืออยู่เลย ทาสคนเดิมจึงได้ไปจัดแจงหาโลงมาเพิ่ม ปล่อยให้ศพนอนคอบอยู่บนเตียงซึ่งอยู่ระหว่างคนไข้ทั้งสองรายที่กำลังนอนรอความตายเช่นกัน เตียงอยู่ใกล้กันมากถึงขนาดที่ว่าสามารถเอื้อมมือไปสัมผัสตัวได้ พวกเขาพากันสังเกตร่างอันไร้ลมหายใจนั้นโดยที่ไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น

ที่ซุสเปอร์มาร์เก็ต ผมบอกกับหญิงชาวฝรั่งเศสผู้หนึ่งว่าผมรู้สึกแปลกๆ ที่ตัวเองมาเดินเข็นรถเข็นอยู่ที่นี่หลังจากเพิ่งจะเสร็จจากการเข็นศพคนไข้ใส่โลงไปเมื่อครึ่งชั่วโมงก่อน เธอตอบผมว่าอย่างไรเสียชีวิตก็ยังคงต้องดำเนินต่อไป แล้วจากนั้น เราก็เปลี่ยนหัวข้อมาถกกันเรื่องว่าควรเลือกซื้อเปียร์รี่ห่อใดจึงจะดีที่สุด

เมื่อกลับมาถึงห้อง ผมนั่งทานข้าวอยู่คนเดียว ตอนนั้นเป็นเวลาประมาณห้าโมงครึ่ง คือช่วงขณะที่ดวงอาทิตย์จะสาดแสงลงตรงเมรุเผาศพ และจะทอดเงาพาดผ่านโต๊ะที่ผมนั่งอยู่พอดี เป็นเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งติดเชื้อเอชไอวีแต่ยังมีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ดี เขาตะโกนถามผมจากนอกตึก ว่าผมกินข้าวแล้วหรือยัง นี่คือนิยามสามัญซึ่งผู้คนที่นี่ใช้ทักทายกัน เธอเดินเข้ามาพร้อมกับเสนอตัวว่าจะช่วยนวดให้ผม ผมตอบตกลงในทันที ระหว่างที่เธอกำลังนวดให้ผมอยู่นั้น ผมเริ่มรู้สึกว่ามีมือของเบ็นเริ่มที่ลูบคลำไปทั่วร่างกายของผม เธอบอกผมอย่างตรงๆ ว่าอยากดูคอมให้ผม อยากกอดจูบผม รวมถึงทำอย่างว่ากับผมด้วย ผมรีบปฏิเสธไปอย่างทันควัน เพราะผมรู้สึกเหนื่อยมากในตอนนั้น ประกอบกับเหตุผลที่ว่าผมมิได้มีใจพิศวาสาวประเภทสองสักเท่าใดนัก อีกประการหนึ่งคือ หากจะว่ากันตามจรรยาบรรณแล้ว ผมก็ไม่ควรที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เป็นคนไข้ของผมในอนาคตได้

หลังจากการนวดเสร็จสิ้นลง ผมจึงเดินไปที่ห้องโถงซึ่งบรรดาพระสงฆ์และคนไข้ที่ยังคงแข็งแรงพอจะปีนบันไดไหวพากันมาสวดมนต์เย็นที่นี่ พิธีกรรมประกอบไปด้วยการสวดมนต์ภาษาบาลีเป็นเวลาสิบห้านาที และนั่งสมาธิต่ออีกประมาณสิบห้านาที

จากนั้น ผมจึงเดินกลับไปยังห้องแห่งความตาย

“ยู” ยังคงมีชีวิตและนอนทรมานอยู่เช่นเดิม ผมคิดยาแก้ปวดเพิ่มให้เขา พร้อมจัดยา

ชนิดต่างๆ ให้คนไข้เตียงอื่นด้วย เพื่อที่จะช่วยคลายความทรมานของพวกเขาในช่วงเวลา
กลางคืน เด็กสาวคนหนึ่งขอน้ำจากน้ำ เธอเจ็บปวด แต่ยังไม่ถึงกับก้าวล่วงเข้าช่วงท้ายสุดแห่ง
ชีวิต

เสร็จจากงานแล้ว ผมจึงกลับมาที่ห้องพักตอนเวลาประมาณสี่ทุ่มสิบห้า น้อยหาข้ออ้างมาหาผม
เธอนั่งอ่านหนังสือรอให้ผมปริปากบอกอะไรบางอย่างกับเธอ จนกระทั่งเวลาประมาณห้าทุ่มสิบ
ห้า เธอจึงปล่อยให้ผมเข้านอน คืนนั้น “ยู” ยังคงรอดมาได้ กลับกลายเป็นหญิงสาวผู้ขอน้ำจาก
ผมแทนที่ได้ปลดปล่อยดวงวิญญาณให้เป็นอิสระ

ขณะที่ผมกำลัง เขียนบันทึกอยู่นี้ หูผมยังคงได้ยินเสียงสวดมนต์ของบรรดาสงฆ์แว่วมาจากบน
เมรุเผาศพ อาจเป็นเพื่อนข้างเตียงของ “ยู” ร่างของเธอจะถูกเผาเบื้องหน้าห้องผมในเวลาอีก
ไม่กี่นาทีข้างหน้า

กิจวัตร

คนไข้ผู้มีอาการซึมเศร้ารายหนึ่งเดินทางมาจากอยุธยา การรักษาคนไข้ที่มีอาการเช่นนี้ถือเป็น
งานอันน่าเหนื่อยหน่ายอย่างที่สุด ผมเลือกที่จะรักษาคนไข้โรคนี้ด้วยวิธีที่ได้เป็นสิบราย ดีเสียกว่า
ต้องรักษาคนไข้ที่มีอาการซึมเศร้าเพียงรายเดียว แม้แต่ตัวผมเอง ผมยังรู้สึกถึงความอารีที่
พยายามส่งผ่านถึงเธอ นั่นเป็นเพียงการแสวงหา เธอเองก็รู้ดี และนั่นทำให้เธอไม่เห็นความ
จำเป็นที่จะเรียกใช้ผมอีกต่อไป อาการซึมเศร้าของเธอทรุดหนักลงยิ่งกว่าเก่า และเป็นเหตุให้เธอ
ตายในท้ายที่สุด อาการดังกล่าวคือผลจากความรู้สึกอันโดดเดี่ยวอ้างว้างที่แม้แต่ผมเองก็มีอาจ
ลบล้างมันได้ ความพยายามของผมล้มเหลว ผมรู้สึกเสียใจที่ไม่อาจมอบความเห็นอกเห็นใจ ให้
เธอได้มากไปกว่านี้ แต่จิตใจอันกรุณาไม่ได้เป็นผลผลิตของความปรารถนา ผมได้แต่เสาะหามัน
อย่างไร้จุดหมายด้วยกำลังที่เริ่มจะลดน้อยลงไปทุกที

ความเคยชินจากการที่ต้องเห็นผู้คนทนทุกข์ทรมานอยู่เป็นนิจ ทำให้หัวใจของผมแข็งแกร่องราว
หินผา ผมพยายามสรรหาวิธีการต่างๆ ที่จะสามารถนำเอาความรู้สึกเวทนาสงสารอันมีต่อเพื่อน
มนุษย์ของผมกลับคืนมาอีกครั้ง มีคนไข้อาการเรื้อรังรายหนึ่งที่มีหน้าตาคล้ายกับน้องชายผม
อย่างมาก ทุกครั้งที่ผมมองเห็นเขาผมจะนึกถึงน้องชายตัวเองขึ้นมาในทันใด นั่นเป็นแรงขับเคลื่อน

อย่างหนึ่งที่ทำให้ผมกอบกู้พลังกลับคืนมาได้บ้าง ผมพยายามหาลักษณะนิสัยของคนไข้ที่มีความใกล้เคียงกับคนที่ผมรักเพื่อเป็นการเติมเชื้อเพลิงให้แก่ตัวเอง และอีกวิธีหนึ่งคือการจินตนาการให้พวกเขาเป็นเด็กน้อยคนหนึ่ง ซึ่งนั่นเป็นวิธีที่ง่ายสำหรับบางคนเพราะพวกเขามีความบริสุทธิ์ในแบบเดียวกับที่เด็กน้อยๆ ฟังมี

แต่สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงเล่ห์เหลี่ยมซึ่งเมื่อถึงวันหนึ่งก็จะใช้ไม่ได้ผลอีกต่อไป ผมได้แต่กลับไปหาความอารีจ่อมปลอมแบบเดิมๆ ความเวทนาของผมในที่สุดจะปราศจากซึ่งอารมณ์ความรู้สึกหลงเหลือไว้เพียงเหตุผลอันเย็นชาเท่านั้น

ผมพบว่าตัวเองกำลังเป็นโรคร้ายแรงชนิดหนึ่งซึ่งไม่มีทางรักษาให้หายได้ นักจิตวิทยาและนักสังคมวิทยาเคยทำการศึกษเกี่ยวกับโรคดังกล่าวนี้ไว้ โดยได้วิเคราะห์ถึงสภาพจิตใจของทหารในช่วงสมัยนาซีและในเหตุการณ์ทุ่งสังหาร คู้ชานานไปกับการศึกษาเจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลและคนขับรถพยาบาล

“โรคความบกพร่องแบบเอชซีชวิทซ์”

โรคนี้แทบไม่มีทางรักษาให้หายได้ในลักษณะเดียวกับโรคอัลไซเมอร์ แง่มุมอันงดงามภายในตัวผมกำลังจะมลายหายไป มันคือความรู้สึกอันเปราะบางที่มีต่อความทุกข์ทรมานของเพื่อนมนุษย์ผู้ซึ่งกำลังรอคอยความตายที่มาเยือนอย่างเชื่องช้า อีกไม่นานความเวทนาจะไม่เหลือแม้ร่องรอยแห่งอารมณ์ความรู้สึกเจ็บป่นอยู่เลย มีเพียงเหตุผลอันเย็นชาล้วนๆ ผมได้แต่เฝ้าแสวงความอบอุ่นอันจะช่วยให้ชีวิตของผมสามารถก้าวเดินได้ต่อไป

ความซิมเศร้า

อ้างว้างเดียวดาย

เมื่อครั้งที่ผมยังเป็นนักเรียนแพทย์ ผมจำได้ว่าเราต้องยอมจำนนให้กับชายแก่คนหนึ่งผู้ซึ่งเราจนปัญญาที่จะทำการรักษาเขา แม้ว่าเราจะมีเครื่องมือและอุปกรณ์ทดสอบอย่างครบครันเพียงใด เราก็ไม่สามารถรั้งเขาได้

ทุกครั้งที่ผมเดินเข้าไปในห้องเพื่อตรวจอาการ เขาจะเริ่มร้องไห้แทบจะในทันทีที่ผมเริ่มทำงาน เขาจะพร่ำรำพันถึงภรรยาของเขาที่เพิ่งตายไปไม่นานก่อนหน้านี้ เนื่องจากว่าผมยังอ่อนวัยอยู่มากในสมัยนั้น ทำให้ผมไม่ค่อยจะมีความกล้าเข้าไปตรวจเขาในครั้งต่อๆ มา ชายแก่คนนั้นนอนป่วยอยู่ได้ไม่กี่อาทิตย์ก็ตาย ร่างกายแทบไม่เหลือแม้แต่นั่งหุ้มกระดูก ไม่เหลือกระทั่งหยาดน้ำตา เขาตายเพราะความเศร้าใจ ผมทวนระลึกถึงความตายของเขาอีกครั้ง เมื่อผมมีได้โอกาสรักษาคนไข้ที่วัดรายหนึ่งชื่อวิชัย

ในตอนที่วิชัยมาถึงที่วัดใหม่ๆ สุขภาพของเขาก็ไม่มีใครจะดีนัก ด้วยเพราะฤทธิ์ของวิณโรค ประกอบกับอาการติดเชื้อย่อยๆ ในส่วนอื่นๆ จึงส่งผลให้ร่างกายมีน้ำหนักหลงเหลืออยู่เพียงสามสิบกิโลกรัม แต่ก็ยังคงไม่ร้ายแรงถึงขนาดเข้าระยะสุดท้าย วิชัยเป็นกระเทยที่ไม่ใครรู้จักหัวนอนปลายเท้า พ่อแม่ของเขานำตัวมาทิ้งไว้ พร้อมทั้งยืนยันกับเราก่อนจากไปว่าคนรักของวิชัยจะมาช่วยเราดูแลเธอในเย็นวันเดียวกันนั้น เมื่อถึงเวลาเย็น มีชายหนุ่มวัยยี่สิบห้าปีเดินทางมาถึงที่วัดด้วยท่าที่ร้อรอน เขาเดินตรงรี่เข้าไปหาเพื่อนของเขาในทันที จากนั้นสักพักเขาจึงเดินมาหาผมเพื่อสอบถามว่าเหตุใดเธอจึงต้องมานอนรักษาตัวอยู่ที่นี่

- เธอเป็นวิณโรคขั้นร้ายแรง ไม่ได้ติดเอดส์ หมอเขายืนยันกับผมเองว่าผลตรวจเลือดเป็นลบ แล้วเธอมาอยู่ที่นี่ได้อย่างไร

ตอนนั้นเป็นเวลาสี่ทุ่ม พยาบาลที่รับตัววิชัยไว้กลับบ้านไปตั้งแต่เมื่อหกโมงเย็น เอกสารต่างๆ ที่ เป็นความลับถูกเก็บไว้ในตู้ทั้งหมด ผมเองก็ไม่ได้มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับเรื่องการรับตัวผู้ป่วย นอกเสียจากในกรณีจำเป็นที่จริงๆ เท่านั้น

ผมไม่คิดว่าทางวัดจะมีนโยบายรับตัวผู้ป่วยที่มีติดเชื้อเอชไอวีเป็นลบ ดังนั้นผมจึงอธิบายกับชายหนุ่มรูปงามผู้นั้นไปว่า หากเพื่อนเขาถูกรับตัวเข้ามาแล้วก็แสดงว่าเขา... แฮ็อ ผมเองก็ไม่รู้จะบอกกับเขาว่าอย่างไรดี

เป็นเรื่องง่ายที่จะจินตนาการถึงความคิดอันพลุ่งพล่านอยู่ในหัวสมองของผู้ที่เพิ่งได้รับรู้ว่าคนรักซึ่งตนคบหามาเป็นเวลานานหลายปีจะติดเชื้อเอชไอวี มันเป็นเรื่องยากยิ่งกว่าการยืนอยู่ตรงจุดกึ่งกลางระหว่างปากกระบอกปืนและแสงสว่างจากเปลวเทียน

เหตุการณ์กลับซับซ้อนยิ่งขึ้นเมื่อวิชัยสร้างทำไม่รู้ไม่ชี้ถึงการติดเชื้อของตัวเอง เธอยืนยันว่ามีเพียงพ่อแม่ของเธอเท่านั้นที่รู้เรื่องนี้แต่ปิดบังเธอมาตลอดจนกระทั่งเธอมาทราบความจริงเอาเมื่อถูกส่งตัวมาที่นี่ เธอได้สอบถามต่อหน้าแฟนหนุ่มของเธอว่าตัวเองป่วยเป็นวัณโรคและ อากาโรไม่ได้ดีขึ้นแม้จะทำการรักษาอย่างจริงๆ จังๆ แล้วก็ตาม

ชายหนุ่มรูปหล่อผู้นั้นจากไปพร้อมหัวใจที่แตกสลาย วิชัยผู้เพิ่งจะถูกทอดทิ้งโดยพ่อแม่ของตัวเองต้องถูกกระทำในแบบเดิมอีกครั้ง แต่คราวนี้จากน้ำมือของคนรัก ผมไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถตัดสินการกระทำของชายหนุ่มได้ เนื่องจากว่ามันเกี่ยวโยงไปถึงความบริสุทธิ์ ความโง่เขลา และอาจหมายถึงความถึงชีวิตของเขาทั้งชีวิตทีเดียว หลังจากนั้นสิบวันวิชัยก็ตาย ตายด้วยความเศร้าและความเดียวดาย มิใช่ด้วยวัณโรค

การเปิดเผย

ผมไม่ได้กล่าวหาว่าวิชัยพูดโกหก เพราะผมเองก็ยังไม่แน่ใจในข้อนี้ แต่เหตุการณ์นี้โยงใยไปถึงข้อเท็จจริงบางประการที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งจนกลายเป็นปกติวิสัยที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมไทยปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ชาวตะวันตกจะต้องหวาดผวาเมื่อได้รับรู้

นาย ก กำลังมีความรัก และคิดจริงจังถึงขั้นที่จะแต่งงาน หรือหญิงสาวอาจเป็นฝ่ายตกหลุมรักฝ่ายชายก่อน จะอย่างไรนั้น นั่นไม่ใช่ประเด็นสำคัญ

นาย ก สัญญากับหญิงสาวเป็นมั่นเป็นเหมาะว่าเขาจะไปตรวจเลือดก่อนแต่งงานเพื่อให้เธอสบายใจ ดังนั้น วันหนึ่งเขาจึงแวะไปหาเพื่อนผมคนหนึ่งซึ่งทำงานอยู่ที่ศูนย์ตรวจเชื้อเอชไอวี หลังจากสอบถามข้อมูลต่างๆ ไปเพื่อนผมได้นำเลือดของนาย ก ไปตรวจและบอกให้เขามารับผลในอีกสามวันถัดไป

เมื่อถึงวันนัด เขาเดินทางมารับผลตามกำหนด เพื่อนของผมหนักใจอยู่พอสมควรเมื่อผลตรวจปรากฏออกมาว่าเขามีเลือดบวก เธอแจ้งผลแก่เขาด้วยวิธีการที่ผมรู้ว่าเธอมีความชำนาญเป็นอย่างดี นาย ก หน้าเปลี่ยนสีจากเดิมกลายเป็นฟ้า ขาว เขียว แดง ...และสุดท้ายจึงกล่าวยอมรับว่าบัดนี้กรรมได้ตามสนองเขาแล้ว เนื่องจากเขาเป็นคนชอบรักสนุกไปทั่วโดยมิได้มีการป้องกัน

สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากนั้นกลับน่าตกใจยิ่งกว่า เมื่อห้านาทีให้หลัง ชายหนุ่มพยายามปรับเปลี่ยนท่าทีให้เป็นปกติพร้อมรอยยิ้มแฉ่งบนใบหน้า เขาเดินจากไปในขณะเดียวกับที่พยาบาลกำลังเดินออกไปเปิดประตูออกเพื่อถ่ายเทอากาศ เธอเห็นชายผู้นั้นเดินไปหาหญิงสาวผู้ไร้เดียงสาซึ่งกำลังนั่งรอแฟนหนุ่มอยู่บนมอเตอริไซด์ เขาตะโกนมาแต่ไกลว่า

- ชาวดีจะที่รัก ผลตรวจเลือดเป็นลบ คราวนี้เราก็แต่งงานกันได้แล้ว!

พยาบาลไม่มีอำนาจที่จะทำการใดได้ในตอนนั้น เนื่องจากผลตรวจต้องถูกเก็บเป็นความลับ เธอรู้เพียงว่าหากผู้คนต่างเห็นการปิดบังความลับที่ร้ายแรงเช่นนี้ไว้เป็นเรื่องราวธรรมดาแล้วละก็อนาคตของประเทศคงจะต้องมีดมนลงทุกที น่าเศร้าที่ผมได้รับรู้มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่า พฤติกรรมเช่นนี้เป็นเรื่องปกติในสังคมไทย หากเปรียบเทียบกับสังคมตะวันตกแล้ว และนั่นอาจเป็นคำอธิบายที่ดีถึงเสรีภาพอันยิ่งใหญ่ซึ่งผู้คนทั่วไปที่นี้ต่างพากันหยิบยื่นให้แก่ตนเอง

ความเข้าใจผิด

เพื่อนบ้านของผมคนหนึ่งเชื่ออย่างฝังหัวว่าคนไข้ทั้งหมดซึ่งมาอยู่ที่วัดนั้นล้วนแต่ถูกกรรมตามสนองทั้งสิ้น ช่างน่าสงสารจริง เพราะนอกจากเธอจะไร้ซึ่งความเห็นอกเห็นใจในเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว เธอยังคงเฝ้าฝันที่จะรับรู้อีกด้วยว่า หนึ่งในสามของคนไข้ซึ่งมาอาศัยอยู่ที่วัดนั้นคือผู้ติดเชื่อจากการทำตามหน้าที่ของ “แม่บ้านที่ดี” เท่านั้นจริงๆ

ประตูปิดตาย

พวกที่มีวิเวกของอาการซึมเศร้านั้น จะเริ่มนอนหลับมากผิดปกติ พวกเขาจะพูดน้อยลง จนในที่สุดก็หยุดพูดไปโดยปริยายทั้งที่ยังสามารถพูดได้ คนเหล่านี้จะมีสติสัมปชัญญะครบถ้วนและอาจตอบคำถามรู้เรื่องได้ในบางครั้ง โรคดังกล่าวนี้จะบั่นทอนความปรารถนาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ไม่มีความคิดริเริ่มอยากทำอะไร หรืออาจเบื่ออาหารจนถึงขั้นต้องบังคับป้อนก็มี นี่คือโรคซึมเศร้า

โดยปกติแล้ว หากอาการของคนไข้ถล่ำลึกเข้าถึงขั้นนี้แล้ว เราจะไม่ต้องคอยกังวลว่าพวกเขาจะคิดฆ่าตัวตายอีกต่อไปนั่นเพราะพวกเขาไม่มีเรี่ยวแรงเหลือพอให้ทำเช่นนั้นได้อีกแล้ว ผมเคยอ่านเจอว่าโรคซึมเศร้าอาจทำให้เกิดอาการถดถอยอย่างรุนแรงจนถึงขั้นที่ว่าสามารถหยุดความเคลื่อนไหวทุกอย่างได้โดยสิ้นเชิง กลายเป็นรูปปั้นแห่งความทุกข์ เป็นดังประตูปิดตาย ไม่เจ็บไข้ ไม่มีเหงื่อออก หรือบาดแผลตามร่างกาย อาการเพียงอย่างเดียวคือความทุกข์ทรมานแสนสาหัสที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจเท่านั้น

ที่วัดแห่งนี้ เคยมีคนไข้สี่รายซึ่งตายด้วยอาการดังกล่าว สองรายนั้นปิดการรับรู้จากโลกภายนอกเมื่อได้รู้ว่าตนเองจะต้องตาบอดอย่างถาวร เป็นเรื่องปกติซึ่งเกิดเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือสองสัปดาห์ ที่มักจะมีคนไข้สูญเสียสมรรถภาพในการมองเห็นเพิ่มขึ้นสักหนึ่งหรือสองราย ซึ่งในกรณีนั้นถือว่าสาหัสเกินกว่าที่ผมจะช่วยเหลืออะไรได้อีกแล้ว

คนที่สามนั้นมีอายุเพียงยี่สิบเอ็ดปี อาการดังกล่าวเริ่มเข้ารุมกัดกินร่างกายของเขาภายในเวลาไม่กี่ชั่วโมงหลังจากที่มาถึง เขาไม่สามารถทำใจยอมรับความจริงที่ว่าแม่แท้ๆ ของตัวเองจะรังเกียจเขาได้ถึงเพียงนี้ (เมื่อหลายปีก่อน สถิติของคนไข้ซึ่งมีญาติมาเยี่ยมอยู่ที่ประมาณหนึ่งในห้าของจำนวนคนไข้ทั้งหมด แต่ทุกวันนี้กลับลดลงเหลือเพียงไม่ถึงหนึ่งในสิบเท่านั้น)

รายที่สี่เป็นแม่ผู้ถูกลูกๆ ในไส้ของตัวเองนำมาทอดทิ้งไว้ที่วัด นางยังคงรอดจากความได้เรื้อยมาจนกระทั่งผ่านไปสามสัปดาห์ ครอบครัวของนางก็อดรันทนไม่ไหวและจำต้องเดินทางมาเยี่ยม นางที่วัดเป็นครั้งแรก หลังจากสร้างบ้านห้ายี่มแยมและป้อนน้ำตาได้ไม่นานนัก พวกเขาก็หยิบ

เอกสารชุดหนึ่งออกมาให้นางลงชื่อ เพื่อเป็นการมอบฉันทะในการขายทรัพย์สินทั้งหมดของนาง ได้ก่อนที่นางจะเสียชีวิต จากนั้นพวกเขาก็กลับไปโดยไม่เคียดคิดที่จะเยี่ยมหน้ากลับมามากเลย นางเริ่มพูดจាន้อยลง กินข้าวแทบไม่พอดีค่าและนอนชมอยู่บนเตียงตลอดเวลา นางนอนนิ่งราวกับตัวอ่อนในครรภ์ และมีอาการสนองตอบไม่ต่างจากจากเด็กทารก ทำยที่สุดร่างกายของเธอก็ไม่ขยับเขยื้อนอีกต่อไป ดวงตามีแต่ความว่างเปล่า ฉายไว้เพียงแวแห่งความเจ็บปวดซึ่งซุกซ่อนอยู่ภายในจิตใจ และความเจ็บปวดนั้นได้กลายเป็นสาเหตุให้ชีวิตของเธอต้องจบสิ้นลงในที่สุด

วิศวกร

สำหรับคนไข้ที่พักอยู่ตามบ้านหลังเล็กหลังน้อยที่เรียงรายอยู่รอบวัดนั้น พวกเขาอาจมีชีวิตอยู่ได้เป็นเวลานานหลายอาทิตย์หรือกระทั่งเป็นปีโดยที่ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวแต่อย่างใด เมื่อวาระของตัวเองใกล้เข้ามา คนไข้เหล่านั้นจะถูกส่งตัวเข้ามารักษาตัวในตึกผู้ป่วยหนัก และนอนอยู่ที่นั่นได้สักไม่กี่อาทิตย์ก็จะถูกส่งตัวต่อไปนอนในโรงศพ โดยจะมีการจัดพิธีกรรมให้ในวันรุ่งขึ้น และจากนั้นก็ถูกเผาในเมรุเผาศพซึ่งได้รับการบริจาครมาจากเศรษฐีชาวเงินคนหนึ่ง

ในบางคราวอาจมีคนไข้บางพวกที่แม้จะยังไม่ถึงวาระสุดท้าย แต่ต้องการเข้ามารักษาตัวที่ตึกผู้ป่วยหนักนี้เนื่องจากเกิดอาการเบื่อหน่ายกับชีวิตอย่างเต็มที่ แม้ผมจะโน้มหน้าเพียงใด พวกเขาจะไม่ยอมเชื่อฟังและไม่สนใจสิ่งใดอีกต่อไป หากพยาบาลตอบตกลง (ปกติแล้วมักเป็นเช่นนั้น) และในตึกยังคงมีเตียงว่างเหลืออยู่แล้ว พวกเขาจะถูกส่งตัวเข้ามา และสุดท้ายก็จะได้ตายสมใจเนื่องจาก ติดโรคมาจากเพื่อนข้างเตียง หรือหากไม่เช่นนั้นแล้วก็อาจตายเพราะความหุดหู่ก็เป็นได้

ผมจำได้ว่าเคยมีคนไข้รายหนึ่งผู้ค่อนข้างมีการศึกษาดีพอสมควร ถือเป็นสิ่งที่มักจะไม่ได้เห็นบ่อยนักที่นี่ ร่างกายของเขายังคงแข็งแรงเป็นปกติ เพียงแต่ซุบซอมเล็กน้อย เขายืนยันว่าจะขอเข้ามาตายในตึกผู้ป่วยนี้ แม้ว่าเขาจะตระหนักในคำแนะนำของผมเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม หลังจากที่เขารเริ่มมีอาการติดเชื้อในปอด ผมจึงลองใจเขาดูอีกครั้งหนึ่ง

- ถ้าคุณอยากจะตายจริงๆ นั่นก็เป็นสิทธิ์ของคุณ แต่ยังไงผมก็จะพยายามช่วยไม่ให้คุณทรมานจากการขาดอากาศหายใจมากนักก็แล้วกัน

เขาเข้าใจในสิ่งที่ผมพูดเป็นอย่างดี และยอมทานยาที่ผมจัดให้ในที่สุด วันต่อๆ มาเขาใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการนอน และอีกสองสัปดาห์ต่อมาเขาก็ตายด้วยอาการอ่อนเพลีย โดยที่ไม่ต้องทนทรมานแต่อย่างใด

ไมเคิล

เคยมีคนใช้ท่าทางน่าขบขันของคนหนึ่งชื่อว่า “ไมเคิล” เนื่องจากว่าเขาพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว จึงทำให้เขาเป็นที่รักของชาวตะวันตกส่วนใหญ่ เขามีอายุยี่สิบหกปี และอยู่กับเราได้เพียงสองเดือน ไมเคิลเป็นคนที่มีความตั้งใจอ่อนโยน และยังคงมีเค้าโครงของความหล่อเหลาหลงเหลืออยู่แม้จะถูกฉาบไว้ด้วยผิวหนังที่ปูะหนากว่าเซนติเมตรก็ตาม แม้เขาจะเคยเป็นชายขายบริการมาก่อน แต่เขาไม่เคยนึกเสียใจกับอดีตที่ผ่านพ้นไปแล้ว และมักกระตือรือร้นที่จะเล่าให้เราฟังอยู่เสมอถึงเรื่องราวบางอย่างที่อาจฟังดูแปลกแต่ยังคงแจ่มชัดอยู่ในความทรงจำของเขาเสมอ ผมไม่เคยเห็นใครเล่าเรื่องเศร้า ๆ ได้ด้วยท่าทีที่เป็นสุขเช่นนั้นมาก่อน ผมพูดได้เต็มปากว่าภายในตัวเขานั้นเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขสงบในระดับที่นักปราชญ์พึงมีเลยทีเดียวน

สิ่งที่ไมเคิลดูจะไม่เคยตระหนักมาก่อนนั้นคือความจริงที่ว่าอาการของเขานั้นเรียกว่าไม่ได้รุนแรงถึงกับเข้าขั้นสุดท้ายและยังคงมีทางรักษาให้หายได้อยู่ สี่วันหลังจากนั้น หน้าของเขาก็ลอกออกเป็นชั้นๆ รวบรวมเม็ดตัวถูกปอกเปลือก เมื่อหนังหลุดออกหมดแล้ว ไมเคิลจึงกลายเป็นคนใหม่ที่โดดเด่นขึ้นมาทันตาเห็น เขาได้กลับกลายเป็นหนุ่มรูปหล่อตามเดิมแล้ว หลังจากที่มีการปรับตัวเล็กน้อย เขาก็สามารถกลับไปคุยเล่นสนุกสนานได้เหมือนเช่นเคย เพราะสมองมิได้ถูกกระทบกระเทือนแต่อย่างใด

ภายใต้ผิวหนังที่ถูกลอกออกไปนั้น ไมเคิลชี้ให้พวกเราดูแผลเป็นที่เขาอธิบายอย่างภาคภูมิใจว่าเป็น “รอยแผลแห่งรัก”

เขาเริ่มเข้าสู่วงอาชีพขายบริการตั้งแต่วัยกระเตาะเมื่ออายุได้เพียง 16 ปี เขาดูมีความสุขกับชีวิตช่วงนั้นดี และมักจะแสวงหาแขกชาวต่างชาติมาเป็นคู่นอนมากกว่าแขกคนไทยด้วยกัน คราวนั้นเขาได้รู้จักกับสิ่งหนึ่งที่เรารู้จักกันอย่างไพเราะว่าเป็น “ความรักแบบหนักหน่วง”

จากที่ผมสังเกตเห็นแล้ว มีไม่บ่อยนักที่ชายรักร่วมเพศที่มีลักษณะเป็นชายมาก ๆ อย่างเขาจะถล่ำ
เข้าสู่วังวนแห่งเช็กส์วิตถารของพวกที่รักความเจ็บปวดได้ และนั่นคือที่มาของแผล
เป็นที่เขาได้รับในคราวนั้น เขาเคยเป็นผู้ชนะจากเวทีประกวดชายงามมาแล้วหลายครั้งซึ่งนั่นเป็น
สิ่งที่เขาภูมิใจมาจนบัดนี้ แม้ในวันนี้เขาจะได้ความหล่อเหลาของเขากลับคืนมา เขาเองก็ ยังไม่
รู้ว่าทำอะไรกับมันต่อไป เขาสามารถที่จะกลับไปมีร่างกายที่แข็งแรงตามเดิมและเริ่มต้น
ชีวิตใหม่ได้อีกครั้ง แม้จะไม่รุ่งโรจน์อย่างในอดีตแต่ก็ดีกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในตอนนี้อยู่บ้าง เขา
ไม่เคยเอ่ยปากขอความตายจากผมและมักจะเอ่ยชื่นชมผมที่ได้มอบชีวิตใหม่แก่เขาให้คนอื่นได้
ฟังอยู่เสมอ โดยเฉพาะกับคนที่เขาเชื่อว่าจะต้องนำคำชมเหล่านั้นไปบอกต่อกับผมในภายหลัง
ความจริงแล้วผมคิดว่าเขาคงไม่ได้เห็นประโยชน์ของชีวิตใหม่ที่ไดมานี้สักเท่าใดนัก และคงคิด
อยากจะคืนมันให้กับผมเสียด้วยซ้ำ

วันหนึ่งเขาบอกกับอาสาสมัครชาวตะวันตกสองคนว่าเขากำลังจะตายภายในเวลาสิบวันนี้ ผม
รู้สึกกังวลใจเมื่อได้ยินเช่นนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเขาไม่ได้บอกเรื่องนี้ให้ผมรับรู้มาก่อน ผมเข้าไป
สอบถามเขาถึงที่มาที่ไปและเขาก็ตอบผมอย่างมีพิรุณด้วยใบหน้าเปื้อนยิ้มเหมือนเช่นเคยว่า
นั่นเป็นวันตายที่หมอดูได้ทำนายไว้เมื่อนานมาแล้ว

ไม่เคลมมิได้มีอาการของคนที่เป็นโรคซึมเศร้าแต่อย่างใด เขาดูมีความสุขภายในจิตใจของ
ตัวเอง คำพูดที่ออกจากปากของเขาไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยก็ตามล้วนแต่เป็น
เครื่องชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเป็นคนมีสุขภาพจิตดีของเขา

ผมคิดว่าเขาคงกลัวผมจะรู้ความจริง เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นผมอาจทำการขัดขวางความตั้งใจของ
เขาเป็นแน่แท้ เขาใช้เวลาไม่ถึงสิบวันด้วยซ้ำ เนื่องจากเขาตายหลังจากนั้นเพียงเจ็ดวัน ในขณะที่
ที่มีคนมาตามผม นั่นเป็นช่วงที่เขากำลังหายใจเฮือกสุดท้ายเสียแล้ว เขาไม่ได้มีอาการติดเชื้อ
หรือไวรัสขึ้นสมองแต่อย่างใด มีเพียงความผิดปกติในเลือดและอาการหอบหืดเล็กน้อยเท่านั้น
ผมสวมเครื่องช่วยหายใจให้กับเขาพร้อมคิดส เตอร์รอยดีให้ในปริมาณที่ค่อนข้างมากพอสมควร
แต่แล้วเขาก็ตายในอีกยี่สิบนาทีต่อมา โดยที่ผมเองก็ยังไม่เข้าใจว่าเป็นเพราะเหตุใด

ผมได้ตระหนักถึงสาเหตุที่แท้จริงในเวลาต่อมาว่า ไม่เคยพยายามฆ่าตัวตาย ภายหลังจากที่มี
คนไข่อีกรายหนึ่งซึ่งไม่ ีใครจะฉลาดนักมาหาผมด้วยอาการที่คล้ายคลึงกัน เขากินยาพาราเซ

ตามอล ไปสืบสี่เม็ดโดยเชื่ออย่างคนอื่นคิดว่าปริมาณยาที่มากขึ้นจะช่วยลดอาการปวดหัวอย่างรุนแรงลงได้

พาราเซตามอลเป็นยาชนิดเดียว ที่คนไข้จะสามารถเรียกขานจากผู้ช่วยพยาบาลได้ ภายในเวลาไม่กี่วันพวกเขาก็จะสามารถระดมยาในปริมาณที่มากพอจะใช้ในการฆ่าตัวตายได้

ถ้าผมรู้เร็วกว่านี้อีกสักนิด ผมคงจะช่วยชุบชีวิตไม่เคิลไว้ได้อีกครั้ง เพราะมียาตัวอื่นที่มีสรรพคุณในการต้านฤทธิ์ของยาดังนี้

แต่เมื่อมองย้อนกลับไป ในแง่หนึ่งผมเองก็ดีใจที่ตัวเองมิได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวในเวลานั้น เนื่องจากมันอาจเป็นการสร้างข้อขัดแย้งทางจริยธรรมให้เกิดขึ้น ไม่เคิลเองก็คงไม่ต้องการให้ผมเลือกทำในสิ่งที่จะเป็นการขัดขวางเขา ในขณะที่เดียวกันจิตใจของเขาเองก็มีจริยธรรมอยู่ในระดับที่สูงพอจะไม่เอ่ยปากร้องขอให้ผมเป็นคนช่วยปลดปล่อยเขา หรือหากมองในมุมดีอื่นๆ แล้ว ไม่เคิลเองคงไม่ยากเปิดโอกาสให้ผมสร้างเงื่อนไขขึ้นกักกันโครงการของเขา ก็เป็นไปได้

หากว่าวิศวกรผู้นี้ไม่เห็นประโยชน์อันใดในการสานต่อชีวิตที่เขาเห็นว่าเป็นความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงอีกต่อไปแล้ว เขาเองก็คงต้องการให้บทสรุปของเรื่องราวที่ครั้งหนึ่งเคยรุ่งโรจน์ดังงานเลี้ยงอันยิ่งใหญ่แต่บัดนี้กำลังใกล้ถึงคราวเลิกรามาถึงโดยเร็วที่สุด

โชคชะตา

ความรู้สึกสะอิดสะเอียนกับชีวิตมักเกิดขึ้นกับผมเป็นครั้งคราว ดังเกลียวคลื่น มิใช่ชีวิตของพวกเขา แต่เป็นชีวิตของผมเท่านั้น ผมไม่มีปัญหาเกี่ยวกับธรรมชาติอันน่ารังเกียจของตัวงาน สิ่งที่น่าหนักใจยิ่งกว่านั้นคือมันเป็นงานที่ไม่เหมาะสมกับคนที่มิได้มีนิสัยเกียจคร้านโดยธรรมชาติอย่างผม นอกจากนั้นแล้วมันยังป็นงานที่ต้องเข้าไปข้องเกี่ยวกับคนมากมาย ผลงานที่ได้ดูเลือนลอย และรังแต่จะพรากความสงบในจิตใจผมไปมากขึ้นทุกที บางครั้งเมื่อผมเกิดความคิดเช่นนี้ขึ้นในหัวสมอง ผมถึงกับไม่สามารถตั้งสติรวบรวมสมาธิในการทำงานได้ไปอีกหลายวันที่เดียว

ยกตัวอย่างเช่นในเช้าวันหนึ่งผมต้องไปดูอาการหญิงสาวซึ่งมีสิ่งผิดปกติไหลออกมาจากช่องคลอด ในขณะที่ผมชักนิ้วออกมาหลังจากที่ต้องล้วงเข้าไปเพื่อตรวจอวัยวะภายในนั้น ปรากฏว่า

มีอุจจาระติดถุงมือออกมาด้วย ผมชักไม่แน่ใจเช่นกันว่าตัวเองตรวจถูกช่องหรือไม่ ถึงกับต้องเริ่มตรวจกันใหม่อีกครั้ง

ในช่วงเวลาเหล่านั้น ภาษากลายเป็นปัญหาสำคัญสำหรับผม ผมพบว่าผมไม่สามารถทำความเข้าใจหรือทำให้ใครเข้าใจในตัวผมได้เลย

สิ่งเดียวที่เป็นแรงผลักดันให้ผมมาทำงานที่นี้คือความรู้สึกที่ว่านี่เป็นสิ่งที่โชคชะตาได้กำหนดไว้แล้ว ความสุขส่วนตัวของผมนั้นมีความสำคัญน้อยไปกว่าการที่ต้องทราบบรรยากาศที่กำลังทำสิ่งที่เป็นการฝ่าฝืนต่อโชคชะตาของตนเอง

ผมไม่ได้มีความสุขกับการใช้ชีวิตอยู่ที่วัดนี้ ไม่ว่าจะมองมุมใดก็ยังคงหาความสำราญใจไม่พบ แต่ถึงแม้จะเป็นทุกข์เช่นนั้น ผมก็ยังคงรู้สึกว่ามีเสียงเรียกร้องบางอย่างรั้งไม่ให้ผมไป ความรู้สึกดังกล่าวนี้เข้าครอบครองจิตใจผม และผมถือว่ามันเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วสำหรับผม การได้เป็นพ่อคนคงทำให้ใครสักคนมีความสุขได้มากกว่าที่ผมเป็นอย่างแน่นอน แต่นั่นมิได้มีความสลักสำคัญกับผมเลย ผมมิได้ถูกสร้าง มาเพื่อแสวงหาความสุขเช่นนั้น และการยอมรับได้ว่าผมมิได้ต้องการความสุขเช่นนั้น กลับทำให้ผมบังเกิดความสงบขึ้นในจิตใจ และความสงบเช่นนี้เองคือสิ่งที่มีค่าอย่างแท้จริงสำหรับผมยิ่งไปกว่าความยินดีหรือความปลื้มใจใดใดทั้งปวง

แต่ในเวลานี้ ความสงบเช่นนั้นได้เหือดหายไปเสียแล้ว

การรุมฆาต

ทรมาน

ณ ข้างเตียงคนไข้ คือที่ซึ่งความอ่อนโยนถูกส่งผ่านจากตัวผมไปสู่พวกเขา ดวงตาของผมจ้องมองเธอได้สักครู่หนึ่ง เธอจึงพูดกับผมด้วยคำเพียงคำเดียวว่า “ทรมาน” และเงยบไปสักพัก จากนั้นจึงเปิดเปลือกตาขึ้นใหม่ พร้อมพูดด้วยเสียงกระซิบว่า “ทำไม ทำไม”

พ่อผู้เข้มแข็ง

พ่อของคนไข้คนหนึ่งบอกกับผมเป็นนัยๆ ว่าเขาต้องการให้ความพยายามทั้งหมดในการช่วยชีวิตลูกชายของเขาจบสิ้นลงเพียงเท่านี้ คำขอร้องเช่นนี้มีไม่บ่อยนัก ในตอนนั้นลูกชายของเขามีอาการเลือดออกในลำไส้ ผมจึงตัดสินใจสั่งยาห้ามเลือดให้กับเขา โดยให้พ่อของเขาเป็นผู้ให้ยาด้วยตัวเอง เขาบอกกับลูกชายว่าตนมีสิทธิ์ที่จะเลือกตายเร็วขึ้นด้วยการไม่ทานยาทั้งหมดให้วันนี้ แต่ถึงอย่างไรคำแนะนำของเขาก็คือเขายังต้องการให้ลูกทานยานั้นเสีย มันช่างเป็นคำพูดที่ฟังดูทั้งอ่อนโยน เข้มแข็ง และตรงประเด็นในคราวเดียวกัน ลูกชายเข้าใจคำพูดของผู้เป็นพ่ออย่างดีโดยมิได้เกิดการตีความผิดพลาดแต่อย่างใด

ถึงแม้ว่าเขาเลือกที่จะกินยานั้น แต่ในไม่กี่ชั่วโมงต่อมา อาการเขาก็ทรุดหนักและตายไปในที่สุด ยาห้ามเลือดชนิดที่มีอยู่นี้แทบจะไม่มีประสิทธิภาพในการรักษาเลย

พระองค์ดำ

เขามีรอยสักรูปพระพุทธเจ้าสีดำทมิฬอยู่บริเวณกลางอก คนส่วนใหญ่จึงพากันเรียกเขาอย่างติดปากว่า พระองค์ดำ

เนื่องจากเขาต้องนอนอยู่บนเตียงตลอดเวลา และแม้จะมีคนเช็ดตัวให้อยู่บ่อยๆ กลิ่นตัวเขาก็ยังคงแรงเช่นเดิม อีกทั้งยังมีแมลงวันบินตอมอยู่เป็นโขยงจากการที่เขาอนนึ่งแทบจะไม่ขยับเขยื้อนตัว แต่พระองค์ดำยังคงพูดจารู้เรื่อง เขาเบื่อหน่ายกับชีวิตนี้เต็มที บ่อยครั้งที่เขาร้องขอให้ผมช่วยปลดปล่อยเขาเสียด้วยการใช้วิธีการออกหุ้ผมด้วยข้อโต้เถียงต่างตางนานา และผมก็จะตอบเขาไปว่า หากนั่นเป็นความเขาต้องการจริงๆ นับจากนี้ผมจะจ่ายยานอนหลับชนิดรุนแรงและงดจ่ายยาระงับปวดให้กับเขา

เขาเลือกที่จะกินยาระงับปวดต่อไป

พระองค์ดำเป็นหนึ่งในคนไข้เพียงไม่กี่คนที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ คริสตินเข้ามาบอกผมเรื่องที่เขาบ่นว่าอยากตาย เธอสนิทสนมกับเขาเป็นพิเศษ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเขาทั้งสองสามารถพูดคุยกันรู้เรื่อง ประกอบกับการที่จำนวนคนไข้ในช่วงนั้นมีปริมาณไม่มากนัก

เข้าวันนั้นพระองค์ดำขอร้องให้ผมช่วยให้เขาพ้นทุกข์อีกครั้ง เขาพูดกับผมเป็นภาษาอังกฤษเพราะไม่อยากจะให้เพื่อนข้างเตียงรับรู้ในสิ่งที่เขาร้องขอ

ผมครุ่นคิดอยู่หลายวันถึงทางเลือกอันเหมาะสมที่สุดที่ผมควรกระทำ หากปล่อยให้เขาตายเรื่องก็จะจบลงโดยง่าย อีกทั้งยังถูกกฎหมาย และถือเป็นสิทธิ์ที่ผมจะกระทำได้ แม้ว่าทางเลือก

นั่นจะมีได้สร้างความสะดวกสบายหรือความสงบสุขให้เกิดขึ้นกับจิตใจผมก็ตาม การปล่อยให้เขาตาย อาจถือเป็นหน้าที่ เป็นการเสี่ยง เป็นเสรีภาพ เป็นการแสดงออกซึ่งภราดรภาพของผมก็เป็นได้

ผมทั้งชี้ขาดและชี้กำลงจนเกินเหตุ ผมเกลียดที่เห็นตัวเองเป็นเช่นนั้น

ร่างกายที่ขาดน้ำ

“ดำ-ดำ” มีผิวหนังที่ดำสนิทเสียยิ่งกว่าชาวเอธิโอเปีย คราวที่ถูกจับตัว เข้ามานั้น เขาหมดสติ และตายในเวลาต่อมา ด้วยสาเหตุจากร่างกาย ที่ขาดน้ำ เป็นรายที่ผมยังคงจำได้ดี ผมเชื่อว่า อย่างไม่สนิทใจ นึกว่าเขา อาจมีอาการเยื่อหุ้มสมองอักเสบอย่างรุนแรงในระดับที่เกินเยียวยา ไม่ว่าจะพยายามรักษาอย่างสุดความสามารถเท่าใดก็คงจะไม่สามารถรั้งไว้ได้อีกต่อไป ผมจึง ปล่อยให้เขาตายโดยที่ให้น้ำเขาเพียงจิบเดียว เขาอายุเท่าไรกันนะ อาจจะสัก 23 ได้ ผมเองก็ ไม่ใคร่จะแน่ใจนัก

สมดวน

เวลาของสมดวนใกล้เข้ามาทุกขณะ ความตายประกาศศักดิ์กับเขาในรูปของอาการขาด อ็อกซิเจน

ผมเองไม่สามารถช่วยเหลือเขาได้มากแม้เขาเองยังคงอยากที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไปและร่วมมือกับ ผมอย่างเต็มที่ก็ตาม

ผมต้องการให้เขากินยาปฏิชีวนะชุดหนึ่ง แต่พยาบาลคนหนึ่งซึ่งที่จริงแล้วมีศักดิ์เป็นหัวหน้าผม พยายามยับยั้งผมไว้โดยให้เหตุผลว่านั่นอาจทำให้ทรمانในภายหลังได้ เธอพยายามหวานล้อผมอยู่หลายวันในข้อที่ว่าผมไม่ควรให้ความสำคัญกับคนไข้ที่แทบจะหมดหวังไปแล้วมากนัก เธอสามารถปล่อยวางกับสถานการณ์เช่นนี้ได้และเลือกที่จะไม่เข้าไปขัดขวางการจากไปของ สมดวน เธอมีประสบการณ์อยู่กับความตายมายาวนานกว่าผมเสียด้วยซ้ำ

ถูกของเธอ ผมทุ่มความพยายามให้กับสมดวนมากขึ้นไปเนื่องจากมีอารมณ์ความรู้สึกเข้ามา มี ส่วนสำคัญ เขามีทั้งความสุขภาพและอ่อนหวานราวเด็กน้อยอยู่ในตัวเขา แม้ว่าเขาจะอายุกว่า สามสิบปีแล้วก็ตาม ผมประทับใจในประวัติชีวิตของเขา แม้เขาจะมีได้เอยถึงมันบ่อยนักก็ตาม

ชะตากรรมของเขาเป็นเรื่องของคนนำสงสารมากกว่าจะเป็นเพราะคนมักมากในกาม เขาต้องมานอนทรمانอยู่บนเตียงในขณะนี้เพราะความโชค ร้ายมมิใช่ความเดินเล่อแต่อย่างใด

แม้ผมไม่ต้องกรเห็นเขาเจ็บปวด แต่เพราะคำแนะนำอย่างหนักแน่นจากหัวหน้าพยาบาลทำให้ผมตัดสินใจหยุดจ่ายยาปฏิชีวนะให้แก่เขาและหันมาใช้วิธีการรักษาตามอาการแทน ผมมิได้คำนวณถึงปริมาณยาที่ควรให้อย่างแม่นยำเพียงพอและนั่นทำให้ผมจ่ายยาระงับปวดในขนาดที่มากเกินไป

สมดวนไม่ยอมตาย เขาต้องทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวดในวาระสุดท้ายอย่างยาวนาน หลังผ่านไปได้สองวัน เขายังคงมีชีวิตอยู่ ดังนั้นผมจึงเปลี่ยนแผนการรักษากลับมาให้ยาปฏิชีวนะเขาใหม่อีกครั้ง

บางครั้งเมื่อสมดวนมีอาการดีขึ้น เขามักจะถามผมด้วยความสงสัยว่า เพราะเหตุใดเขาจึงหลับไหลไม่ได้สติไปหลายวัน ผมได้แต่รู้สึกกระอักกระอ่วนและไม่กล้าพอที่จะบอกความจริงแก่เขา

ผมร้องขอให้พระเจ้าพิจารณาการกระทำของตนเอง พระองค์ตอบผมว่าเป็นเพราะการพรากชีวิตของใครสักคนที่เรามีได้เป็นผู้ให้ตั้งแต่แรกนั้น อาจเป็นหน้าที่ที่จำเป็น แต่ไม่ใช่สิทธิ์ที่เราพึงมี ผมไม่มีสิทธิ์ในการทำเช่นนั้น ข้ายังไม่ถือว่าเป็นหน้าที่อีกด้วยเพราะปัญญาของผมมิได้อยู่ในระดับที่สูงส่งมากพอที่จะสามารถตัดสินใจเลือกให้กับใครสักคน

การพยายามทำความเข้าใจถึงความทุกข์ทรมานของคนไข้ที่กำลังจะตายนั้น แม้เราจะเชื่อในความแม่นยำของมันมากเท่าใด นั่นก็ยังคงไม่เพียงพอที่จะทำให้เราสามารถรับรู้ได้ถึงความคิดคำนึงซึ่งพวกเขา (ผู้ยังต้องการมีชีวิตอยู่) มีต่อความทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้น ผมไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าการประนีประนอมระหว่างตัวเขากับโชคชะตา หรือกับพระเจ้านั้นเป็นไปในระดับใด ความทุกข์ทรมานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติที่มีได้ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของเราแต่อย่างใด มันมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้จิตใจของเราเกิดการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เราต้องการหรือไม่ก็ตาม

ความทุกข์ทรมานของผู้ที่อยู่ใกล้กับความตายย่อมแตกต่างไปจากความทุกข์ทรมานที่ผู้เดินเคียงข้างเขาไปสู่เส้นทางสายนั้นพยายามจะทำความเข้าใจ

เช้าวันต่อมาสมदनยังคงมีชีวิตอยู่ และมีอาการดีขึ้นกว่าวันก่อนโดยที่สามารถเริ่มพูดคุยได้อีกครั้ง และเป็นวันนั้นเองที่เขาตั้งคำถามกับผมถึงอาการนอนหลับไม่ได้สติของตัวเอง เขาร้องขอให้ผมช่วยกล่อมให้เขาหลับ โดยที่ผมได้ร้องขอความตายจากผม ผมจึงนั่งอยู่เป็นเพื่อน เขาจนกระทั่งเขาผลอหลับไป

คืนต่อมา ผมมีอันต้อง ไปทำธุระที่อื่น กว่าจะกลับมาอีกครั้งก็ล่วงเข้าไปบ่ายสามของอีกวันหนึ่ง สมदनตายเสียแล้ว เขาตายในขณะที่ผมเริ่มนั่งลงเขียนบทบันทึกบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับชีวิตของผม มีคนบอกผมว่าเขาเรียกหาผมก่อนตาย แต่ผมกลับอยู่ไกลจากเขา ในที่ซึ่งเขาไม่อาจเอื้อมถึง

ยู

ชาวตะวันตกพากันตั้งชื่อให้เขาว่า “ยู” เพราะนั่นเป็นภาษาอังกฤษเพียงคำเดียวที่เขารู้จัก และมักจะเรียกพวกเราด้วยคำนั้นเสมอ “ยู” ยังไม่ยอมตาย และไม่สามารถทำใจยอมรับความจริงที่ว่าความตายกำลังคือปลานเข้ามาใกล้มากขึ้นทุกขณะได้

เขาไม่เคยคิดที่จะหยุดต่อสู้ หากตนเองไม่มีเรี่ยวแรงเพียงพอ เขาจะร้องขอให้พวกเราช่วย พยายามให้ลุกขึ้นนั่ง เพื่อที่เขาจะสามารถยึดแขนขา ซึ่งบัดนี้ไม่ต่างไปจากเส้นเชือกที่ห้อยย้อยไว้

ก้ามเนื้อ

เขาต้องการกินยาทุกชนิด

เขาอยากกลับบ้าน กลับไปพบแม่และลูกสาวครั้งสุดท้ายก่อนตาย

อาสาสมัครชาวตะวันตกทั้งสามคนดูจะรักใคร่เขาเป็นพิเศษ เนื่องจากเขามีพลังบางอย่างที่พวกเราสามารถสัมผัสได้ พวกเราหวังให้เขาพ้นทุกข์เสียโดยเร็ว แม้ที่สุดแล้วโชคชะตาจะไม่เข้าข้างเราก็คตาม

แต่เมื่อไม่ไหวก็คือไม่ไหว ผมตัดสินใจที่จะหยุดยั้งความเจ็บปวดของเขาเสีย การตัดสินใจเช่นนั้นเป็นผลลัพธ์จากเสียงสะท้อนอันเจียบงัน ล้ำลึก และมีเหตุมีผล

- แก่ไม่มีสิทธิ์ฆ่าเขา เพราะเขาไม่ได้ร้องขอ เหตุผลแค่นั้นก็เพียงพอแล้ว
- เจียบน่า จิตสำนึก แก่ไม่เข้าใจอะไรหรอก มันก็เหมือนกับเด็กตัวเล็กๆ ที่ยังไม่สามารถพูดได้ หรือเหมือนกับแมวสักตัว ที่แม่จะสมมติว่ามันพูดได้ แต่

ความคิดและสติปัญญาของมันก็มีได้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถสั่ง
การให้จิตตระหนักรู้ถึงทางเลือกอันเหมาะสมสำหรับตัวเองได้ แก่ก็น่าจะเข้าใจ
ดี

คุณคงจินตนาการได้ถึงข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในใจผมเหล่านี้ ผู้ที่มีอารมณ์ความรู้สึกอันอ่อนไหวจะ
สามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ไม่มีคำตอบที่เหมาะสมให้กับคำถามเหล่านี้ ความคลุมเครือและ
ความไม่แน่นอนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น และไม่ว่าคุณจะเลือกสิ่งใด มันย่อมทิ้งรอยแผลเป็นไว้บน
จิตใจคุณในทุกๆ ทางเลือก หากแม้เราเลือกที่จะนิ่งเฉยไม่กระทำการใด นั่นก็เท่ากับว่าเป็นการ
เลือกแล้วในทางหนึ่ง ความสูญเสียและรอยแผลยังคงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นกับดักที่
ไซโคชะตาได้สร้างขึ้น

แม้การจัดการชีวิตให้ใครสักคนจะเป็นเรื่องที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง แต่สิ่งที่เราควรให้ความสนใจ
มิใช่เรื่องความเหมาะสม แต่เป็นเรื่องของการตีความในภาษาที่อีกฝ่ายหนึ่งใช้ เขามิได้ร้องขอให้
ผมช่วยปลดปล่อยเขา แต่จะเป็นไปได้สำหรับเขาหรือในการจะร้องขอเช่นนั้น
คนเรามีสิทธิ์หรือไม่ในการตีความคำขอร้องของเขา หรือเราควรขอให้เขาร้องขอเราด้วยคำพูด
ในแบบที่คนในสังคมในระดับอื่นๆ ใช้กัน คำพูดที่สละสลวยหรือคำพูดที่แสดงถึงความมีวุฒิ
ภาวะทางจิตใจ เป็นต้น

ในทางปฏิบัติแล้ว การจะตอบคำถามที่ว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ในการจบชีวิตใครสักคนเพื่อ
หยุดยั้งความทรมาณของเขานั้น เป็นปัญหาที่เกิดจากการตีความหมายมากกว่าปัญหาในเชิง
ปรัชญาที่ยากแก่การทำความเข้าใจ จิตสำนึกมิได้มีส่วนนำทางไปสู่คำตอบเหล่านี้ บางทีการ
อธิษฐานอาจจะช่วยเราได้

ดังนั้นผมจึงขี้อายให้เขา อาจจะมีมากเกินขนาดก็เป็นได้ เพราะถึงแม้ว่าเขาจะนอนหลับไม่ได้สติ
ผมก็ไม่อยากให้เขารู้สึกว่าตัวเองต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว

คนอื่นๆ ไม่สนใจ หรืออาจแกล้งทำเป็นไม่สนใจ ผมไม่อยากจะลากพวกเขาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจของผมครั้งนี้ ผมรู้จักพวกเขาดีพอที่จะบอกได้ว่าความเห็นที่ถูกต้องนั้นควรจะออกมาจาก
อารมณ์เบื้องต้นของพวกเขา นั่นจะต้องเห็นดีเห็นงามกับผมในการช่วยปลดปล่อยชีวิตเขา มันเป็นการ
ง่ายสำหรับพวกเขา เพราะเขาไม่ใช่ผู้ที่จะต้องลงมือกระทำมันด้วยตัวเอง

ผมตัดสินใจเลือกทางดังกล่าวในตอนพลบค่ำ จากนั้นจึงออกจากวัดภายใต้ความเงียบสงัดของยามค่ำคืน เพื่อไปนั่งสงบจิตใจใต้ต้นมะม่วงที่ผมคุ้นเคยเป็นอย่างดี เพื่อที่เขาจะถูกเป็นไฟ เนื่องจากตรงกับฤดูที่ชาวนาจะทำการเผาเศษวัชพืช รวมถึงขับไล่สัตว์เลื้อยคลานและแมลงตัวเล็กตัวน้อย เพื่อเตรียมที่คืนสำหรับทำการเพาะปลูกในครั้งต่อไป

โชคดี (หรืออาจเป็นโชคร้าย) ที่ผมส่ง "ยู" ไม่สำเร็จ เขายังไม่ตายภายในเย็นวันนั้น ยังดีที่ว่าเขาไม่ได้สังเกตเห็นความผิดปกติใดๆ อันจะทำให้เขาเกิดความสงสัยขึ้นและเค้นถามเอาคำอธิบายจากผม เขายังคงทนทุกข์ทรมานอยู่ต่อไป จนกระทั่งสองวันต่อมา เขาก็ค่อยตายไปในที่สุด

รายการใต้วาทิ

ผมกลับมานึกถึงรายการใต้วาทิทางโทรทัศน์หรือวิทยุที่ออกอากาศสำหรับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นพวกคนมีการศึกษาผู้มักจะนั่งเอนหลังฟังโซฟา ทั้งในปารีส นิวยอร์ก หรือซิดนีย์ หัวข้อที่จะถูกนำขึ้นมาเป็นประเด็นโต้แย้งกันนั้นอาจมีได้ทั้งการพิจารณาคดี บทบัญญัติทางศาสนา หรือการแก้ไขกฎหมาย วนเวียนอยู่เท่านี้

พวกนักวิชาการมักพาล่ามอยู่กับเรื่องแนวทางการรักษาแบบเน้นบรรเทาความเจ็บปวด สิทธิในการตายอย่างสมเกียรติ สภาพไร้ความรู้สึก ทางเลือกของคนไข้ ศาสนา และอื่นๆ อีกมากมาย ผมรู้สึกคลื่นได้ พวกเขาทำราวกับเราเป็นคนโง่ ไม่เคยมีใครพูดถึงประเด็นหลักที่แท้จริงของเรื่องนี้เลย

คำถามทางวิชาการที่ยังคงเป็นแก่นสำคัญ อันจะนำมาซึ่งคำตอบที่สะท้อนได้ถึงภาพแห่งความจริงคือคำถามที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของความอารีเท่านั้น นอกเหนือจากนั้นไปแล้วก็เป็นดังการสำเร็จความใคร่ให้กับเซลล์สมองเท่านั้น ไม่มีใครเคยเลยที่จะตระหนักถึงความจริงในข้อนี้

ไม่มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับความผิดพลาดหรือบาปที่เกิดขึ้น ผู้ที่ทำการรักษาด้วยใจอันกรุณา โดยที่มิได้กลัวเกรงหรือสวมหน้ากากบังหน้านั้นจะไม่มามัวเสียเวลาอยู่กับการค้นหาว่า การุณฆาตที่แท้จริงแล้วเราเป็นผู้กระทำหรือถูกบังคับให้ต้องกระทำ ร้องขอหรือยินยอม ซอบด้วย

กฎหมายหรือผิดกฎหมาย เมื่อใดที่ความเมตตาเกิดขึ้นในใจเขา เมื่อนั้นเขาจึงจะารู้จักหน้าที่ของตัวเอง

ความกระจ่างเกี่ยวกับแนวทางแห่งความอารีนั้นคือคำถามอันเป็นศูนย์กลาง จริยธรรมให้ความสำคัญกับสภาพจิตใจที่สามารถคิดไตร่ตรองได้อย่างมีเหตุมีผลของผู้กระทำมากกว่าอาการป่วยของคนไข้ในขณะนั้น มันคือสิ่งที่ขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง

การวางเดิมพัน การกำหนดผลลัพธ์ การวางยา การเลือกกระทำหรือจำต้องกระทำการุณฆาต เหล่านี้มีช่องทางเลือกที่ถูกกำหนดโดยเหตุผล แต่เป็นหน้าที่ที่บังเกิดขึ้นจากความอารีโดยที่เราไม่อาจรู้ตัว

มีตรรกะอื่นใดนอกเหนือจากความอารีที่จะสามารถแยกแยะระหว่างส่วนที่คลุมเครือและส่วนที่กระจ่างชัดภายในถ้อยคำของผู้ที่ระทมทุกข์ได้ จะมีตรรกะอื่นใดนอกจากความอารีที่จะสามารถแยกแยะระหว่างสิ่งที่ถูกสื่อและสิ่งที่ไม่สามารถสื่อออกมาได้ แยกแยะระหว่างเสรีภาพและการบังคับขืนใจ หรือสามารถทำความเข้าใจในคุณค่าบางอย่างที่มนุษย์ผู้ไร้สิ้นซึ่งแกนสารเหล่านั้นยึดถือ

หากว่าตรรกะอื่นๆ นั้นมีอยู่จริง ตรรกะที่จะบอกได้ว่าสิ่งที่มีได้สื่อออกมานั้นมีอยู่ การบังคับขืนใจหรือคุณค่าบางอย่างนั้นมีอยู่ สิ่งเหล่านี้จะมีประโยชน์อันใดหากไม่มีความอารีเป็นเครื่องนำทางให้กับเรา

- สงบจิตสงบใจเสีย ให้นึกว่าผู้ทบททุกข์เหล่านั้นคือผู้ที่เรารัก เป็นลูกเรา แม่เรา เมียเรา เพื่อนเรา หรือน้องชายของเราเอง
- ผิดแล้ว จิตใต้สำนึก เจ้าจะคิดอย่างนั้นไม่ได้ ถ้าคิดเช่นนั้นแล้ว เจ้าจะต้องแน่ใจว่าความรักเหล่านั้น ทั้งรักแบบพ่อรักลูก รักด้วยความเป็นสายเลือด เป็นคู่สมรส เป็นเพื่อน หรือเป็นพี่เป็นน้องนั้น ต้องเป็นรักที่มีได้ถูกลดค่าด้วยความแตกต่างในวิถีทางของมัน จงปล่อยตัวเองให้เป็นอิสระ ทำด้วยความอารีมิใช่ความรัก ให้อย่าง “บริสุทธิ์ใจ” มิใช่เพื่อ “หวังผลตอบแทน”

ผมเคยสงสัยว่าความเวทนาของผมนั้นมีค่ามากเพียงใด หากนักจริยธรรม นักปรัชญา นักบวช หรือนักกฎหมายเหล่านั้นมีคำตอบให้กับผม ผมคงไม่ต้องเหนียวใจเช่นทุกวันนี้ เรียวแรงของผมกำลังหมดลงทุกที

ส่วนที่สาม

มรสุมแห่งการทำบุญ

กองฟินเผาศพ

มีนักข่าวชาวตะวันตกส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาพุทธเดินทางมาที่วัดเรา ในช่วงนั้นมีคนไข้ตายไปเป็นจำนวนมาก และยังมีอีกเก้าศพนอนรออยู่ที่เมรุเผาเรียบร้อย ภาพเช่นนั้นอาจทำให้ใครก็ตามจินตนาการไปถึงหนังสือที่ว่าด้วยพิธีกรรมอันเก่าแก่เกี่ยวกับการสังหารหมู่ครั้งยิ่งใหญ่ในสมัยโบราณ

ศพทั้งเก้าถูกวางเรียงรายกันอยู่บนพื้นกองใหญ่ที่จะใช้เผาศพตามแบบพิธีกรรมในสมัยก่อน พวกนักข่าวจะได้เห็นถึงเปลวไฟที่เผาผลาญเนื้อหนังมังสาเหล่านั้นให้มอดไหม้ลงทีละชิ้นๆ เย็นวันนั้นกลิ่นเหม็นราวเนื้ออย่างกระจายคละคลุ้งไปทั่วบริเวณหมู่บ้านและลูกกลมมายังตึกผู้ปวยนี้ด้วย

ผมไม่รู้ว่านี่เป็นเพราะเหตุใดผมจึงนึกถึงกลิ่นในลักษณะเดียวกันนี้ซึ่งเคยคละคลุ้งไปทั่วบ้านเมืองและบดบังจิตสำนึกของชาวยุโรปตั้งแต่ในสมัยที่ยังมีการเผาร่างแม่มดทั้งเป็นกันอยู่

นักข่าวส่วนใหญ่มักเป็นพวกไร้จิตสำนึก พวกเขาจะมาปรากฏตัวโดยที่ไม่ได้มีการแนะนำตัวเองหรือสิ่งที่ตนกำลังกระทำแต่อย่างใด บางครั้งอาจหนักถึงขั้นไม่ยอมพุดยอมจา เขาจะติดกล้องเป็นอาวุธคู่กายคอยเล็งหาภาพที่แสดงให้เห็นถึงความน่าเกลียดน่ากลัวและความน่าขยะแขยงหรือความทุกข์ทรมานได้อย่างชัดเจนที่สุด โดยที่มิได้มีการให้ความเคารพต่อคนไข้แม้แต่น้อย เนื่องจากมีแต่หวังพะวงที่จะหาภาพซึ่งจะทำให้คนอ่านขวัญผวาได้มากที่สุด

พวกเขาเป็นคนที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเชื่อมั่นในตัวเองอย่างสูงและมีความอวดดี สายตาที่มองมายังเรานั้นเจือไว้ด้วยความหยิ่งทะนงในคราใดก็ตามที่เราร้องขอให้เขาทำงานของตัวเองในลักษณะที่สุภาพและสำรวมมากกว่านี้ พวกเขารู้ดีว่าถึงอย่างไรเสีย บรรดาสงฆ์และผู้จัดการก็จะต้องเข้าข้างเขาเพราะสื่อของเขานั้นเป็นที่มาแห่งเงินบริจาคก้อนโต

แต่ความจริงแล้ว พวกเขาก็มิได้เลวร้ายเช่นนี้เหมือนกันหมดทุกคน อาจมีบางคนที่น่าเอ็นดูเรียบร้อย นอบน้อม และรู้จักมีความเกรงใจ นักข่าวกลุ่มนี้จะกลับไปพร้อมกับผลงานอันยอดเยี่ยม

เยี่ยมที่สุด James Nachtway ผู้โด่งดังเป็นตัวอย่างที่ดีในกรณีนี้ เขามาอยู่กับเราได้ราวสัก อาทิตย์ อีกทั้งยังใจดีมากถึงขนาดที่ว่ามีคนไข้คนหนึ่งขอให้เขากลับมาอีกครั้ง ส่วนอีกคนหนึ่งก็ เอ๋อปากถามว่าเขาแต่งงานแล้วหรือยัง!

ห้องมรณานุสติ

ที่วัดแห่งนี้มีคนที่ตายด้วยอาการอันแปลกประหลาดอยู่มากมาย บางรายอาจผอมมากถึงขั้น ที่ว่าเซลยศึกในค่ายกักกันเอิร์ชวิทซ์นั้นอาจยอมแพ้ได้ สาวประเภทสองบางรายร่างเหลือเพียง โครงกระดูกแต่ยังคงมีก้อนซิลิโคนแห้งติดอยู่กับหน้าอก

ที่ผ่านมาฉันมีผู้เดินทางมาเยี่ยมคนไข้ที่วัดแห่งนี้เป็นจำนวนมาก บ้างมาเพื่อทำการศึกษา บ้าง มาสัมภาษณ์ บ้างมาทำบุญ นั่นทำให้ฝ่ายการตลาดผู้มีหัวทางการค้าตระหนักได้ว่าห้องเล็กๆ ที่ถูก จัดเป็นดังพิพิธภัณฑสถานสำหรับแสดงร่างกายของคนไข้ นั้นอาจมีส่วนช่วยทำให้ยอดบริจาคเพิ่มขึ้น ได้

ในห้องดังกล่าวนี้มีร่างผู้ป่วยราวสิบห้าศพซึ่งทางเจ้าหน้าที่ได้ฉีดฟอร์มาลินไว้เรียบร้อยแล้ว ถูกตั้ง แสดงอยู่ในโลงแก้ว เพื่อให้ผู้ที่ใจแข็งพอจะทนเห็นภาพเหล่านั้นได้มีโอกาสเข้าเดินชม ทาง วัดมีนโยบายว่าศพที่จะถูกนำมาจัดแสดงนี้ต้องตายอย่างแปลกประหลาดและมีลักษณะอาการ ที่ไม่สามารถพบเห็นได้บ่อยนัก แต่โชคร้ายที่พวกเขาไม่สามารถบรรลุความตั้งใจนั้นได้

เนื่องจากคนไข้ส่วนใหญ่มักไม่สมัครใจและอายุเกินกว่าที่จะทำใจยอมรับได้ว่าร่างกายอัน เปลือยเปล่าของตนจะต้องถูกนำออกมาอวดแก่สายตาของผู้อื่นเช่นนั้น ดังนั้นศพทั้งหลายที่ได้ ถูกนำมาจัดแสดงไว้เช่นนั้น ส่วนใหญ่คือพวกที่ทางวัดได้มีการทำหนังสือยินยอมเป็นลายลักษณ์ อักษรจากเจ้าของร่างตั้งแต่ก่อนที่พิพิธภัณฑสถาน จะเปิดให้บริการ

ดังนั้นพวกเขาจึงมิได้คำนึงถึงว่าเมื่อเวลานั้นมาถึงร่างกายของพวกเขาจะถูกใช้ประโยชน์ไป ในทางใด ไม่มีใครคิดไปไกลถึงขั้นว่าจะต้องมานอนเปลือยกายเช่นนี้เป็นต้น

ร่างของเด็กตัวเล็กๆ ก็เป็นที่สนใจด้วยเช่นกัน เด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นเด็กกำพร้าซึ่งอยู่ในความ ค้ำครองของทางวัด ดังนั้นจึงเท่ากับว่าพวกเขาไม่สามารถขัดขืนคำสั่งของผู้ปกครองได้

ครั้งหนึ่งเคยมีคนไข้ที่มีศีรษะละม้ายคล้ายคลึงกับเจซูอิตเป็นอย่างมาก คุณคงจะพอนึกภาพ ออก ผิวหนังแห้งเหี่ยว ใบหน้าแข็งที่อราวเหล็กกล้าแต่ฉายไว้ซึ่งประกายแห่งความปราณีซึ่งแผ่ออ กไปสู่มนุษย์คนมากมาย เว้นก็เพียงแต่ตนเอง เขาดูราวกับเป็นผู้นำอันเด็ดขาดกลับชาติมาเกิด เป็น

ความเด็ดขาดในแบบที่ผู้เคร่งครัดในศีลธรรมพึงมี ปราศจากซึ่งข้อต่างพร้อยอันมักปรากฏอยู่เสมอในตัวของนักบวชทั่วไปตั้งแต่สมัยอดีตกาลเรื่อยมา เขาไม่มีลักษณะของความเสแสร้งเหล่านั้น เจ็บปนอยู่แม้แต่น้อย

เจตุนิตผู้สงบเสงี่ยมของผมกำลังโอบบินกลับคืนสู่พระจิต แม้ร่างกายจะซูบซีด แต่เขาก็มีเคຍบริปากบ่น ไม่เคยร้องขอสิ่งใด ต้องการเพียงไถ่บาปเท่านั้น เพราะเขาเชื่อว่าตนเองได้ประพฤติผิดศีลธรรมอย่างใหญ่หลวง ต่างจากคนอื่นๆ รอบตัวที่เขาคิดว่าทำผิดเพียงเพราะความสะเพร่าเท่านั้น

ผู้จัดการมาหาผมเพื่อเตือนให้ผมอ่านข้อความที่แปะอยู่หน้าแฟ้มการรักษาของเขาให้ดี “โปรดทราบ! ศพนี้ห้ามเผา! กรุณาแจ้งให้ทราบทั่วกัน!”

นกกระสาตัวนี้ต้องการให้ศพของเขาถูกนำไปจัดแสดงไว้ในห้องมรณานุสติหลังจากที่เขาตายไปแล้ว เพื่อจักได้เป็นบทเรียนให้แก่ผู้อื่น เขาอยากให้ผลแห่งความผิดพลาดและบาปที่เขาสร้างขึ้นได้ประจักษ์แก่สายตาของเยาวชนรุ่นต่อไป เพื่อให้พวกเขาหมั่นตั้งมั่นประพฤติตนตามแนวทางแห่งศีลธรรมอย่างเคร่งครัด

หลังจากที่เขาตาย ศพของเขาถูกนำไปเผารวมกับคนใช้รายอื่นๆ เพราะเขาตายก่อนเวลาอันควร ร่างกายอาจจะผอมแห้ง แต่ผิวหนังไม่อัปลักษณ์มากพอ ไม่มีซิลิโคน หรือรอยสัก ที่จะดึงดูดความสนใจจากผู้เยี่ยมชมได้

คดีข่มขืนในวัด

ช่างบัดสีจริง! ชาวอื้อฉาวเกี่ยวกับการประทุพติผิดในกามระบือไปทั่ววัดจากปากต่อปาก มีคนฉวยโอกาสข่มขืนผู้ป่วยในขณะที่ฝ่ายหญิงนอนหลับไม่ได้สติ ส่วนอีกรายหนึ่งกำลังนอนหลับสนิท พวกวิตถารซึ่งคงไม่ชอบหญิงที่มีเนื้อหนังมังสาเต่งตึงได้จับข้อมือก่อนอกอันแห้งเหี่ยวของเหยื่อผู้กำลังมีอาการป่วยเข้าขั้นสุดท้าย

เรื่องบานปลายถึงกับต้องมีการเรียกตำรวจให้เข้ามาทำการสอบสวน สองวันต่อมาตำรวจ ก็สามารถจับกุมตัวผู้กระทำผิดได้และบังคับให้เขารับสารภาพ เขาถูกปล่อยตัวเป็นอิสระในอีก

ไม่กี่ชั่วโมงต่อมา โดยต้องจ่ายค่าเสียหายเป็นเงินสามพันบาทให้กับผู้เสียหายทุกรายที่ยังมีชีวิตอยู่

วันต่อมาเหยื่อทุกคนต่างพากันยิ้มไม่หุบ บ้างหัวเราะว่าชอบใจที่ได้ชื่นชมเงินก้อนโตก่อนตาย โดยไม่นึกไม่ฝันเช่นนี้

ในประเทศบ้านเกิดของผม ผู้คนมักจะมีใคร่แทรกซึมอยู่ในทุกอณูสมอง หากเกิดมีกรณีเช่นนี้ขึ้น จะต้องมีการฟ้องร้องคดีและดำเนินการสอบสวนกันอย่างเคร่งเครียด ในขณะเดียวกับที่สื่อต่างๆ กลุ่มพิทักษ์สิทธิสตรีชั้นแนวหน้าหากกลุ่มเป็นอบย่างน้อย รวมถึงพวกนักจิตวิทยาผู้มักเป็นเด็อดเป็นร้อนจนเกินกว่าเหตุอยู่เสมอ นั้น จะต้องออกมาเคลื่อนไหวในเรื่องนี้อย่างทันควัน ในกรณีเช่นนี้ เป็นที่แน่นอนว่าผู้เสียหายจะต้องมีความรู้สึกกรวยกับถูกย้ายเข้าสู่สองจากการต้องปรากฏตัวต่อหน้าสาธารณชนเพื่อเป็นการตอกย้ำสภาพแห่งความเป็นหญิงซึ่งมักเป็นฝ่ายถูกระทำอยู่เสมอ

ผมกล้าพูดได้เต็มปากว่าเมืองไทยยังไม่ถึงขั้นที่ต้องตกเป็นจำเลยในประเด็นทางเพศตามแบบที่ชาวตะวันตกเป็นกัน พวกเขายังไม่ต้องถึงกับมีหนังปลุกใจเสื่อป่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยในการดำรงชีวิต แต่ทุกวันนี้ สิ่งต่างๆ กำลังเปลี่ยนไป ... วัฒนธรรมแบบอเมริกันกำลังบุกรุกเข้าครอบงำ รากฐานของมันยังคงเหนียวแน่นอยู่ภายในจิตใจของชาวอเมริกันเหล่านั้น

นมถั่วเหลือง

ในคราวที่ทางวัดรับตัวเมียเข้ามานั้น เส้นเอ็น ผิวหนัง และกระดูกของเธอรวมกันแล้วมีน้ำหนักเพียงห้ากิโลกรัมเท่านั้น แม้ว่าเธอจะมีอายุครบหนึ่งขวบกับอีกสามเดือนเข้าไปแล้วก็ตาม เราเชื่อว่าเธอคงมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่เกินสองอาทิตย์ เธอถ่ายเป็นเลือดและไม่มีแม้กระทั่งเรี่ยวแรงที่จะคูดนม ผิวหนังเหี่ยวจนเสียจนทำให้เราพาลนึกไปถึงว่าตับไตที่อยู่ภายในร่างกายนั้น บัดนี้คงจะกลายเป็นเพียงก้อนเนื้อแห้งๆ หลงเหลืออยู่เท่านั้น ผมถ่ายรูปเธอเก็บไว้หลายรูปเพราะได้สัญญากับตัวเองว่าจะต้องสร้างตำนานเกี่ยวกับเธอด้วยการมอบชีวิตให้เธออีกครั้ง เป็นชีวิตที่สัมผัสได้จริง

ผมจะติดตามเธอไปจนกระทั่งเธอนอนสงบอยู่ในโลงแก้วในห้องมรณานุสติ และด้วยแฟ้มข้อมูลที่มืออยู่ในมือ ผมจะทำให้เธอเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกแห่งอินเทอร์เน็ต

เมย์ยังไม่ยอมแพ้ง่ายๆ เธอกัดฟันสู้อยู่นานหลายเดือน ผมเริ่มที่จะเกิดความสงสัยในประวัติการรักษาของตัวเธอ เธอไม่เคยมีอาการของ candidiasis * ที่ปาก ในขณะที่อาการดังกล่าวนี้สามารถพบได้ในคนไข้โรคเอดส์แทบทุกคนที่มีปริมาณซีดี 4 ลดน้อยลงกว่า 200 เนื่องจากเหตุที่ว่าผมไม่มีห้องทดลอง จึงทำได้เพียงสันนิษฐานว่า กรณีของเธออาจถือเป็นข้อยกเว้น มีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งเล่าให้ผมฟังโดยบังเอิญว่าเมย์ชอบดื่มนมถั่วเหลือง ทันใดนั้นผมจึงถูกคิดขึ้นมาได้ว่าบางทีอาการของเธออาจมีได้เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ แต่เกิดจากปัญหาที่ว่าร่างกายเธอไม่สามารถดูดซึมนมที่ดื่มเข้าไปได้ ดังนั้น ผมจึงลองสั่งให้งดป้อนนมตามปกติ และในที่สุดปาฏิหาริย์ก็มีจริง เธอโตวันโตคืนจนเป็นที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

ผมจำเป็นต้องย้ายเธอไปอยู่ที่อื่น เพราะแม้ว่าอาการของเธอจะดีขึ้นมากแล้วก็ตาม แต่อาจหลุดลงได้ทุกเมื่อเนื่องจากถูกรุมทิ้งอย่างตะกละตะกรามจากเชื้อโรคที่อยู่รอบกาย เธอไม่แข็งแรงพอที่จะต้านทานมันได้ ไม่ก็อาทิตย์ที่ผ่านมาเราต้องสูญเสียเด็กชายตัวอ้วนกลมน่ารักคนหนึ่งไปภายในเวลาเพียงไม่กี่ชั่วโมง โดยมีได้มีอาการไตโตอันเป็นสัญญาณเตือนล่วงหน้า เหตุเป็นเพราะไม่มีคนคอยอยู่ดูแลเขา ผมรีบจัดการย้ายตัวเขาออกจากเตียงอย่างเร่งด่วน แต่ทว่าสายเกินไป เขาตายหลังจากนั้นได้เพียงไม่กี่ชั่วโมงจากอาการติดเชื้อในปอดอย่างรุนแรง เมื่อผมมีได้ประจำอยู่ที่ตึก ก็ไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้ว่าเมื่อใดที่อาการของเขาจะเรียกได้ว่าทรุดหนักลงจนถึงกับต้องตามตัวผม

ผมจำต้องย้ายเมย์ออกไปจากที่วัดแม้จะรู้ว่ามันเป็นความพยายามที่แสนจะทำร้ายจิตใจผู้อื่นเพียงใดก็ตาม นั่นเป็นเพราะเจ้าหน้าที่และคนไข้ทุกคนต่างพากันรักใคร่เอ็นดูเธอ แม้แต่ผู้ที่มาเยี่ยมเองก็ยังหลงรักเธอ มีชาวจีนคนหนึ่งถึงกับบริจาคโลงศพแกะสลักเล็กๆ สีสนสวยงามให้กับเธอ บัดนี้มันได้ถูกตั้งไว้รอเธอตรงบริเวณประตูทางเข้ามาเป็นเวลาหลายสัปดาห์ ในขณะที่เดียวกับที่โลงแก้วก็ได้ถูกเตรียมไว้เรียบร้อยแล้วเช่นกัน

ผมทำการวิ่งเต้นเสาะหาไปทั่ว จนกระทั่งได้พบกับเศรษฐีชาวเยอรมันคนหนึ่งซึ่งดูแลเกี่ยวกับเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีโดยเฉพาะ ดังนั้นเราจึงตัดสินใจอย่างเด็ดขาดว่าเมย์จะต้องไปจากที่นี่

ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เธอคงจะได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดีด้วยเครื่องมือราคาแพง ซึ่งอาจสามารถช่วยให้เธอหลุดจากวงจรชีวิตบัดซบนี้ได้ในท้ายที่สุด
ผมบอกกับชาวตะวันตกกลุ่มหนึ่งที่มาเยี่ยมในวันนั้นว่า เด็กคนนี้ปลอดภัยแล้ว แต่อีกไม่นานก็คงจะมีเด็กรายอื่นๆ เข้ามาใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ รวากับเป็นการสังเวจร่างเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของพระเจ้าซึ่งผมให้ความสำคัญน้อยลงทุกที
วันต่อมามีเด็กน้อยคนใหม่ถูกส่งตัวเข้ามาในตึก โรงเรียนอันสวยงามของเมย์ที่ตั้งรกรากอยู่นั้นอาจถูกนำมาใช้ประโยชน์ในคราวนี้ เว้นเสียแต่ว่า...

ลินซึกเก้ากระดูก

หลังจากที่ร่างของคนตายถูกเผาเป็นถ่านแล้ว จะมีเศษกระดูกเล็กๆน้อยๆ หลงเหลืออยู่ในกองขี้เถ้า เราจะห่อมันไว้ด้วยผ้าดิบสีขาว มัดอย่างดีและเขียนชื่อติดไว้เพื่อมิให้สับสนว่าของใครเป็นของใคร

เพื่ออะไร? ผมไม่รู้ว่าเขาจะเก็บมันไว้เพื่อประโยชน์อันใด ในเมื่อแม้แต่ครอบครัวของผู้ตายก็ยังมิได้ต้องการจะเก็บของที่ระลึกอันน่าอัปายนั่นไว้เสียด้วยซ้ำ นั่นเพราะพวกเขาเชื่อว่าดวงวิญญาณของผู้ตายอาจนำพาเคราะห์ร้ายมาสู่ครอบครัวของพวกเขาในภายหลังได้
สุดท้ายจึงได้ข้อสรุปว่าห่อกระดูกเหล่านั้นจะถูกนำมากองทับถมกันไว้รอบๆ พระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่ตั้งตระหง่านอยู่ภายในวัด

สองสามปีผ่านไป กองกระดูกท่วมสูงขึ้นจนแทบมองไม่เห็นองค์พระพุทธรูปภายใน ท้ายที่สุดจึงมีผู้ใจบุญบริจาคตู้ขนาดใหญ่ซึ่งประกอบไปด้วยลิ้นชักย่อยๆ ที่ถูกเขียนชื่อกำกับไว้มากมาย ในใจเขาคงคิดว่าหากย้ายกระดูกเหล่านี้ออกไปได้คงจะทำให้ดูเรียบร้อยขึ้นและยังเท่ากับเป็นการแสดงความเคารพต่อองค์พระพุทธรูปและต่อผู้ตายเองด้วย น่าเสียดาย ที่ลิ้นชักพวกนั้นเล็กเกินกว่าที่จะบรรจุกระดูกส่วนน้องหรือท่อนขาซึ่งยังใหม่ไม่ทั่วถึงดีได้ อีกทั้งการจะนำกระดูกเหล่านั้นกลับเข้าไปเผาอีกครั้ง ก็ดูจะเป็นไปได้ยากเพราะแก๊สมีราคาแพงมาก

มีทางเลือกเดียวซึ่งจะสามารถลดค่าใช้จ่ายได้ นั่นก็คือการใช้เครื่องจักรบดกระดูกให้เป็นผงผงเพื่อให้ง่ายต่อการจัดเก็บ มีการรับอาสาคน ไซ้ให้เข้ามาช่วยนำห่อกระดูกของผู้ตายเหล่านั้นใส่ลงไป ในหม้อบดยาเพื่อทำการบดให้ละเอียด บ่อยครั้งที่คนใช้อาสาเหล่านั้นจะรู้จักกับผู้ตายซึ่ง

เป็นเจ้าของกระดูกที่ตนกำลังทำการบดอยู่ เขาจะอมยิ้มเพราะพลังนี้ถึงภาพแห่งความทรงจำของผู้ตายสมัยยังมีชีวิตในขณะที่เดียวกับที่มีมือก็ยังคงตำกระดูกด้วยครกไม้ที่โดยทั่วไปแล้วมักจะถูกนำมาใช้ในการตำส้มตำเสียมมากกว่า

ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ กองกระดูกที่รกรุกตากเหล่านั้นจะถูกเก็บอย่างเป็นระเบียบอยู่ภายในลิ้นชักส่วนบุคคล เมื่อผู้ดังกล่าวถูกบรรจุจนเต็ม ก็ถึงคราวที่คนงานเหล่านั้นจะต้องก้าวล่วงเข้าสู่วาระสุดท้ายของตนเองบ้าง ส่วนองค์พระพุทธรูปก็จะถูกทับถมด้วยภูเขาแห่งกองกระดูกอีกครั้งเมื่อนั้น เราก็จะต้องมาคิดค้นหาทางแก้ปัญหาอันใหม่ต่อไป

นักบุญหรือคนบาป

วัดแห่งนี้ถูกครอบงำไว้ด้วยสายลมแห่งความบ้าคลั่งซึ่งเราไม่อาจคาดเดาทิศทางของมันได้ การได้เห็นความตายอยู่ทุกเมื่อเชื่อกันว่าเป็นแรมปีนั้นอาจทำให้สมองของเราสั่งการออกนอกกรอบกรอบได้ หรือในบางครั้งเวลาเพียงไม่กี่เดือนก็อาจถือว่าเพียงพอให้เกิดผลลัพธ์เช่นนั้นได้ โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ยังอยู่ในช่วงเยาว์วัย

ทุกสิ่งจะกลายเป็นความเหนือจริง ในทุกเดือนจะมีผู้คนเป็นหมื่นพันเดินเข้ามาเยี่ยมชมตามเตียงคนไข้ที่กำลังนอนรอความตาย ความตายกลายเป็นสิ่งจำเป็น และต้องเป็นไปด้วยความน่าขยะแขยงเท่านั้น เพื่อประโยชน์ในการไร้อารมณ์ความรู้สึก คนไข้บางคนเล่นดนตรีให้ผู้มาเยือนเหล่านั้นฟัง บางคนทำแหวนประดับด้วยกระดูกพลาสติกเล็กๆ มาขาย ส่วนโครงกระดูกจริงนั้นได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งไว้ตามกำแพงห้อง

นอกจากนั้นแล้ว พวกเขายังได้ช่วยกันหล่อรูปปั้นเล็กๆ ซึ่งทำขึ้น จากกระดูกบดของผู้ตายอีกด้วย หากคนไข้คนใดยังมีเรี่ยวแรงเหลือและคิดอยากออกไปเดินเล่นชมในสวนก็ย่อมได้

ในพิพิธภัณฑ์โลงศพแก้วที่ผมได้กล่าวถึงไปแล้วนั้น พวกสิ้นคิดบางคนบังอาจนำศพชายคนหนึ่งซึ่งภรรยาของเขายังคงมีชีวิตอยู่และเดินเหินได้ตามปกติมาจัดแสดงไว้ (ผลคือหลายอาทิตย์ต่อมาเธอต้องกลายเป็นอัมพาตจากความพยายามในการฆ่าตัวตายด้วยการกระโดดลงมาจากตึกชั้นที่สี่)

เมื่อเครื่องจักรทำงาน เงินทองไหลมาเทมา อนาคตก็ย่อมสดใส มีคนให้สัมภาษณ์กับนักข่าวว่า อีกไม่นานนักอาจมีคนใช้ตายเฉลี่ยแล้ววันละกว่าสิบคน และเมื่อนั้นก็ถึงเวลาอันสมควรที่เรา จะต้องสร้างเมรุเผาศพหลังใหม่เพื่อให้แน่ใจว่าโรงงานจะสามารถสร้างผลผลิตได้เป็นที่น่าพอใจอย่างไม่ขาดตอน หลังจากนั้นได้มีผู้ใจบุญบริจาคเงินเพื่อสร้างเมรุเผาศพขนาดหกเตาเผาชิ้นใหม่ข้างๆ สองหลังเก่า รวมทั้งหมดเป็นแปดเตา สิ่งเหล่านี้ทำให้ชาวยุโรปที่มีโอกาสมาเยี่ยมชมต่างขนลุกไปตามๆ กัน เพราะมันได้ทำให้พวกเขานึกถึงประวัติศาสตร์ที่เพิ่งผ่านพ้นไปไม่นานนี้ ทั้งเตาเผา รูปปั้น อีกไม่นานนักเส้นผม รองเท้า และสบู่ก็คงจะตามมาในที่สุด

ความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาวัดให้ยิ่งใหญ่ขึ้นเป็นแรงจูงใจให้มีการสร้างตึกผู้ป่วยหนักขึ้นมาใหม่อีกหนึ่งหลัง แต่ด้วยว่าขนาดของเตียงและโต๊ะหัวเตียงนั้นมิได้ถูกวัดให้เข้ากับขนาดของพื้นที่ภายในตึกไว้ล่วงหน้า ดังนั้นจึงต้องมีการจัดให้คนไข้อยู่กันอย่างแออัดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หากคนไข้เกิดอาเจียนขึ้นมา อาจต้องทำการย้ายเตียงข้างๆ อีกกว่าสามเตียงจึงจะสามารถทำความสะอาดได้ ผลก็คือสิ่งสกปรกเหล่านั้นอาจถูกปล่อยทิ้งไว้นานกว่าที่ควรจะเป็นที่สถานพยาบาลในกัลกัตตา เราจะพบเห็นแมลงวันบินว่อนอยู่ตามกองอาเจียนได้เช่นเดียวกัน จากนั้นพวกมันก็จะบินไปตอมปากหรือตาคนไข้คนอื่นๆ โดยเฉพาะเมื่อดมของซึ่งเต็มไปด้วยเชื้อโรค และมักจะดึงดูดแมลงเหล่านี้ได้ดีที่สุด หากเจ้าหน้าที่คนใดมี ร่างกายเปราะบางไปด้วยเลือดหรือน้ำมูก พวกเขาจะต้องเดินผ่านประตูไปอีกสองบาน พร้อมกับปากเชื้อโรคไว้บริเวณที่จับประตูเพื่อเดินไปล้างคราบสกปรกยังอ่างล้างมือ และก่อนจะได้ทำเช่นนั้น พวกเขาก็จะนำเชื้อโรคไปปากไว้ที่ก๊อกน้ำอีกครั้ง เป็นก๊อกที่มีได้ออกแบบมาอย่างถูกต้องเพื่อภารกิจเช่นนี้ ส่วนบันไดไปสู่ห้องน้ำรูปทรงแปลกประหลาดก็มักทำให้คนไข้ที่ขาแข้งไม่ค่อยจะมั่นคงนักต้องลื่นหกล้มอยู่เสมอ ส่งผลให้บางคนอาจต้องตายเพราะมีอาการเลือดคั่งในสมองแทนที่จะต้องตายเพราะโรคเอดส์ก็เป็นได้ (แม้สภาพความจริงก็ดีกว่าที่กล่าวอยู่สักบ้างก็ตาม แต่ท้ายที่สุดแล้ว ก็เลวร้ายไม่แพ้กัน)

เนื่องจากในช่วงฤดูฝนมักจะเกิดน้ำท่วม เราจึงต้องย้ายผู้ป่วยจากชั้นล่างขึ้นไปอยู่บนชั้นสี่ แต่ปัญหาคือเราไม่มีลิฟต์ (บางที บริษัทรับเหมาก่อสร้างอาจ “ฉ้อฉล” ด้วยการพยายามประหยัดงบประมาณในการสร้าง) อาจเป็นเพราะวิศวกรเห็นว่าทางลาดเอียงดูจะเหมาะสมกว่าก็เป็นได้ แต่โชคร้ายที่ส่วนของพื้นลาดเอียงดังกล่าวนั้นถูกออกแบบมาให้มีความชันมากจนสร้างความ

ลำบากให้กับทุกฝ่าย ทั้งรถขนผ้า รถขนอาหาร รถเข็นผู้ป่วย เตียงผู้ป่วย คนแก่ ๆ รวมทั้งผู้ป่วย
ที่ไม่ใคร่จะแข็งแรงเองด้วย

คงไม่มีใครพอใจนักหากต้องทำงานอยู่ในสภาพเช่นที่ว่านี้ ผู้ให้มีเพียงไม้สักสิบหลัง โดยให้คนใช้นอนกับพื้น มีการระบายอากาศที่ดีพร้อมท่อลำเลียงน้ำทิ้งที่ถูกลักษณะ ยังจะทำให้พวกเรามี
สุขลักษณะที่ดีและอยู่ได้อย่างปลอดภัยมากกว่า ประกอบกับข้อดีในแง่ที่ว่านั่นเป็นการลด
โอกาส เสี่ยงที่พวกเขาจะติดโรคจากเพื่อนข้างเตียงได้อีกด้วย

ที่จริงแล้ว ผมออกจะชอบสถานพยาบาลแบบที่มีอยู่ทั่วไปในแอฟริกาหรือกัมพูชามากกว่า
ความพยายามในการสร้างความทันสมัยแบบจอมปลอมซึ่งให้ความสำคัญกับ รูปลักษณ์ที่
ปิดบังความล้มเหลวเอาไว้เช่นนี้

ในช่วงปี 2544 เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่รู้สึกเครียดจากงานมากจนกลายเป็นความ
แปรปรวนทางอารมณ์ พวกทาสจึงได้รับอนุญาตให้ใช้เวลาส่วนหนึ่งไปกับการเอาอกเอาใจสุนัข
ด้วยความรักใคร่เอ็นดู และปล่อยให้มันเที่ยวหาของกินและวิ่งเล่นไปทั่วห้องพักเจ้าหน้าที่ซึ่งถูก
กั้นไว้ด้วยกระจก ซึ่งทำให้พวกเขาไม่สามารถมองเห็นภาพอีกด้านหนึ่งอันเต็มไปด้วยคนไข้ที่
กำลังจะตายเพราะขาดน้ำตายเนื่องจากพวกเขาไม่มีแม้แต่เรือยแรงที่จะเอื้อมมือไปหยิบมันมา
ดื่มด้วยตัวเอง พวกเขาจะนั่งจับกลุ่มซุบซิบนินทาพร้อมกินมะม่วงไปพลางระหว่างชั่วโมงทำงาน
ในขณะที่เดียวกันคนไข้ต่างก็ร้องครวญครางโดยไม่มีใครสนใจมาดูแลมาเช็ดสิ่งปฏิกูลซึ่งรังแต่จะ
ทำให้โรคผิวหนังลุกลามหนักยิ่งขึ้นหากถูกปล่อยทิ้งไว้

วันหนึ่งผมถึงกับเลือดขึ้นหน้ากับความหัวหมอไม่รู้กาลเทศะของเจ้าหน้าที่คนหนึ่งซึ่งชี้เกี้ยว
มากถึงขนาดนำโลงศพเปล่ามาวางไว้ข้างเตียงคนไข้เพื่อที่ว่าจะได้ไม่ต้องยกเข้ามาในภายหลัง
ที่สำคัญคือเธอยังมีชีวิตอยู่แม้ดูท่าว่าจะอยู่ได้อีกไม่นานนักก็ตาม

อาสาสมัครชาวตะวันตกแทบทุกคนมักเข้ามาปรับทุกข์กับผมเกี่ยวกับพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่
คนไทย รวากับว่าผมไม่รู้จักรักพวกเขาดีพอ คนพวกนั้นคงอยากเห็นผมแสดงความโกรธออกมาให้
เห็นบ้าง

ไม่กี่อาทิตย์หลังจากนั้น พวกอาสาสมัครผู้ใจบุญทั้งหลายก็จะกลับประเทศบ้านเกิดของตัวเอง เพื่อไปพักผ่อนจากการพักผ่อนอันน่าตื่นเต้นซึ่งจะทำให้เขาได้รับมาซึ่งคำเยินยออย่างท่วมท้นในความกล้าหาญและจิตใจอันยิ่งใหญ่จากผู้คนที่รักใคร่เขา

แม้ทาสเหล่านั้นจะมีใช้พวก “คนใจบุญ” แต่หลังจากสองปีผ่านไป พวกเขาจะยังคงจมปลักทำงานอยู่ที่ตึกผู้ป่วยนี้ แม้บางคนจะอายุยังได้ไม่ถึงยี่สิบปีก็ตาม ช้ำร้ายไปกว่านั้น แทนที่พวกเขาจะได้รับคำเยินยอ สิ่งที่ได้รับตอบแทนกลับกลายเป็นความหวาดกลัว บางคนอาจหมดโอกาสที่จะได้แต่งงานเพราะมัวแต่่วนอยู่กับการดูแลคนไข้จนทำให้พวกเขาไม่มีโอกาสได้ออกไปพบเจอเนื้อคู่ที่มีความกล้าพอจะมองข้ามความน่ากลัวในงานที่เธอทำ

ผมแปลกใจที่ว่าจิตใจซึ่งจมดิ่งลงสู่ห้วงเหวแห่งความเกลียดชังนั้นมิได้เป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นกับทุกคน

ยังมีทาสบางคนที่แหกกฎทฤษฎีทั้งปวงด้วยการหลุดพ้นจากวังวนเหล่านั้นไปได้ ผมภูมิใจในตัวพวกเขามากกว่าว่าเป็นลูกสาวของตัวเอง

โชคร้ายที่ผู้เข้มแข็งเหล่านี้ไม่ได้รับการเหลียวแลจากนายจ้าง นักท่องเที่ยว หรือฝูงนักข่าวที่แวะมาเยี่ยมเยียนเลยแม้แต่บ่อย (ประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในวัดแห่งนี้เปรียบได้กับการมองหาทองคำเจียนตามมุมห้อง ซึ่งหากเรามีได้ทำงานอยู่ ใกล้ชิดกับมันจริงๆ แล้วก็จะไม่สามารถสังเกตเห็นได้)

โชคชะตาของเด็กสาวเหล่านี้ช่างเต็มไปด้วยความขมขื่นและกล้าก๊วอย่างเหลือทน ผมอธิบายให้อาสาสมัครที่เข้ามาร้องทุกข์ถึงความใจดำของพวกเขาว่า ผมรู้ความจริงทั้งหมดเป็นอย่างดี แต่ผมไม่มีอำนาจในการออกคำสั่งหรือลงโทษใดใด ผมก็มีฐานะเทียบเท่ากับพวกเขาซึ่งเป็นเพียงอาสาสมัครชาวตะวันตกคนหนึ่งเท่านั้น

มีกำแพงอันหนาที่บังกั้นกลางระหว่างเจ้าหน้าที่เหล่านี้กับคนไข้ อาจเป็นกำแพงในลักษณะเดียวกับที่เคยขวางกั้นจิตใจของผู้คุมกับนักโทษชาวยิวในค่ายกักกันเอชชีวิทซ์ มันเป็นเรื่องของความอยู่รอด ที่เอชชีวิทซ์ก็เช่นกัน พวกเขาต้องยอมทำหน้าที่เช่นนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกส่งตัวไปรบกับรัสเซียในแนวหน้า ส่วนที่วัดนี้ เหตุผลของพวกเขา ก็คือต้องการเงิน

พวกเขาคงเป็นเช่นเดียวกับผู้คุมในสงครามครั้งนั้นในแง่ที่ว่า พวกเขามีเคยตระหนักเห็นเลยว่า การจมอยู่ในสภาพเช่นนั้นจะทำให้เขาต้องสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างไปในท้ายที่สุด ไม่เว้นแต่แม้แต่ อารมณ์อันอ่อนไหวซึ่งเป็นรากฐานเบื้องต้นของจิตใจที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจในชะตากรรมของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

พวกเขาจะทรมานนักโทษเหล่านั้นหรือไม่ถ้าถูกร้องขอให้ทำ สำหรับบางคนอาจ “ทำ” ไม่ต่างจากพวกเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ยอมให้คนไข้กินน้ำบ่อยนัก เพื่อที่ว่าตนจะได้ไม่ต้องคอยเช็ดปัสสาวะอยู่บ่อยครั้ง

ในความเป็นจริงแล้ว กำแพงนี้เป็นดังเกราะซึ่งป้องกันมิให้พวกเขาสูญเสียสติไปยิ่งกว่านี้ บางทีอาจมีเจ้าหน้าที่บางคนเกิดความรู้สึกสะใจที่ได้นั่งหลังอยู่บนกระดูกของคนที่พวกเขาเคยดูแลก็เป็นได้ โชคดีที่อาการของพวกเขายังไม่ร้ายแรงถึงขั้นนั้น

ผมถามอาสาสมัครคนนั้นว่าเขาทำอะไรอยู่เมื่อตอนอายุยี่สิบ เขาจะยอมเสียสละมาทำงาน ในสภาพเช่นนี้หรือไม่ งานที่ต้องทนทำวันละสิบสองชั่วโมง สัปดาห์ละหกวัน ไม่ได้รับค่าจ้างในวันพักร้อน และไม่มีประกันสังคมที่เหมาะสม อีกทั้งอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงยังอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่ากรรมกรก่อสร้างเสียด้วยซ้ำ หากสมมติว่าเขาตัดสินใจทำงานเช่นนี้ ในขณะที่มีอายุเท่านั้น กำแพงในแบบเดียวกันนั้นจะไม่ถูกสร้างขึ้นภายในเวลาเพียงไม่ถึงหกเดือนหรือ เขาดูท่าทางพอจะเข้าใจมากขึ้น เขาจะทำเช่นใดหากที่นี้คือเอชซีวิทซ์ เป็นเรื่องง่ายมากที่จะตัดสินใจใครสักคน หากผู้ที่ตัดสินใจนั้นมีได้นำพาตัวเองให้เข้าไปอยู่ในบริบทแบบเดียวกับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแห่งการถูกตัดสินใจต้องเผชิญ

ชายคนเดิมกล่าวว่า

- กับไ้การแค่ให้หมอ ขอร้องเธอไม่ ให้รีบเก็บถาดอาหารก่อนที่คนไข้จะกินอิม
ไม่เห็นจะเป็นการยากเย็นตรงไหน

ผมตอบเขาไปว่าเธอก็คงจะยอมทำเพราะอยากเอาใจผู้ที่ขอร้อง มิใช่ทำเพราะเห็นแก่คนไข้
ดังนั้น เป้าหมายแรกของเขาคือการทำให้เธอพึงพอใจเสียก่อน การเอาใจเจ้าหน้าที่นั้นยากกว่า
เอาใจคนไข้มากนัก ผมอยู่ในสถานะที่ผมยอมรู้ในข้อนี้ดี

- ถ้าแบบนั้นทำไมพวกเขาไม่ย้ายไปทำงานที่อื่นเสียล่ะ

ตามมุมมองของทาส แม้ค่าตอบแทนที่ได้รับจะต่ำ แต่พวกเขาสามารถหาเงินเพิ่มจากการทำงานล่วงเวลาได้ ตามกฎหมายแล้วไม่สามารถทำได้ แต่กฎหมายสำหรับที่นี่แทบไม่มีความหมายใดเลย

พวกเขาต้องการประหยัดเงินให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อาจเป็นเพราะเขาต้องการเงินนั้นไปส่งเสียให้น้องชายได้เรียนหนังสือ ซดใช้หนี้สินให้ที่บ้าน หรือที่ไร่สาระหน้อย ก็อาจต้องการนำไปซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่ เป็นต้น

ความจริงแล้วพวกเขาเป็นคนเลือกที่จะทำงานวันละสิบสองชั่วโมง สัปดาห์ละหกวันเช่นนี้เอง ตัวนายจ้างเองนั้นก็ถือเป็นข้อดีสำหรับเขา เนื่องจากเขาสามารถจ่ายค่าจ้างสำหรับชั่วโมงที่ล่วงมานั้นมากกว่าค่าจ้างตามชั่วโมงปกติเพียงน้อยนิด และเงินเดือนที่พวกเขาได้เพิ่มขึ้นมานั้นก็สูงกว่าลูกจ้างของที่อื่นๆ ซึ่งทำงานในลักษณะเดียวกันนี้อยู่ไม่มากนัก ทั้งที่คนพวกนั้นนอกจากจะทำงานเพียง 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ยังไม่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานและยังได้รับการประกันสังคมอย่างเต็มรูปแบบอีกด้วย

อะไรคือข้ออ้างรองรับอันเป็นพื้นฐานให้การจ่ายค่าตอบแทนที่ต่ำหลังราวยุคศตวรรษที่ 19 เช่นนี้ยังคงอยู่รอดมาได้ ปัญหาเรื่องงบประมาณคงมีจุดสำคัญ เพราะมีการก่อสร้างตึกอาคารมูลค่ามหาศาลซึ่งมิได้ถูกใช้ประโยชน์อยู่เสมอๆ และบ่อยครั้งที่งบประมาณถูกใช้ไปกับสิ่งอันฟุ่มเฟือยไร้สาระ เห็นได้ชัดว่า ฝ่ายบริหารของวัดมิได้ตระหนักถึงเหินยวสัทเท่าใดนัก

การจะทำความเข้าใจถึงข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นนี้ให้กระจ่างชัดนั้น มีความจำเป็นที่เราจะต้องย้อนกลับไปมองถึงจุดกำเนิดในความพยายามอย่างกล้าหาญที่จะก่อตั้งสถานพยาบาลแห่งนี้ขึ้น

ในสมัยก่อนนั้น ผู้ป่วยโรคเอดส์ตามโรงพยาบาลต่างๆ จะถูกทิ้งให้เผชิญชะตากรรม โดยลำพังตามโถงทางเดินของโรงพยาบาล พยาบาลมักจะไม่ค่อยเข้ามาช่วยไปใกล้ๆ ตัวผู้ป่วยโดยที่กัก

เอาว่าพวกเขาจะยังคงสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ผู้คนทั้งประเทศต่างตกเป็นเหยื่อของโครงการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์อันเหลวไหลไร้สาระโดยการริเริ่มของ “องค์การอนามัยโลก” มันเป็นโครงการที่ได้ถูกนำมาปรับใช้กับความเป็นจริงทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นอย่างผิดพลาดมหันต์ มีการจัดการอย่างเป็นระบบในสังคมระดับสูง แต่สภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมระดับล่างนั้นมักจะถูกละเลยเสมอ ไม่ต่างจากในบ้านเมืองอื่นๆ เมื่อถึงเวลาที่ ได้มีการนำแผนมาปฏิบัติจริงเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายนั้นก็ดูเหมือนว่าจะเป็นการสายเกินไป ความรู้สึกหวาดกลัวในความน่าขยะแขยงของโรคร้ายนั้นได้หยั่งรากลึกลงในจิตใจของชนชั้นล่างเหล่านั้นเสียแล้ว ในขณะที่เดียวกับที่ชนชั้นกลาง (ซึ่งรวมถึงหมอและพยาบาลส่วนใหญ่) ต่างก็ถูกความจริงเกี่ยวกับโรคเอดส์ผู้ติดเชื้อมาครอบงำเช่นกัน ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าเหตุใดภายในเวลาเพียงสิบปี โรคเอดส์จึงกลายเป็นหายนะรูปแบบใหม่ที่คนทั้งชาติต่างพากันหวาดผวานอกเหนือไปจากยาเสพติด

ในภาวะเช่นนี้เองที่พระสงฆ์รูปหนึ่งผู้มีใจอันเมตตาได้นำผู้ป่วยโรคเอดส์มาดูแลโดยที่ไม่ได้เรียกร้องเงินทองแม้แต่บาทเดียว

ท่านต้องดิ้นรนต่อสู้กับการคัดค้านของชาวบ้านในละแวกนั้นเพราะพวกเขากลัวว่ายุ่งอาจเป็นพาหะนำเชื้อโรคมาสู่ตนได้

ท่านยังต้องต่อสู้กับบรรดาหมอที่ไม่เต็มใจจะยอมรับใน “ความอ่อนแอทางจริยธรรม” ของตนเองอีกด้วย

แม้กระทั่งพระรูปอื่นๆ เองก็ไม่พอใจนักเมื่อเห็นว่ามีคนนำค่านิยมตามแบบศาสนาคริสต์เข้ามาปนเปื้อนในพระพุทธศาสนา มีข้อห้ามบางประการที่ได้กำหนดไว้ว่าสงฆ์ไม่ควรเข้ามายุ่มยอมนในกิจการของฆราวาส ดังเช่นที่ท่านกำลังทำอยู่นี้

แต่ในอีกด้านหนึ่ง ชนชั้นสูงและปัญญาชน ทั้งหลายผู้ซึ่งมีความอ่อนไหวต่อค่านิยมตะวันตกนั้นต่างพากันตระหนักเห็นว่าแม่ชีเทเรซ่าแห่งพุทธศาสนานั้นได้ถูกค้นพบแล้ว พระสงฆ์รูปนี้จะเป็นดังผู้ชำระล้างบาปที่พวกเขาได้เคยกระทำในอดีต ดังนั้น ผู้คนจึงให้การช่วยเหลือท่านทั้งทางด้านเงินทองและพร้อมให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

ชนชั้นกลางทำการบริจาคว่าเพื่อยกระดับตนเองให้กลายเป็นชนชั้นสูง ในขณะที่คนจนก็ดำเนินรอยตามแบบอย่างดังกล่าวเช่นกัน

กล่าวสั้นๆ คือ เงินทองนั้นไหลมาเทมาจากทุกสารทิศ

ในขณะที่เดียวกับที่ปริมาณผู้ป่วยก็มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เช่นกัน

พระอาจารย์มีความจำเป็นต้องรวบรวมเงินบริจาคก้อนโต และการจะทำเช่นนั้นให้สำเร็จได้ก็มีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากบรรดาสื่อต่างๆ ด้วยการนำเสนอข้อมูลในแบบของสื่อ ทำให้เหตุผลเบื้องต้นในการก่อตั้งสถานพยาบาลแห่งนี้จึงถูกเข้าใจคลาดเคลื่อนไปที่ละน้อย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มยอดบริจาคให้มากที่สุด

และปริมาณผู้ป่วยก็ยังคงเพิ่มมากขึ้นๆ เป็นเงาตามตัว

ในเวลานั้น ผมเห็นคนไข้บางคนตายไปในขณะที่ในมือยังกอดรูปถ่ายของพระอาจารย์ไว้แนบอกทุกๆ คนรวมถึงตัวท่านเองก็คงเข้าใจดีว่า จากนี้ไปท่านคงจะไม่มีเวลาเข้ามาเยี่ยมคนไข้ในตึกได้บ่อยครั้งนัก นอกเสียจากว่าจะเป็นการเข้ามาถ่ายทำสารคดีตัวใหม่ภายในเวลาเพียงไม่กี่นาทีเท่านั้น

หลังจากเบื่อหน่ายกับการต้องดูแลคนไข้ตายซากเหล่านั้นมาเป็นเวลานาน บัดนี้ท่านได้ตระหนักเห็นแล้วว่าหน้าที่อันเหมาะสมที่สุดสำหรับตัวเองนั้นคือการหาเงินเข้าวัด ซึ่งท่านก็ทำได้ดี เสียด้วย

การหาเงินเป็นสิ่งจำเป็น แต่จะหาได้จากที่ไหนและภายใต้เงื่อนไขอย่างไร

เราต้องทำความเข้าใจด้วยว่ามีใช้ทุกคนที่จะบริจาคด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์โดยไม่มีข้อแม้ใดใด ยอดของเงินบริจาคในส่วนนี้ใหญ่ได้มาจากผู้บริจากรายย่อยๆ ในขณะที่ผู้บริจากรายใหญ่ๆ นั้นมีปริมาณที่ลดหลั่นลงไป เราต้องยอมรับว่า สิ่งที่สำคัญสำหรับสถานพยาบาลในลักษณะนี้นั้นคือผู้บริจากรายใหญ่เป็นสำคัญ

ระดับของข้อเรียกร้องที่ผู้บริจากรายใหญ่ๆ เหล่านั้นต้องการก็ย่อมแตกต่างกันไปอย่างแน่นอนอนรายแรกอาจต้องการเห็นเงินเหล่านั้นถูกใช้ไปกับสิ่งที่ดูเป็น “รูปธรรม” ให้มากที่สุดเพื่อที่จะสามารถแน่ใจได้ว่าเงินที่บริจาคไปนั้นมีได้สูญเปล่า

ใครกันจะกล้าวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งเหล่านี้? ในเมื่อข้อสงสัยเหล่านั้นเป็นเพียงสิ่งเล็กน้อยหากเทียบกับข้อเท็จจริงที่ว่าท่านทำในสิ่งที่รัฐหรือองค์กรอิสระอื่นๆ ปฏิเสธที่จะรับภาระ ทุกๆ วัน จะมีผู้ป่วยสองถึงสามรายชมซานมาที่วัดเพราะถูกผลักไล่ส่งมาจากสถานพยาบาลของรัฐ เป็นการคว่ำหรือที่เราจะนั่งดูตายโดยปล่อยให้พวกเขาอนตายคาซากสลัมเช่นนั้น ใครก็ตามที่ได้โจมตีท่านในข้อนี้ ควรจักได้พิสูจน์ให้เห็นถึงความหนักแน่นในข้อพิพาทของตนเอง ด้วยการรับอาสาคนไข้เหล่านี้ไปดูแลด้วยตัวเองเสีย

ประตูวัดเปิดรอรับผู้กล้าเหล่านี้อยู่เสมอ แต่ไม่มีใครเคยโผล่หน้าเข้ามาแม้เพียงรายเดียว

หรือหากมีใครตั้งข้อสงสัยในตัวท่าน พวกเขาก็ต้องตั้งข้อสงสัยในแบบเดียวกันนี้กับแม่ชีเทเรซ่า ใครจะกล้า? ต้องเป็นผู้ที่มีความเด็ดเดี่ยวอยู่พอสมควรจึงจะสามารถทำเช่นนั้นได้

พระอาจารย์ใช้จ่ายเงินไปกับคนไข้เหล่านั้นในปริมาณที่มากกว่าแม่ชีเทเรซ่าอยู่หลายเท่าตัว ผมพูดได้อย่างเต็มปากเพราะผมเคยมีประสบการณ์มาแล้วกับสถานพยาบาลทั้งสองแห่ง

ในคราวที่ผมอยู่อินเดียนั้น แม่ชีเทเรซ่าได้รับเงินบริจาคในปริมาณที่มากกว่าพระอาจารย์อยู่มากโข เธอได้ทำการสนับสนุนองค์กรทางศาสนา 69 แห่งทั่วโลก และอีกกว่า 90 แห่งเฉพาะในอินเดีย แต่คนไข้ที่กักตักตักกลับต้องนอนในห้องที่สกปรกและได้รับการดูแลในลักษณะที่แยกว่ามาตรฐานการรักษาขั้นต่ำสุดเสียด้วยซ้ำ กล่าวกันว่าสถาน พยาบาลแห่งนี้เป็นที่แพร่ระบาดของเชื้อวัณโรคในระดับที่รุนแรงที่สุดในเบงกอล เนื่องจากมีแมลงเป็นพาหะตัวร้ายในการนำพาเชื้อโรคที่เกิดจากของเสียในร่างกายคนไข้ไปทำการแพร่กระจายสู่มนุษย์

เมื่อการทำบุญกลายเป็นธุรกิจเต็มขั้น บรรยากาศจะคุุณจน “ผู้น้อย” หรือนักข่าวทางแถวจะไม่สามารถหายใจได้คล่องปอดอีกต่อไป

ไม่มีคำว่า “นักบุญ” หรือ “คนบาป” หลงเหลือให้ตัดสินอีกต่อไป

ยกตัวอย่างคำบอกเล่าจากปากทนายของแม่ชีเทเรซ่าที่ว่า เธอออกจากสถานพยาบาลร่วมกับเทวรูปอันศักดิ์ซึ่งเป็นดังเครื่องหมายทางการค้าที่สำคัญ เงินทองจะหลั่งไหลมาจากกระเป๋าของบรรดาคนร่ำรวย ขอเพียงแต่ให้มีการยกประเด็นปัญหาความยากจนขึ้นมา ด้วยการสร้างภาพอย่างง่ายตายเช่นนี้ก็ถือว่าเพียงพอแล้วที่จะทำให้พวกคนรวยยอมควักกระเป๋าตัวเองได้

ภาพของคนยากจนที่ต้องอาศัยอยู่ในสภาพอันอนาถานั้นปรากฏแก่สายตาของเหล่าคนรวยและ
ในขณะที่เดียวกันได้ทำการปลุกจิตสำนึกเบื่องลือกของพวกเขาที่พรับอกว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้อง
ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ

ภาพของอาสาสมัครหนุ่มสาวที่พากันหลังไหล่เข้ามาแสวงบุญถูกใช้เป็นโฆษณาชวนเชื่อในการ
เสริมสร้างภาพลักษณ์ของความเป็นคาทอลิกให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

มีเพียงอาสาสมัครและนักข่าวส่วนหนึ่งซึ่งเต็มไปด้วยความมุ่งมั่นเท่านั้นจึงจะได้เข้ามาสู่ใจ
กลางของ “สำนักซีแห่งการกุศล” แห่งนี้

ตราบเท่าเช่นนี้รังแต่จะก่อให้เกิดผลในแง่บวก หากได้มีการดำเนินตามสูตรสำเร็จนี้แล้ว ชะตา
กรรมของผู้ยากไร้นับพันๆ คนก็จะสามารถพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นได้ ผู้ใดกันที่สมควรถูก
ประณาม? แม่ชีเทเรซ่าหรือผู้ใจบุญเรื่องมากเหล่านั้น?

ผมจะหยุดคำถามเรื่องเงินๆ ทองๆ ไว้เพียงเท่านี้และกลับไปยังปัญหาที่เกิดขึ้นกับ
สถานพยาบาลที่ลพบุรีกันต่อ เหตุแห่งความโชคร้ายของพวกเราทั้งเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร และ
ตัวผมเองนั้นเกิดจากปัจจัยอื่นนอกเหนือจากนั้น

พระอาจารย์ผู้ซึ่งสถาปนาตนเองเป็นผู้ก่อตั้งโครงการได้พิสูจน์ให้เห็นว่าท่านยังคงมี
ความสามารถในการระดมทุนทรัพย์ การประชาสัมพันธ์ การดำเนินการด้านจิตวิทายามวลชน
และประสบความสำเร็จในการควบคุมการทำงานของสื่อได้อย่างเต็มรูปแบบอีกด้วย แต่
เนื่องจากสภาพความเป็นจริงของวัดที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การบริหารงานด้วยวิธีการใน
แบบที่ท่านเคยใช้ได้ผลกับองค์กรขนาดย่อมนั้นทำให้วัดกลายเป็นโรงงานอันไร้ซึ่งชีวิต
จิตใจ และนี่เองที่เป็นเหตุแห่งความโชคร้ายของพวกเรา ท่านมิใช่ นักวิทยาศาสตร์ มิได้ร่ำเรียน
มาทางการแพทย์หรือการจัดการสถานพยาบาลโดยตรง เป็นการยากที่เราจะสามารถทำความเข้าใจ
เข้าใจในแนวทางการจ่ายค่าตอบแทน การคัดสรรบุคลากร บรรทัดฐานในการยกย่องคุณความ
ดีตามแบบของท่าน

ฝ่ายบุคคลของสถานพยาบาลแห่งนี้ทำงานในลักษณะที่มีได้เชื้อให้เกิดประสิทธิผลในการผลิต
สูงสุด เช่นเดียวกับสิ่งก่อสร้างที่ตั้งอยู่เรียงรายทั่ววัด

การประหยัดในเรื่องที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้เกิดความเสี่ยงจากการทำงานในระดับสูงกว่าที่ควรจะเป็น เราต้องสูญเสียพลังงานส่วนหนึ่งไปกับการต่อสู้เชื้อโรคที่วนเวียนอยู่ภายในตึกซึ่งไม่มีการระบายอากาศอย่างเหมาะสม ส่วนหนึ่งกับเครื่องจักรที่ล้าสมัย และอีกส่วนหนึ่งกับความไร้มาตรฐานในการประเมินความสามารถของบุคลากร
สิ่งเหล่านี้คือปัญหาหลักที่เราจำเป็นต้องเผชิญ

ผู้นำ

หรือท่านจะเป็นผู้นำทางจิตใจอันยิ่งใหญ่ ชาวตะวันตกส่วนใหญ่รวมถึงผมมีแนวโน้มที่จะทำการเปรียบเทียบค่านิยมทางจิตใจแบบตะวันออก (เช่นมหาตมะ คานธี ดาไลลามะ หรือ Ayotollah Khomeyni) กับวิถีความเชื่อแบบศาสนาคริสต์ในเรื่องเกี่ยวกับความเมตตากรุณาและความรู้แจ้งทางปัญญา แต่บัดนี้ผมได้เข้าใจแล้วว่า อาจมีค่านิยมในแบบอื่นที่นอกเหนือออกไปจากนั้น

ในความเป็นจริงแล้ว พระอาจารย์เป็นผู้มีจิตใจอันเปี่ยมด้วยบุญกุศลอันยิ่งใหญ่ ท่านแสดงให้เห็นถึงความ เวทนาสงสารที่ท่านได้มอบแก่ผู้คนที่ขาดแคลนในสิ่งเหล่านั้น แต่ความเวทนาสงสารดังกล่าวปรากฏขึ้นอย่างคลุมเครือ เหตุใดคนๆ เดียวกันนี้จึงมีความคิดในการที่จะนำรูปปั้นจากเศษกระดูกและร่างกายมนุษย์มาจัดแสดงไว้เช่นนั้นได้

ผมต้องทำการทบทวนสถานะของตนเองทุกครั้งที่ผมเฝ้ามองปฏิภพของผู้อื่นที่มีต่อรูปปั้นและร่างอันไร้ชีวิตเหล่านั้น ไม่มีการไว้วางใจ ไม่มีการคัดค้าน หรือแม้แต่ความรู้สึกประหลาดใจเกิดขึ้นในหมู่ชนชั้นปัญญาชนเหล่านั้นเลย จะมีก็เพียงการต่อต้านอย่างเสียมิได้จากคนบางกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมาบ้าง หรือนั่นอาจหมายถึงว่าผมได้ตกเป็นเหยื่อแห่งความอ่อนไหวทางอารมณ์อันเป็นลักษณะพื้นฐานของวัฒนธรรมตะวันตกทุกวันนี้อย่างถอนตัวไม่ขึ้นเสียแล้ว

ในอารยธรรมเก่าแก่นั้นมีพิธีกรรมดองศพหรือการนำกระดูกที่อ่อนขามาแปลงเป็นเครื่องเป่า เช่นฟลูท แม้แต่ในโลกแห่งวิถีความเชื่อแบบคริสต์ก็ยังมี การเก็บรักษามัมมี่ เศษกระดูก หรือของที่ระลึกจากผู้ตายไว้เพื่อจัดแสดงหรือเพื่อเคารพบูชา

ผมเชื่อว่าเหตุที่ทำให้ผมรู้สึกตกใจคงมิใช่เป็นเพราะรูปปั้นเหล่านั้น แต่คือการสร้างความเป็นไปได้ให้แก่คนไข้ในแง่ที่พวกเขาจะสามารถมองเห็นอนาคตภายภาคหน้าของตนเองได้จากการเฝ้าดูรูปปั้นเหล่านั้น

ใช่แล้ว! สิ่งที่ผมตกใจ คือการได้รับรู้ว่าแม้แต่คนไข้ที่กำลังก้าวเข้าสู่วาระสุดท้ายของชีวิตแล้วจริงๆ ก็ยังไม่มีแอสที่ จะเพ่งพินิจถึงความตายของตนเองที่กำลังคืบคลานมาถึง ผิดกับเราที่มักจมดิ่งอยู่กับความทรมานทั้งทาง ร่างกายและจิตใจอยู่ทุกขณะในระดับที่ยากจะเยียวยา

ผมต้องพยายามทำใจยอมรับในข้อตัดสินใจที่ผู้คนมีต่อค่านิยมทางจิตใจของพระอาจารย์ คนจากทุกชนชั้นพากันเคารพบูชาท่าน เหล่าบรรดาคณะสงฆ์พากันแต่งตั้งยศให้กับท่านครั้งแล้วครั้งเล่า หากครั้งหนึ่งผมเคยเกลียดท่านเพราะความคิดเรื่องรูปปั้นที่ท่านทำกับคนไข้ มาถึงวันนี้ผมได้แต่เคารพและชื่นชมท่านในแบบเดียวกับที่ผมจะชื่นชมใครก็ตามที่สามารถอดทนย่ำให้ชาวตะวันตกได้รู้ว่าตนมิใช่ผู้ยิ่งใหญ่ที่จะสามารถกำหนดค่านิยมต่างๆ ได้ตามแต่ใจตนเพียงผู้เดียว

ท่านทำถูกแล้ว เพราะผู้ที่ได้รับความสุขคือผู้คนของท่านไม่ใช่ผม ผมเรียนรู้ในวัฒนธรรมของคนที่นี่มามากพอที่จะมองคำพิพากษาของบรรดานักท่องเที่ยวให้กลายเป็นเรื่องขบขันไปได้

บรรดานักเลง

พระอาจารย์ได้แต่งตั้งชายผู้แข็งแกร่งคนหนึ่งให้มาทำการควบคุมดูแลหมู่บ้านแห่งความตายนี้ เขาปกครองโลกอันหดหู่ใบเล็กๆ ด้วยความมัวเมามากกว่าที่จะใช้สติปัญญา จิกโก้และชี้เหล่าทั้งหลายต้องประพฤติตัวดี ต้องแอบไปสูบบุหรี่ในที่ลับตาคน หรือหากอยากมีเพศสัมพันธ์ก็ต้องแต่งงานให้เป็นเรื่องเป็นราวเท่านั้น

ชายคนนี้ต้องเผชิญกับทั้งพวกลักลอบขายยาเสพติด ขโมย และอันธพาล เคยมีนักเลงคนหนึ่งหลงเข้ามารักษาตัวอยู่ในตึก สังเกตได้จาก รอยฟกช้ำและบาดแผลตามร่างกายของคนไข้รายอื่นๆ

พวกที่ตกเป็นเหยื่อหรือคนไข้เตียงข้าง เคียงนั้นไม่กล้าแม้แต่ที่จะบิปากโวยวาย

พวกที่มารอคอยความตายที่นี่มิได้มีแต่ผู้คนจิตใจดีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ผมยังจำได้ถึงความเก่งกล้าสามารถของเขาในการควบคุมมิให้ชุมชนเล็กๆ แห่งนี้เกิดความวุ่นวาย อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าเขาสับสนระหว่างคำว่า “องค์กร” และ “อำนาจบังคับบัญชา” ที่ไม่ใช่ของใคร มันเป็นเพียงโรงพยาบาลบ้าซึ่งถูกลบลงได้ด้วยความกลัวในตัวผู้ปกครอง และผมยังต้องยอมรับในความจริงอีกข้อหนึ่งด้วยว่า แม้เขาจะทำตามหน้าที่รับผิดชอบของเขา แต่เขามีลักษณะอย่างหนึ่งที่ไม่ต่างไปจากเพื่อนร่วมชาติคนอื่นๆ นั่นคือการเป็นคนไร้ซึ่งความเห็นอกเห็นใจ สักนิดก็หาไม่ ความทุกข์ของเจ้าหน้าที่และคนใช้นั้นมิเคยได้เข้าไปแทรกซึมอยู่ในจิตสำนึกของเขาเลยแม้แต่น้อย

ความเอื้อเฟื้อกับความเวทนา

ผมได้ย้ายเข้าไปเยือนมากกว่าสามสิบประเทศทั่วโลกและผมมั่นใจว่าที่นี่คือดินแดนแห่งความเอื้อเฟื้อในระดับที่ยากจะหาที่อื่นใดมาเทียบเทียม แต่ในทางตรงข้าม มันคือดินแดนที่ไร้ซึ่งความเวทนาในระดับที่ร้ายกาจเป็นที่สุดเช่นกัน เป็นการยากที่ชาวตะวันตกจะเข้าใจถึงข้อขัดแย้งนี้ได้เมื่อถึงปลายเดือน ทั้งคนรวยคนจนต่างพากันเดินทางมาทำการบริจาคเงินให้กับวัด จากนั้นพวกเขาก็จะพากันเดินสวนสนามเข้าไปในตึกผู้ป่วยไม่ต่างจากการไปเยี่ยมชมสวนสัตว์ พวกเขาจะรุมกันถ่ายรูปไปหน้าอันหมองเศร้าเหล่านั้นราวกับว่ากำลังเห็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำปาฏิหาริย์ ผมมักจะทำการตรวจคนไข้อยู่ในขณะที่ประตูถูกเปิดออกและผู้คนกลุ่มใหญ่พากันพรูเข้ามา พวกเขาจะเดินมามุงดูรอบๆ ตัวเราด้วยสายตาแห่งความอยากรู้อยากเห็นที่รังแต่จะสร้างความเจ็บปวดให้เกิดขึ้นกับคนไข้ แม้คนไข้จะตายไปแล้ว แม้เขาจะนอนเปลือยกาย แม้ผมจะกำลังสอดนิ้วชี้เข้ารูทวารพวกเขา สิ่งเหล่านี้มีอาจทำให้พวกเขาละความสนใจไปได้ ผมเลิกคิดอันยับยั้งยั้งขึ้นมา เขายังคงไม่รู้สึกรู้สา จนกระทั่งผมต้องแสดงความไม่พอใจออกมาอย่างชัดเจนพร้อมทั้งชี้นิ้วที่เต็มไปด้วยเลือดและอุจจาระไปที่พวกเขา ท้ายที่สุด พวกเขาจึงจะระลึกได้ว่าคนไข้คงไม่ชอบใจในความอยากรู้อยากเห็นของพวกเขาซัก ในแบบเดียวกับที่พวกเขาคงไม่ชอบสภาพนั้นๆ เช่นกัน

- ยังไงพวกเขาก็จะตายอยู่แล้ว และเราก็อุตส่าห์มาบริจาคเงินให้

พวกเขายังคงไม่เข้าใจว่าเหตุใดผมจึงอารมณ์เสีย ได้แต่เดินเลี้ยวไปดูคนไข้เตียงอื่นๆ เพื่อไม่ให้ผมโมโหไปกว่านี้และคงไม่ยากที่จะมีปากเสียงกับผมสักเท่าใดนัก

บนตึกชั้นสี่

ผมเป็นคนอ่อนโยน และเขาก็เป็นคนขี้อาย ผมเชื่อว่าครั้งหนึ่งเขาเคยถูกลอกโดยพวกสืบบแปด มงกุฏ จึงทำให้เขาต้องลงเอยด้วยการติดเชื้อโรคซึ่งในขณะนี้ได้กัดกร่อนเนื้อหนังของเขาเข้าไปทีละน้อยๆ ร่างกายของเขายังแข็งแรงถึงระดับที่ผมสามารถแนะนำให้เขาออกไปรักษาตัวที่อื่นได้ เสียแต่ว่าเขาผอมเกร็งเกินกว่าที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้เสียแล้ว ดังนั้นเขาจึงต้องทนทุกข์อยู่ในหมู่บ้านแห่งความตายนี้ต่อไป เช้าวันหนึ่ง เขาปีนขึ้นไปบนชั้นสี่ของตึกและทิ้งตัวลงมา ปล่อยให้ศีรษะโหม่งกับพื้นคอนกรีตเบื้องล่าง

ผู้มาเยือนที่เป็นชาวต่างชาติอาจโยนความผิดไปให้ความกดดัน ความสิ้นหวัง หรือความรังเกียจสภาพอันน่าขยะแขยงของตัวเอง ประกอบเข้ากับความเจ็บป่วยที่ไม่มีทางรักษาให้หายได้ ชาวตะวันตกคนอื่นๆ อาจวิเคราะห์ว่าเป็นเพราะคนไข้หวาดกลัวความเจ็บปวดที่ตนต้องเผชิญ หรืออาจจะว่าเป็นสิทธิ์ส่วนตัวที่จะสามารถเลือกปฏิเสธไม่รู้เห็นในความน่าเบื่อผู้พิงของร่างกาย

เหตุที่แท้จริง?

ง่ายนิดเดียว ชายผู้ยากจนคนนี้ฆ่าตัวตายเพราะเขาไม่มีเงิน ตลอดเวลาที่ผ่านมาเขาต้องขโมยเงินจากคนใช้พวกที่นอนหลับไม่ได้สติหรือพวกที่อยู่ในอาการโคม่าเพื่อจะนำเงินเหล่านั้นไปซื้อน้ำโค้กดื่ม จนกระทั่งวันหนึ่งเขาถูกจับได้ เมื่อรู้ว่าอาจมีการนำเรื่องดังกล่าวไปรายงานให้เบ็องบนได้รับทราบ และนั่นอาจหมายถึงการที่เขาต้องถูกล้อออกจากหมู่บ้านแห่งความตายนี้ มันคือกฎที่ได้ถูกตั้งขึ้นตั้งแต่แรก การถูกรุมประณามจากคนรอบข้างประกอบกับการต้องออกไปใช้ชีวิตภายนอกโดยไร้สิ่งทั้งครอบครัว ที่ซุกหัวนอน หรือเงินประทังชีวิตนั้นสาหัสเกินกว่าที่เขาจะทนรับไหว เขาเลือกที่จะดึงตัวลงมาจากบนตึกนั้น เพื่อที่จะไม่ต้องพะวงกับการใช้ชีวิตตายซากที่เหลืออยู่ต่อไป

บนพื้นคอนกรีตเบื้องล่าง ความตายปฏิเสธที่จะรับตัวเขาไป เขาต้องรอคอยอีกเป็นนานกว่าชั่วโหม่ง เมื่อผมช้อนศีรษะเขาขึ้น ปรากฏว่ากะโหลกได้ยุบเข้าไปใต้หนังศีรษะของเขาเสียแล้ว

เจ้าหน้าที่คนหนึ่งเข้าใจว่าผมรู้สึกเห็นอกเห็นใจในชะตากรรมของคนใช้นั้นมากเพียงใด เธอคิดว่าผมไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับเรื่องการขโมยของมาก่อน ดังนั้นเธอจึงเข้ามาปลอบผมด้วยความ

บริสุทธิ์จากส่วนลึกแห่งจิตใจว่าไม่มีความจำเป็นที่ผมจะต้องไปสังสารเขามากนัก เพราะถึงอย่างไรเขาก็เป็นคนบาปหนาอยู่แล้ว

สิ่งทั้งมวลซึ่งเกิดขึ้นที่นี้ช่างแปลกประหลาด ความบริสุทธิ์ภายในจิตใจของเจ้าหน้าที่ผู้นี้สะท้อนให้เห็นได้เป็นอย่างดี

กระดุกและหยาดน้ำตา

อายุแปดขวบ น้ำหนักแปดกิโลกรัม อานาจเป็นเด็กที่พูดจารู้เรื่องและมีความสดใสอยู่ในตัว เสมอจนกระทั่งวินาทีสุดท้าย แม่ของเขานั่งเฝ้าอยู่ข้างเตียง ทั้งที่ตัวเธอเองก็ไม่ได้มีน้ำหนักมากไปกว่าสามสิบกิโลกรัม สามีของเธอผู้ซึ่งเป็นคนนำพาหายนะเข้ามาสู่ครอบครัวนั้นไปยืนรออยู่ ณ อีกฟากฝั่งหนึ่งของความตายตั้งแต่เมื่อห้าปีก่อน

เด็กน้อยรู้ว่าเคยมีเด็กคนอื่นๆ มากมายมานอนรักษาตัวบนเตียงนี้ก่อนหน้าเขา เด็กเหล่านั้นได้รับการรักษาด้วยยาที่มีราคาแพงและประสิทธิภาพสูง เขาเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่าตัวเองอาจไม่ได้รับการรักษาเช่นนั้น ผมได้ตัดสินใจอย่างเลือดเย็นเพราะเห็นว่าสายเกินกว่าที่จะเยียวยา เขาเสียแล้ว เขาไม่ควรต้องพลัดพรากจากแม่ของตัวเอง แต่เมื่อผู้เป็นแม่ได้รับรู้ว่าลูกชายของเธอจำเป็นต้องเป็นผู้จากไปก่อน เธอกลับมีความสุขขึ้นมาได้อย่างน่าประหลาด

เรื่องจบเท่านี้?

ไม่เชิงนัก

เด็กน้อยกลับไม่ตาย หลังผ่านไปหนึ่งเดือน ผมเริ่มถอดใจ ผมได้ตกลงกับชาวเยอรมันให้พวกเขาบริจาคแลสองแม่ลูกคู่นี้หากผมช่วยให้เด็กคนนี้มีชีวิตอยู่ต่อไปได้อีกสองเดือนด้วยวิธีการรักษาแบบ antiretroviral* “ตามยถากรรม”

ผมรู่ว่านั่นรังแต่จะรังให้เขาต้องทนมีชีวิตอยู่อย่างทรมานต่อไป จนกระทั่งผ่านไปสี่สิบวัน เขาจึงร้องขอกับผมด้วยตัวเองให้ผมหยุดการรักษาเขาเพียงเท่านี้ วันต่อมาเขาก็ตาย

หลังจากนั้นได้สองอาทิตย์ ก็ถึงคราวที่แม่ “กำพรว้า” ต้องเข้ามานอนในเตียงผู้ป่วยเอง เธอไม่มีอาการน่าเป็นห่วงแม้แต่น้อย มีเพียงความอ่อนเพลีย ดังนั้นผมจึงส่งเธอกลับไปพักที่ห้องของเธอตามเดิม พร้อมกับให้ยาบำรุงประสาทไปทาน กระนั้นก็ตาม เธอต้องกลับมาหาผมใหม่เพราะไม่

ยอมทานน้ำทานข้าว ผมจึงต้องจัดการให้อาหารผ่านทางหลอดเลือด วันต่อมาเธอขอให้ผมถอด
สายยางออกเสีย

- อำนามาชวนไปอยู่ด้วยหรือ
- ใช่ เขาอยากให้เราไปอยู่ด้วย

ผมถอดสายยางออกและไม่กี่ชั่วโมงหลังจากนั้นเธอก็ตาย
ความหวัง ในบางครั้งอาจกลับกลายเป็นยาพิษอันรุนแรงได้

เด็กน้อยกับพลานุกาพของเขา

ห้องมรณานุสตินั้นมีประตูกระจกใสบานใหญ่ติดตั้งอยู่ตรงบริเวณทางเข้าเพื่อให้สามารถมอง
ทะลุเข้าไปยังร่างที่ถูกจัดวางอยู่ภายในได้ เย็นวันหนึ่งประตูถูกเปิดทิ้งไว้ พระสิริรูปกำลังมุ่งงาม
ส่องไฟเพื่อจะซ่อมแซมอะไรบางอย่างบนกำแพง ทั้งเงาของพวกเขาและร่างที่นอนอยู่ใตุนั้นจะ
ทอดยาวออกมายังลานหินลูกรังที่อยู่ด้านนอก

เด็กชายคนหนึ่งนั่งมองดูพระและร่างกายเหล่านั้นในขณะที่กำลังนั่งอยู่บนราวเหล็กใกล้ๆ กับ
ประตูโดยมีแสงจากไฟฉายส่องกระทบร่างของเขาอยู่เป็นครั้งคราว ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า
เด็กกำพร้าคนนี้จะต้องเข้าไปนอนเปลือยกายแข็งที่อยู่ออยู่ในตู้ปลาแปลกประหลาดใบนั้น เขา
เองก็ดูจะรู้ตัวเองดี แต่ยังคงเด็กเกินกว่าที่จะทำการคัดค้านใดใด เขาถูกรับตัวเข้ามายังวัดแห่งนี้
เพราะเป็นที่เชื่อว่าความตายของเด็กๆ ย่อมสามารถ เรียกความสนใจได้มากกว่าผู้ใหญ่ เด็ก
น้อยเห็นว่ามีเด็กผู้หญิงนอนอยู่ในนั้นแล้วสองคนแต่ยังไม่มีเด็กผู้ชายอยู่เลย พวกเขากำลังรอให้
ถึงเวลาของเขาอยู่ เขารู้ เขารู้ เขารู้ มีคนโง่บางคนเชื่อกว่าจะบอกเรื่องนี้ให้เขาได้รู้ตัวก่อน
ล่วงหน้า

ผมมีประกายแห่งความน่าสะพรึงกลัวส่องไปทั่วร่าง เมื่อเขาสังเกตเห็นว่าเป็นผมที่กำลังจ้องมอง
เขาอยู่ในเงามืด เขาถึงกลับเบือนหน้าหนี เพราะในสายตาเขานั้นผมเป็นดังสัญลักษณ์แห่ง
ความตาย เขาไม่เคยเห็นผมอยู่ที่อื่นนอกจากในห้องซึ่งมีแต่ผู้คนเจ็บปวดทรมานและไม่มีใคร

รอดชีวิตออกมาได้สักคน เขาเคยถูกส่งตัวเข้ามาหาผมสามครั้งเพื่อที่ผมจะได้รักษาอาการเจ็บป่วยของเขา และเขาจะหวีศีรษะด้วยความหวาดกลัวทุกครั้งไป

เขามีชื่อว่า “ธน”

มีครั้งหนึ่ง ครั้งเดียวเท่านั้น ที่เขาเข้ามาหาผมในขณะที่ผมอยู่นอกตึก เป็นเวลาราวๆ สามสิบวินาที เท่านั้นจริงๆ ช่วงระยะเวลาสามสิบวินาทีนั้น เราได้ทำการแลกเปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างซึ่งอยู่เหนือคำอธิบายใดๆ และความรู้สึกในคราวนั้นยังคงแจ่มชัดอยู่ในภาพความทรงจำของผม เมื่อใดก็ตามที่ผมนึกถึงมันขึ้นมา เพราะเวลาเพียงสามสิบวินาทีที่แม่จะดูสั้น แต่ผมได้เรียนรู้ถึงความใกล้ชิดอย่างแท้จริง ผมอยากให้ช่วงเวลานั้นฟื้นคืนมาอีกครั้ง เพราะมันคือความอึดใจสำหรับผม ผมได้แต่เฝ้าเกลียดตัวเองที่ปล่อยใจไปกับความสุขชั่วคราวนั้น เนื่องจากมันเป็นสิ่งที่เสี่ยงมากจนทำให้ผมกลัว

นั่นมิใช่ประสบการณ์ครั้งแรกที่เคยเกิดขึ้นในชีวิตของผม บางคราวตัวผมอาจเป็นต้นเหตุแห่งความรู้สึกแปลกประหลาดเช่นนั้นเสียเอง ไม่กี่ปีก่อนหน้านี้ เคยเกิดเหตุการณ์ลักษณะเช่นเดียวกันนี้ในคราวที่ผมอยู่กรุงเทพ ผมกำลังคุยกับหมอและพวกฟรานซิสกัน (ผู้นับถือนิกายฟรานซิสกันซึ่งมี St Francis of Assisi เป็นผู้ก่อตั้ง – ผู้แปล) คนอื่นๆ อยู่ในห้องประชุมของโรงพยาบาลใหญ่แห่งหนึ่ง ทันใดนั้นได้มีเด็กคนหนึ่งซึ่งอายุน้อยกว่าธนไม่มากนักเดินตรงรี่เข้ามาหาผมในห้องดังกล่าว เขาไม่เคยรู้จักผมมาก่อน ในขณะที่เขาเคยรู้จักกับพวกฟรานซิสกันและหมอคนอื่นๆ เป็นอย่างดี

เขาเข้ามาเกาะขาผมได้สักพักผมจึงอุ้มเขาขึ้นมาอดและช่วงเวลานั้นเองที่เราได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกบางอย่างอันเปี่ยมไปด้วยพลังในระดับที่ยากเกินกว่าจะอธิบายเป็นคำพูด ผู้คนอื่นๆ ในที่ประชุมต่างรู้สึกประหลาดใจและงุนงง กับลักษณะอาการที่ดูต่างไปจากการโอบกอดทั่วไป เนื่องจากผมเองเป็นคนทีออกใครไม่เป็น

เด็กน้อยคนนั้นเป็นคนไข้ติดเชื้อเอชไอวี เย็นวันนั้นผมรู้สึกว่ารุนแรงทุกคราวที่นึกถึงภาพในช่วงเวลานั้นขึ้นมา ผมสังหรณ์ใจว่าเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเป็นลางบอกเหตุอะไรบางอย่างที่ผมไม่สามารถไขปริศนาได้ บ่อยครั้งที่ผมพยายามนึกถึงมันพร้อมๆ กับค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใน ผมรู้สึกเป็นกังวลเหลือเกิน

พวกที่พยายามสร้างความใกล้ชิดสนิทสนมกับคนไข้ที่มีไข้เด็กเล็กๆ อีกต่อไปนั้นควรจักได้ละเลิกพฤติกรรมเช่นนั้นเสีย ในคราวที่ผมยังเป็นนักศึกษาแพทย์ในแผนกกุมารเวชสาขามะเร็งวิทยาอยู่นั้น ผมจำได้ถึงสายตาอันหวาดระแวงของเด็กน้อยคนหนึ่งซึ่งถูกกระทำซ้ำเราในแบบเดียวกัน หญิงสาวท่าทางใจดีคนหนึ่งมาเยี่ยมเขาเพื่อ “แบ่งปันความรัก” ในแบบฉบับของเธอ ผมไม่มีวันลืมภาพนั้น เธอจับศีรษะของเด็กชายผู้น่าสงสารนั้นซุกเข้ากับหน้าอกของเธอในแบบเดียวกับที่หญิงอเมริกันผู้มีอาการฮีสทีเรียจะทำกับสุนัขของตัวเอง (ซึ่งไม่เคยขัดขึ้นเธอเหมือนคนทั่วไป) ผลคือเด็กคนนั้นถึงกับอาเจียน

มีชายหญิงจำนวนมากที่มักระบายอาการกลัวคลุ้มในลักษณะดังกล่าวนี้โดยมิได้ระวังตัว พวกเขาจะรีบรี่ไปยังบ้านเด็กกำพร้า บ้านคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณกรรม ตึกผู้ป่วยเด็กในยุโรป เอเชีย และโดยเฉพาะแอฟริกา ที่นี้เป็นตัวอย่างอันดีในการทำความเข้าใจถึงการที่พวกคนชาวมักฉวยโอกาสจากความต่ำต้อยของเด็กเหล่านั้นอย่างไม่รู้ตัว ผมไม่ต้องการเป็นเหมือนคนพวกนั้น ผมกลัวว่าตัวเองจะเป็นหนึ่งในนักท่องเที่ยวเพื่อมนุษยธรรมเหล่านั้น

ในครั้งแรกที่ผมมาอยู่ที่วัดนั้น จะมีหมาอยู่ฝูงหนึ่งมาคอยเฝ้าผมหน้าประตูทางเข้าตึกเสมอ พวกมันตกลุมรักผมตั้งแต่วันแรกที่ผมมาถึง โดยเฉพาะหมาเพศเมียตัวหนึ่งที่จะมาเสนอน้ำก่อนใครเพื่อน

เมื่อมันได้กลิ่นผมเดินมาแต่ไกล มันจะเริ่มหอน จากนั้นมันก็จะมาเคี้ยวเคลือบที่ข้อเท้าผม อ้อนให้ผมกอดมัน พอผมปล่อยตัวมัน มันก็จะรีบกระโดดเอาขาตัวเองมาถูไถเข้ากับขาผมในสภาพที่เรียกว่าอุจาดก็ยอมได้ ผู้คนที่อยู่แถวนั้น โดยเฉพาะพวกผู้หญิงแทนที่จะเห็นขบขัน กลับจ้องมองอย่างขวยเขินโดยไม่พูดไม่จา

ทุกวันนี้เมื่อผมกลายเป็นคนเย็นชาราวกับน้ำแข็ง แม้แต่หมายังต่างพากันหวาดกลัวผม

โลกช่างดำเนินไปอย่างสลับซับซ้อนเสียจนผมแทบหมดกำลังก้าวต่อไป เวลาเพียงครั้งนาที่ที่ผมหลอมรวมตนเองเข้ากับชน เด็กน้อยผู้ซึ่งจะต้องมานอนเปลือยร่างอวดสายตาแก่ผู้มาเยือนใน

อีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า นั่น เป็นสามสิบวินาทีที่ผมได้ค้นพบปาฏิหาริย์อีกครั้งตั้งแต่ความแข็งแกร่งเข้าครอบครองตัวผมเมื่อนานมาแล้ว

ผมกลายเป็นคน “แข็งกระด้าง” ตลอดช่วงเวลาสี่ปีที่ผมทำงานอยู่ที่นี่ ทุกคืนวันที่ผ่านไปนั้น ไม่เคยมีสักครั้งที่ความอารีแบบบริสุทธ์แท้จะหลั่งไหลผ่านมือผมไปสู่คนใช้เหล่านั้นเลย

558 รายลับลวงไปในหนึ่งปี ผมเห็นพวกมันเป็นเพียงเม็ดหนองที่แตกกระจายเมื่อสูดดมเท่านั้น

หลายครั้งหลายคราที่ผมหมดสิ้นหนทางที่จะเยียวยาความเจ็บปวดมิให้ลูกหลาน ผมจะเฝ้ามองดูพวกเขาเดินรกราวคนจนตรอก ดวงตาเบิกโพลงด้วยลมหายใจที่จวนหมดลง หลงเหลือเพียงร่องรอยแห่งความหวาดกลัวที่จ้องตรงมายังผมผู้ซึ่งกำลังพยายามตอบตัวเองว่าเหตุใดความรู้สึกเจ็บปวดในแบบที่เคยมีจึงมลายหายไปจนสิ้น

เด็กน้อยร้องเรียกผมให้ไปช่วยนวดตามตัว

มันเป็นเสียงของธน

ผมไม่มีเวลานวดให้เขาในตอนนั้น และไม่กี่ชั่วโมงต่อมาเขาก็จากไป พร้อมกับจุดดิ่งผมขึ้นจากกันบังแห่งจิตใจอันด้านชาในแบบที่เขาเคยทำมาแล้วครั้งหนึ่ง สมอของผมหันการอย่างเรรวนโดยละเอียดซึ่งกฎแห่งความสัมพันธ์ของธาตุทั้งมวล เมื่อขีดเส้นแห่งความกลัวเพิ่มสูงขึ้นจนถึงระดับหนึ่ง มันจะทำให้ผมได้เรียนรู้ถึงพลาณภาพอันร้ายแรงของมัน และจากนั้นพลาณภาพแห่งอารมณ์ความรู้สึกจึงก่อเกิดขึ้นตามมา

ธนจากไปอย่างน่าสะพรึงกลัว

อำนาจแห่งพระเจ้า พอกันที! พอกันที!

โครงสร้างที่แปรเปลี่ยน

“Happy Birthday”

เสียงเพลง “Happy Birthday” แว่วดังมา จากวิทยุเครื่องหนึ่ง คนไข้ที่พอรู้ภาษาอังกฤษเริ่มร้องคลอตามเพลงว่า “Happy dead day to you” ทุกคนเข้าใจในความหมาย และต่างช่วยกันร้องอย่างพร้อมเพรียง พวกเขาหัวร้องอหายนกันไม่หยุด ผมเองก็พลอยหัวเราะไปด้วย

ความอ่อนไหวทางอารมณ์

อาสาสมัครชาวตะวันตกคนหนึ่งเรียกให้ผมไปช่วยดูแลคนไข้ซึ่งกำลังร้องไห้คร่ำครวญ เมื่อผมเดินเข้าไปคุยกับเขา เขาก็เริ่ม ร้องไห้ขึ้นมาอีก ดูเหมือนว่าเหตุผลจะหนักหนาเอาการอยู่ ด้วยความที่เป็นคน “ตายด้าน” ผมจึงเริ่มมีอาการเบื่อหน่ายอย่างรวดเร็ว และทิ้งเขาไว้ตามลำพัง เพื่อไปตรวจดูอาการคนไข้เพียงอื่นที่น่าเป็นห่วงกว่า

ชาวตะวันตกอีกคนเข้ามารับช่วงต่อจากผม และเขาก็เริ่มร้องไห้ขึ้นมาอีก

สุดท้ายเจ้าหน้าที่คนไทยที่ยืนดูเหตุการณ์อยู่ห่างๆ จึงเดินมาที่เตียง ของเขาและพยายาม หยอกให้เขาหัวเราะเสียอย่างนั้น ไม่กี่วินาทีต่อมา เธอก็กล่อมเขาได้สำเร็จ แม้วิธีของเธอออกจะดูน่าขบขันอยู่บ้างก็ตาม แต่บรรดาชาวตะวันตกกลับรู้สึกเป็นเดือดเป็นร้อนขึ้นมาในทันใด

ความไร้เดียงสาสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับเราได้ในทางหนึ่ง กลิ่นอันหอมหวานของความสุขจากการได้เห็นความเจ็บปวดนั้นช่วยวนใจเราโดยที่เราไม่รู้ตัว การมาทำงานที่นั่นก็เปรียบเสมือนการดูหนังเรียกน้ำตาสักเรื่องที่เป็นไปเพียงเพื่อต้องการกระตุ้นความรู้สึกอันอ่อนไหวให้ลุกโชน

- อย่าผลัดใส่ความตายให้กับฉัน พวกเขาจะต้องทนทุกข์ทรมานเพียงเพื่อเป็นการสร้างฉากให้ปาฏิหาริย์อันงดงามปรากฏขึ้น ฉันจะเป็นผู้ยิ่งใหญ่บนความทุกข์ของพวกเขา หยาดน้ำตาที่ไหลอาบแก้มของพวกเขาจะทำให้ฉันกลายเป็นผู้งดงาม มองดูฉันเสียก่อน! มองดูเรานี้! นี่คือน้ำตาอันเป็นผลมาจากความเวทนาของพวกเขา!

เมื่อผมเฝ้ามองการทำงานของอาสาสมัครที่เพิ่งมาถึงใหม่ๆ ผมเห็นภาพของตัวเองเมื่อครั้งที่ยังมิได้กลายเป็น “น้ำแข็ง” อย่างทุกวันนี้ ผมเองก็เคยที่จะปล่อยให้จิตใจตกอยู่ภายใต้วังวนแห่งหยาดน้ำตา ความเชื่อมั่นอันน่าเศร้า และความอาวรณ์ที่หลังไหลผ่านอุ้งมือทั้งสองข้าง ผมเองไม่เคยเชื่อมั่นในวิทยาศาสตร์ ศิลปะ ธุรกิจ หรือความจำเป็นในการให้กำเนิดทายาทไว้ชื่นชม แต่ผมเชื่อว่าสองสิ่งซึ่งผมได้ค้นพบจากที่นี่คือการเรียนรู้ที่จะรักตัวเองอย่างหนึ่ง

และเหตุผลในการมีชีวิตอยู่อีกอย่างหนึ่ง ผมเคยเฝ้าไขว่คว้าหาความศักดิ์สิทธิ์อันจอมปลอมจนอ่อนใจ

ใช่แล้ว ผมมักจะคล้อยตามความอ่อนไหวทางอารมณ์ที่รังแต่จะคอยลดระดับมากกว่าที่จะเสริมสร้างอำนาจให้แก่คนใช้เหล่านั้น และมันจะหัวเราะเยาะเราจนกว่าเราจะสามารรถเรียนรู้และมองเห็นความจริงในข้อนี้ได้ด้วยตัวเอง

ผมเคยติดพันกับเพื่อนสนิทคนหนึ่งว่าตั้งแต่ผมกลายเป็นคน “แข็งแกร่ง” นั้น ไม่เคยมีสักครั้งซึ่งผมจะสามารถสร้างความรู้สึกเวทนาที่แท้จริงให้เกิดขึ้นกับคนใช้ผู้ทุกข์ทรมานเหล่านั้นได้เลย เขาถามผมกลับว่า ผมคิดว่าตัวเองเป็นใครกัน เขาว่าบางทีคนใช้ผู้ทุกข์ทรมานเหล่านั้นอาจกำลังเล่นตลกกับความรู้สึกผมอยู่ก็เป็นได้

- พวกเขาต้องการยา มิใช่อารมณ์ความรู้สึก ความสามารถและความชำนาญ มิใช่หยาดน้ำตา ความอ่อนหวานเป็นสิ่งดี ยิ่งมากก็ยิ่งดี แต่จำต้องเป็นความอ่อนหวานซึ่งเป็นไปตามกลไกหน้าที่ มิใช่กลิ่นจากความรู้สึกส่วนตัว ให้เป็น รวากับส่วนเว้าโค้งของเชลโล หรือพื้นผิวของหนังอันเก่าคร่ำครึ การสวมบทบาท แม่พระในระดับที่เกินพอดีนั้นเป็นบ่อเกิดแห่งความฉิบหายของผู้คนบนโลกใบนี้ พวกเขาไม่มีสิทธิกระทำกับผู้ทนต์ทุกข์เหล่านั้น รวากับพวกเขาเป็นเด็กน้อย โดยเฉพาะกับพวกที่ยังมีอายุได้ไม่ครบสิบสี่หรือสิบหกปีติดๆ

ผมตกใจอย่างมากกับความประจวบเหมาะของเรื่องราวที่ได้ฟัง ความอ่อนหวานที่ผมคลั่งไคล้เป็นหนักหนา มักสร้างความประหลาดใจให้ผมอยู่เสมอ ทันใดนั่นเองที่ผมเป็นอิสระจากพันธนาการแห่งความหอมหวานของมันที่ได้ครอบงำผมมาแสนนาน ผมตระหนักได้ในตอนท้ายว่าความอ่อนหวานอันงดงามที่สุดซึ่งเคยเกิดขึ้นกับผมนั้นไร้ทั้งนามและความผูกพันกับอนาคต ในแบบเดียวกับดอกไม้ที่ใครราชสองดอกนั้น

ผู้ที่เต็มไปด้วยความอ่อนหวานซึ่งแม้บางครั้งอาจแสดงออกอย่างแข็งกระด้างราวกับหินนั้นสามารถที่จะส่งผ่านอำนาจแห่งความอ่อนหวานไปสู่ผู้คนที่จะซึมซาบอยู่กับมันได้เป็นแรมปีโดยอาจไม่รู้จักรู้จักแม้กระทั่งตัวตนอันแท้จริงของมัน

ความอ่อนหวานอันเร้าร้อนในแง่ของเพศนั้นลบล้างความกลัวที่ผมมีต่ออีกฝ่ายลงได้ เพื่อที่ผมจะสามารถปลดปล่อยตัวเองไปกับความสุขอันนุ่มนวลอย่างสุดยอคนนั้น เห็นได้ชัดว่าอารมณ์ยังได้มีส่วนในการเสริมสร้างประสบการณ์เหล่านั้นเช่นกันแม้ว่ามันจะทำให้จิตใจของเราบอบบางลงจนกลายเป็นดังเหยื่อที่ถูกกัดกินทีละเล็กละน้อยก็ตาม

ชาวฮอลแลนด์ผู้เยือกเย็นคนหนึ่งเดินทางมาถึงที่วัด เขาเป็นคนไม่ค่อยพูดค่อยจา หลังจากเฝ้ามองดูความเป็นไปภายในตึกอยู่สองสามวันวัน สิ่งที่เขาเห็นมีเพียงเจ้าหน้าที่ผู้เฉื่อยชาและห้วงพะวงอยู่กับสุนัขของตัวเองมากกว่าคนไข้ที่กำลังกระหายน้ำ เขาเห็นชาวตะวันตกผู้มั่งคั่ง อยู่กับป้าภริยาที่ไม่เคยหยิ่งรู้ได้ว่ามีอยู่จริงหรือไม่ จากนั้นเขาจึงหยิบถุงมือและหน้ากากมาใส่เพื่อป้องกันเชื้อไวรัส และเริ่มทำความสะอาด บัสสาวะ อุจจาระ และอาเจียนของคนไข้ โดยไม่มีการปรึกษาหารือ ไม่มีการแสดงออกทางอารมณ์ ไม่ทำความรู้จักกับใครทั้งสิ้น เขาทำงานเช่นนั้นไปเรื่อยๆ จากเตียงหนึ่งไปยังอีกเตียงหนึ่ง และย้ายไปเตียงยังถัดไป ถัดไป

ถ้าหากเขามีเหตุผลหนักแน่นพอที่จะเชื่อว่าผมพลาดตรงจุดใดไป เขาจะเข้ามาบอกผมสั้นๆ ถึงความผิดพลาดเหล่านั้น ไม่ออกความเห็นพรั้าเพ้อ ไม่กล่าวย่ำถ้อยคำเดิมๆ ในกรณีที่ผมหลงลืมส่วนใดไป และจะไม่เสียเวลาทำการรบเร้าผมหากเห็นว่าความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นนั้นรุนแรงเกินกว่าที่การรักษาของผมจะสามารถเยียวยาได้

ในตอนแรกๆ นั้นคนไข้ต่างเรียกให้เขาช่วยทำความสะอาดสิ่งปฏิกูลต่างๆ ด้วยเห็นว่าเขาจะช่วยอย่างกระตือรือร้น ทุกคนต่างประหลาดใจถึงความสามารถในการทำงานของเขา เนื่องจากว่าเขาเพียงคนเดียวอาจเทียบเท่าได้กับการทำงานของเจ้าหน้าที่ถึงห้าคน พวกเขาต่างประทับใจในตัวอาสาสมัครคนนี่มากถึงกับเข้ามาบอกกล่าวกับผมเพราะเห็นว่าด้วยความเป็นคนเงียบขรึมของเขาอาจทำให้ผมไม่ทันสังเกตเห็นข้อดีที่เขา มีอยู่ พวกนั้นต้องการให้ผมกล่าวชื่นชมเขาเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งผมเชื่อว่าเขาไม่ได้ต้องการมันนัก

ถึงตอนนี้เรื่องราวของอาสาสมัครชาวฮอลแลนด์ได้กลายเป็นที่กล่าวขานในหมู่คนไข้ เขาเป็นที่เคารพมากเสียจนแทบไม่มีใครกล้าเรียกใช้งาน ได้แต่รอคอยอย่างเงียบๆ ให้ถึงคราวของตัวเอง

พวกเขาต่างแสดงความชื่นชม ไม่ต้องการร้องให้ชบ่าเขา และสนใจในตัวเขามากกว่าตัวเอง เสียด้วยซ้ำ

ไม่นานนักชายชาวฮอลแลนด์ก็จากไป พวกที่ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งก่อนหน้านั้นเขาไม่เสียเวลาแม้แต่ จะไต่ถามชื่อเสียงเรียงนาม ต่างตกใจที่จะไม่เห็นเขาอีกแล้ว ผ่านไปเพียงไม่นาน เราก็เริ่มเฝ้า หาคความอ่อนหวานในตัวเขาขึ้นมาทันใด

จะเรียกว่านั่นเป็นความศักดิ์สิทธิ์ก็คงไม่ผิด

ผมเป็นทั้งพยานและตัวการที่ทำให้เกียรติของพวกเราต้องเสื่อมเสียลง และผมยังได้มีส่วนรู้เห็น ต่อการเปิดเผยโฉมหน้าของความยิ่งใหญ่และความศักดิ์สิทธิ์แห่งจริยธรรมแบบตะวันตก ซึ่ง บัดนี้หลงเหลือเพียงรากฐานแห่งคุณความดีอันสั้นคลอน ในขณะที่ส่วนอื่นๆ ล่มสลายลงจน หมดสิ้นภายใต้ความเข้าใจผิดในลัทธิอุดมคตินิยม หรือการคล้อยตามอารมณ์อันอ่อนไหวใน ระดับที่น่าหวาดกลัว

สื่อมีส่วนในการเสริมสร้างความเข้าใจผิดเหล่านั้น โลกตะวันตกทุกวันนี้เปรียบได้กับผู้ป่วย หนักและเป็นตัวอันตรายต่อโลกที่เหลือทั้งหมด

ฉันรักเธอ ความอ่อนไหว แต่ฉันก็ได้เรียนรู้ว่าฉันไม่สามารถเชื่อใจเธอได้อีกต่อไป เธอกำลังเล่นตลกกับคุณค่าอันจริงแท้ทั้งหมด และเธอก็เล่นตลกกับฉัน เธอเป็นผู้เชี่ยวชาญใน การแปรเปลี่ยนให้ความชั่วร้ายกลับกลายเป็นคุณธรรม ฉันมองเห็นเงาของเธอพาดผ่านไปทุก ซากชีวิตที่ฉันทำการปลดปล่อย เพื่อปกป้องให้ฉันได้รู้ว่าเหล่าทวยราชย์ยังคงอยู่ แต่เธอผู้ซึ่งมีความ แปรปรวนยิ่งกว่าสายลมก็ยังคงหยิบยื่นหน้าที่ในการปลดปล่อยซึ่งฉันเห็นจนซาชินนั้นให้แก่ฉัน อยู่ร่ำไป

ความอ่อนไหว ฉันรักเธอ และฉันเกลียดก็เธอด้วยเช่นกัน กับการที่เธอซ่อนเร้นความทุกข์ทรมาน ไว้อย่างเลือดเย็น ในนามแห่งศาสนา เผ่าพันธุ์ ชชาติบ้านเมือง หรือครอบครัว ด้วยการจู่ใจ แบบ ผิดๆ นั้น จะทำให้ความหวาดกลัวในสิ่งที่แตกต่างกันไปสู่การแบ่งแยกและการสังหารหมู่ทาง การเมืองในลักษณะที่กลับกลายเป็นความชอบธรรม

ความอ่อนไหว ฉันรักเธอ แต่ฉันเกลียดชังความซื่อสัตย์ของเธอ ฉันรู้ว่า เธอเกรงกลัวความรัก เพราะความรักมีอำนาจเหนือกว่าและพร้อมที่จะจับตรึงเธอได้ทุกเมื่อ หากเธอกระทำในสิ่งที่เป็น การต่อต้านเขา สิ่งที่หลอมรวมพวกเธอไว้ด้วยกันได้นั้นมีเพียงสิ่งเดียว นั่นคือความต่ำช้า เมื่อ เธอได้ รับรู้ว่าความรักประกอบไปด้วยสัญญาตัญญาณแห่งความเป็นเจ้าของ ความมีดมัว ความ ริษยา และความมีอำนาจเหนือกว่า ในแบบที่จะช่วยให้ผู้เป็นแม่สามารถดูแลลูกน้อยของตนได้ นั้น เธอก็สร้าง ความสับสนให้เกิดขึ้นกับสัญญาตัญญาณและความรักที่มันได้สร้างขึ้นมา เรา ตระหนักเป็นอย่างดีตั้งแต่ในตอนแรกแล้วว่า เมื่อใดที่สัญญาตัญญาณเล็ดรอดออกจากเปลนอน ของเด็กน้อย เมื่อนั้นมันจะเป็นอันตรายเสียยิ่งกว่าโรคระบาด และการกระทำของเธอก็จะเกิน เลยไปสู่ขอบเขตที่ยิ่งใหญ่ขึ้น กับเด็กแรกเกิดนั้นสัญญาตัญญาณแห่งความเป็นแม่คือสิ่งที่ช่วย สรรค์สร้างชีวิต แต่หากนำมาใช้กับเด็กที่เริ่มโตหรือกับคนไข้แล้ว มันอาจก่อให้เกิดการถดถอย หรือ ร้ายแรงถึงความตายเลยก็เดียว

ความสุขส่วนตัวอันวิเศษของเราเป็นสิ่งที่ผลักดันให้เราปฏิบัติกับเด็กๆ กับคนไข้ที่ทุกข์ทรมาน หรือกับผู้ใดก็ตาม เสมือนว่าพวกเขา เป็นเด็กน้อยแรกเกิด มันคือความสุขในการมีอำนาจเหนือ ผู้ที่อ่อนแอกว่า ในความเป็นจริงแล้ว สิ่งที่สำคัญสำหรับผู้อ่อนแอคืออาวุธที่จะใช้ต่อสู้ มิใช่การ สวมกอดที่รังแต่จะกดทับให้พวกเขาจมดิ่งลึกลงไปยิ่งขึ้น

ไม่น่าประหลาดใจว่า แม้เราจะทุ่มเทเพื่อพวกเขาเพียงใด เด็กน้อยจะเกิดความรู้สึกต่อต้าน ช่วงเวลาที่พวกเขาค้นพบพลังกำลังซึ่งจำเป็นในการต่อสู้วิกฤติแห่งช่วงวัยรุ่นนั้นเป็นสิ่งที่น่า หวาดหวั่น ในไม่ช้าเราก็จะต้องจัดการปลดอาวุธเด็กประณตตั้งแต่ก่อนที่พวกเขาจะเข้าเรียน ด้วยพลังแห่งการถูกปิดกั้นเสรีภาพเรื่องเพศในนามของความเยาว์วัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ นั้นจะส่งผลให้พวกเขากลายเป็นปรมาจารย์แห่งสื่อลามกและความหมกหมุ่นในเรื่องเพศอย่าง เต็มตัว

พวกคนโง่ที่ไม่เคยเชื่อฟัง ผู้ปฏิเสธที่จะเป็นเด็กน้อยให้ผู้อื่นดูแล ผู้ ทำ ร้ายเราด้วยเสรีภาพอันไร้ ขีดจำกัด ในอดีตพวกเขาเหล่านี้เคยใช้ชีวิตอยู่กับเรา (และกษัตริย์ของเรา) เพื่อให้เราได้ เข้าใจในโลกแห่งความเป็นจริง บัดนี้พวกเขาได้ถูกจองจำอยู่ในโรงพยาบาลบ้า พวกเขาบ้าคลั่ง

แต่ไม่มีใครกล้าที่จะเอ่ยปากถึงการดูถูกเหยียดหยามที่พวกเขาต้องเผชิญภายในสถานพยาบาล
แห่งนั้น

พวกที่อ่อนแอและซื่อซลาดจะไม่ทำการต่อต้าน แต่จะทำในสิ่งที่เลวร้ายยิ่งไปกว่านั้น พวกเขาจะ
สวมบทบาทเป็นผู้ร้าย ชุนเฉียว เรียกร้องความสนใจ อารมณ์แปรปรวน เห็นแก่ตัว และถูกครอบงำ
ด้วยค่านิยมอันต่ำช้า บางคนอาจหันหน้าไปพึ่งยาเสพติด บางคนปฏิเสธที่จะยอมรับความ
แตกต่างระหว่างบุคคล อีกส่วนหนึ่งอาจหันหน้าไปพึ่งจิตแพทย์เพื่อสรรหาข้ออ้างรองรับให้แก่
ความอ่อนแอของตนเอง

พอที่กับความอ่อนไหว!

เก็บความอ่อนไหวนั้นไว้เสีย เราต้องการสิ่งที่หนักหน่วงและแตกต่างไปจากนั้นเพื่อที่จะช่วยให้
เราอยู่กันอย่างเกื้อกูล มิใช่ในแบบที่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดถูกลดทอนละลาย

สำหรับเด็กๆ สำหรับพ่อแม่ สำหรับคนบ้า สำหรับคนไข้ พวกเขามีได้ต้องการหลอมละลาย
เกื้อกูล หรือถูกควบคุม สิ่งเดียวที่พวกเขาต้องการคือความอารี ความอารีเพียงเท่านั้น รูปแบบ
แห่งความรักอันสูงสุด

ทุกวันนี้ เสน่ห์อันเย้ายวนของความอ่อนไหวสร้างความหวาดหวั่นให้ ึ่กับผมเนื่องจากมันจะ
ตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสัญญาณ ในขณะที่เพิกเฉยต่อความสำคัญของเหตุผล
เด็กน้อยผู้จากไปได้เยียวยาหัวใจที่มีบาดแผลของผม ผมกำลังจะเป็นอิสระจากอารมณ์อัน
อ่อนไหวที่ได้ครอบงำผมมาเป็นเวลานานแสนนาน จากนี้ไปผมจะใช้เหตุผลในการทำ
ความเข้าใจกับสิ่งต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น

นักสังคมสงเคราะห์คนหนึ่งมาหาผมที่บ้านพร้อมนำเด็กชายที่ได้รับเชื้อเอชไอวีสองคน แก้วขวบ
คนหนึ่ง สิบเอ็ดขวบอีกคนหนึ่งมาฝากไว้กับผม ทั้งคู่มีวัณโรคแทรกซ้อนอยู่ด้วย เด็กน้อยทั้งคู่
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เนื่องจากไม่มีโรงเรียนไหนอยากรับเข้าเรียน

ผมแนะนำให้เขาพาเด็กๆ ไปทำการรักษาแบบ antiretroviral* เสียก่อน เจ้าหน้าที่คนนั้นตอบผม
ว่าโรงพยาบาลทุกแห่งต่างปฏิเสธที่จะรับตัวทั้งคู่ไว้ด้วยเหตุที่ว่าเป็นเด็กกำพร้า โรงพยาบาล

ต้องการดูแลผู้ป่วยคนอื่นๆ ที่มีความสำคัญมากกว่า ความด้านชา ความเยือกเย็นเข้ากระดูกดำ
ของผมบอกกับผมว่าพวกหมอเหล่านั้นได้ทำสิ่งที่ถูกต้องแล้ว

แม้ความอ่อนไหวในอารมณ์ของผมจะจางหายลงไปมาก แต่ความรู้สึกเจ็บปวดยังคงเกิดขึ้นอยู่
เสมอ

ให้ตายเถอะ เด็กสองคนนี้ไร้ความสำคัญถึงขั้นนั้นเชียวหรือ อาจจะเป็นแม่แม่ยอมมี
ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือพวกที่รู้จักต่อสู้เพื่อชีวิตของตน ส่วนพวกที่สำคัญน้อยกว่า
เด็กๆ พวกนี้คือพวกติดยา

ชาวตะวันตกจะไม่มีวันยอมรับในความจริงเหล่านี้ แต่สิ่งที่พวกเขาคิดล้วนผิดทั้งเพ

ท้ายที่สุดพวกตะวันตกยอมเป็นผู้ชนะตามเคย มีผู้มาเยี่ยมชาวไทยคนหนึ่งผู้ซึ่งเต็มเปี่ยมไป
ด้วยความกระหายในเลือดเนื้อของเพื่อนมนุษย์ เดินเข้ามาในตึกซึ่งรายล้อมไปด้วยผู้ป่วย
กว่าสามสิบคน เธอเอ่ยถามอย่างร้อนรนโดยมิได้ตระหนักถึงความพิสดารในการกระทำของ
ตนเองแม้แต่น้อย

- เด็กๆ ที่จะตายไม่มีบ้างหรือ ? เด็กๆ ที่จะตายไปไหนกันหมด ?

ส่วนที่สี่

อีกขั้นของความพยายาม

ในคราวแรกสุดนั้น พวกสังคมนิยมชั้นสูงของไทยมีความใส่ใจในปัญหาโรคเอดส์อย่างจริงจัง สัญญาณบ่งบอกแรกสุดนั้นมาจาก royal court ซึ่งถือเป็นก้าวแรกแห่งความพยายามอันยาวนานในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว

การต่อสู้ในระยะแรกๆ นั้นต้องพบกับความพ่ายแพ้ เสมอมา นโยบายส่งเสริมการป้องกันโรคเอดส์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตกประสบกับความล้มเหลว ตัวเลขอย่างเป็นทางการ ของชาวไทยผู้ติดเชื้อเอชไอวีนั้น มีประมาณหนึ่งล้านคน อย่างไรก็ตามทางการยิ่งร้ายไปกว่านั้น อาจถึงสองหรือสามล้าน ในสังคมระดับที่สูงขึ้นไปนั้น ได้เริ่มมีการตระเตรียมปรับเปลี่ยนแนวทางการแก้ปัญหาเป็นในรูปแบบของการตั้งรับบ้างแล้ว

ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสาธารณสุขกำลังเกิดขึ้นอย่างเข้มข้น ผู้คนในแวดวงวิชาการก็ได้มีการจับมือกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมการแพทย์เพื่อตอบสนองความต้องการของชาติ ผลลัพธ์ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดจากการรวมตัวในครั้งนี้คือ “GPO-vir” ซึ่งออกสู่ตลาดในปี 2002 ประกอบไปด้วยตัวยา anti-retroviral อันมีราคาถูกที่สุดในโลก ผลิตในประเทศไทยโดยเฉพาะ รับประทานหนึ่ง เม็ดในตอนเช้าและอีกหนึ่งเม็ดในตอนเย็น ถือเป็นความหวังที่ชาญฉลาดเพราะ หากยาไม่ ีได้ผลตามคาดก็สามารถโยนความผิดไปให้คนไข้ในฐานะที่ไม่ยอมทานยาตามกำหนดอย่างเคร่งครัดได้ เห็นได้ชัดเจนว่าพวกคนในสังคมชั้นสูงนั้น ทำหน้าที่ ได้ยอดเยี่ยมเพียงใด

แน่นอนว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อหายาดังกล่าวได้ แต่บางโรงพยาบาลก็ยังสามารถให้สิทธิแก่คนไข้ ในการรับยาฟรีอยู่บ้างเช่นกัน

เป็นที่รู้กันว่าวงการแพทย์ไทยนั้นมีการทำงานที่แตกต่างกันเป็นสองขั้ว ขั้วหนึ่งที่น่าประทับใจอยู่นั้น จะมีหมอผู้ร่ำรวยถือทำการต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยว บางโรงพยาบาลอาจถึงกับยอมกู้หนี้ยืมสิน เพื่อหาเงินมาดูแลคนไข้ของพวกเขา

แต่กับอีกข้อหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่จะพบเห็นได้ตามต่างจังหวัดนั้น หนทางยังคงมีดมน เว้นก็แต่ในกลุ่มคนรวย คนใช้ส่วนใหญ่จะถูกถีบหัวส่งมาที่วัด แม้แต่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขบางคนยังหวาดกลัวคนไข้เหล่านั้น ข้อนี้เป็นความจริง ผมยืนยันได้ตรงนี้เลยว่า หมอบางคนกลัว โรคเอดส์ เสีย ด้วยซ้ำ คนไข้บางคนถูกปล่อยให้ตายไปด้วยโรคที่รักษาได้ง่ายๆ อย่างปอดบวม toxoplasmosis* หรือแม้แต่โรคหิดก็ยังมี ผมถึงกับต้องถ่ายรูปเหล่านั้นเก็บไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐาน

ก้าวกระโดดครั้งสำคัญซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม 2546 นั้น ถือเป็นจุดพลิกผันของสถานการณ์โรคเอดส์ในระดับโลก

รัฐบาลตัดสินใจ เข้ ร่วมสงครามครั้งนี้ด้วยการนำโครงการที่สงวนไว้เพื่อประเทศที่ร่ำรวยเท่านั้น มาใช้คนไข้ที่ติดเชื้อเอชไอวีในระยะแสดงอาการ พวกเขาจะ จะ ได้รับการรักษาด้วยยา anti-retroviral* ทั้งสามขั้นตอนโดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

ผู้คนในวงการแพทย์ต่างดีใจกันถ้วนหน้า บางโรงพยาบาล ถึงกับม ีการเตรียมการรับมือกับข่าวดีดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้ป่วยหลายคนได้รับการรักษาจากที่ต่างๆ เช่นในชลบุรี มาตั้งแต่ก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในเดือนตุลาคมเสียด้วยซ้ำ

ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงมีโรงพยาบาลอีกส่วนหนึ่งซึ่งไม่มีแพทย์ผู้มีความรู้ความชำนาญเพียงพอที่จะจัดการกับยาต้านโรคเอดส์ได้ ตัวยาก็รัฐมอบให้มิได้มีการนำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่เนื่องจากยาราคาแพงเหล่านั้นถูกเก็บทิ้งไว้จนกระทั่งหมดอายุเพราะไม่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในจำนวนที่มากเพียงพอ จักษุแพทย์บางคนรับมือ กับคนไข้ที่มีอาการติดเชื้อเกี่ยวกับดวงตาด้วยการแนะนำให้พวกเขา ไปทำการสงบจิตสงบใจที่ศูนย์ธรรมะเสีย! ในขณะที่แพทย์อีกส่วนหนึ่งก็เกิดความคิดในการแบ่งแยกคนผู้ป่วยโรคเอดส์ออกจากผู้ป่วยอื่นๆ ทุกครั้งที่มีการตรวจตามปกติ

ความพยายามครั้งต่อมานั้นมีลักษณะเป็นสัญญาณอันดี มากกว่าที่จะมีธรรมชาติของความน่าตื่นเต้นอยู่ในตัว นั่นคือการประชุมสมาคมโรคเอดส์นานาชาติซึ่งจะจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ในเดือนกรกฎาคม 2547 ขณะนี้เริ่มมีการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นบ้างแล้ว (มกราคม 2547) แพทย์ผู้ดี้อันบาง

คนกำลังปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อความพยายามในการก้าวสู่ระดับที่สูงยิ่งขึ้นไปในวงวิชาชีพ นักวิจัยเริ่มทยอยมาหาข้อมูลที่วัดของเราเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันผมมีความรู้สึกว่าคุณใช้ซึ่งมีอาการป่วยเพียงเล็กน้อยอย่าง toxoplasmosis* หรือโรคเรื้อรอนั้นถูกส่งตัวมาที่นี้ในปริมาณที่ลดน้อยลงกว่าแต่ก่อนมาก คงเหลือแต่พวกที่อาการหนักถึงขั้นเกินเยียวยาแล้วเท่านั้น ผมรู้สึกกระตือรือร้นว่าคุณที่เราส่งตัวไปนั้น ปัจจุบันได้รับการดูแลดีกว่าแต่ก่อนพร้อมกับได้รับการตรวจรักษาอย่างจริงจังมากขึ้นด้วย

สุภาพบุรุษชาวไทย

เมื่อเดือนพฤษภาคม 2546 ที่ผ่านมามีชายหนุ่มชาวไทยผู้หนึ่งซึ่งมิได้ติดเชื้อเอชไอวี ทำทางภูมิฐาน และดูเป็นมิตร มาปรากฏตัวขึ้นที่วัด โดยปกติแล้วอาสาสมัคร ชาวไทยจะมีจำนวนน้อยมากเสียจนชาวต่างชาติอย่างเราได้แต่ใจหาย แต่สำหรับคนนี้แล้ว เขามีความพิเศษกว่าคนอื่น ๆ เขาพูดภาษาไทย อังกฤษและสเปนได้อย่างคล่องแคล่ว เขามีรถยนต์ส่วนตัวหลายคันและเข้าพักในโรงแรมหรู

เห็นได้ชัดว่าเขาอาจเกิดมาบนกองเงินกองทองพร้อมมีกินมีใช้อย่างสุขสบาย แต่อย่าเพิ่งด่วนตัดสินเขาเพียงแค่เปลือกนอก

ครั้งหนึ่งชายผู้ซุ่มซำมด้นลิ้มวางโทรศัพท์มือถือไว้บนโต๊ะ มีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งเก็บได้และนำไปคืนเขาพร้อมกับเตือนเขาให้ระมัดระวังมากขึ้นเพราะมีการขโมยของเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ชายหนุ่มตอบอย่างไร้ความคิด (ซึ่งเป็นลักษณะที่มักพบได้ในพวกชนชั้นกลางทั่วไปมากกว่าชนชั้นสูง) ว่านั่นไม่ใช่สำคัญนักเพราะมันเป็นแค่โทรศัพท์ที่ระจอกๆ เครื่องหนึ่ง ทาสผู้ยากจนถึงกับสะอึก เพราะสำหรับเธอแล้วโทรศัพท์เครื่องนี้อาจหมายถึงการต้องทำงานวันละสิบสองชั่วโมงตลอดทั้งสัปดาห์เลยทีเดียว คงไม่มีหวังเสียแล้วหากชนชั้นกลางอย่างเขาถือวิสาสะถ่ายทอดคำแนะนำตามความคิดความเชื่อของตนเองให้แก่พวกเจ้าหน้าที่ตั้งแต่แรกเช่นนี้ ผมเริ่มปักใจเชื่อว่าเด็กคนนี้น่าจะเป็นเพียงหนึ่งในพวกชนชั้นกลางผู้นำเวทนาซึ่งหลงระเหิงไปกับความร่ำรวยเงินทอง ดังที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมไทยทุกวันนี้

ผมต้องปรับเปลี่ยนความคิดตัวเองเสียใหม่เป็นการด่วนในเวลาต่อมา เนื่องจากอาเจียนหรืออุจจาระที่หลังไหลราวสายธาราไม่อาจหยุดยั้งความตั้งใจของเด็กหนุ่มผู้นี้ได้ เขามักจะพาคนไข้

ที่เป็นอัมพาตออกไปเดินเล่นและไม่รังเกียจที่จะทำความสะอาดเนื้อตัวที่เต็มไปด้วยโรคผิวหนัง อันน่าสะอิดสะเอียนให้กับพวกเขา เขาจะทุ่มเทแรงกายแรงใจทั้งหมดที่มีเพื่อปลอบโยนคนไข้ของเขาผู้จมลงสู่ห้วงเหวแห่งความเศร้าหมองและสิ้นหวัง เขาทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย โดยไม่มีวันหยุด หลายสัปดาห์ผ่านไป หลายเดือนผ่านไป เขาก็ยังคงอยู่เคียงข้างเรา

เป็นสิ่งน่าประหลาดใจที่ได้เห็นคนไทยยอมทำงานเหน็ดเหนื่อยโดยมิได้มีเงินเป็นเครื่องล่อใจ เช่นนี้ แม้แต่ทางวัดเองก็ยังคงเกิดความเคลือบแคลงสงสัย ชาวลือแพร่สะพัดไปทั่ว บ้างก็ว่าเขามาทำวิจัยทางการแพทย์ บ้างว่าเขาเป็นคนที่มาจากการเข้ามาสืบลิ้งข้อมูล บ้างว่าเขาทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับกลไกอันผิดปกติของสังคมไทย บ้างว่าเขาคลั่งศาสนา กระทั่งว่าเป็นพวก ลักลอบค้ายา ก็ยังมี

ที่จริงแล้วในฐานะที่เขาเป็นอาสาสมัครผู้อุทิศตนทำงานเพื่อคนอื่นใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลา ยาวนานเช่นนี้ เขาจะต้องอดทนกับคำพูดถากถาง หรือถูกเข้าใจไปในทางเลื่อมเสียดู้อยู่เสมอ แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะของอาสาสมัครส่วนใหญ่คือถ้าหากพวกเขาเลือกที่จะอดทน เหตุผลเพียงข้อเดียวก็คือพวกเขาต้องการทำเพื่อคนอื่นของพวกเขาเท่านั้น

เด็กหนุ่มผู้จริงจังคนนี้มีชีวิตที่โดดเดี่ยวจากคนไทยคนอื่นๆ ทั่วไป เขาตระหนักได้อย่างรวดเร็วว่าการร้องไห้คร่ำครวญให้กับผู้ที่จากไป ความล้มเหลวในการลองผิดลองถูกของผม หรือความแล้งน้ำใจของโรงพยาบาลใกล้เคียงที่กระทำต่อคนไข้ของเขานั้น เหล่านี้มีใช้สิ่งสำคัญที่สุด เขามีความหนักแน่นพอที่จะเชื่อว่า เอดส์ไม่ใช่คำตอบสุดท้ายเสมอไป ในเมื่อประเทศอื่นๆ ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่ายังคงมีหนทางเยียวยาให้แก่พวกเขา และนั่นก็มีใช้สิ่งที่ไร้ประโยชน์เสียทีเดียว

ผมยกย่องเอกในฐานะนักสู้ที่แท้จริง เขาคือทหารที่กล้าเผชิญหน้ากับข้าศึกมิใช่เพียงนักบินสังเวยการณ คือผู้ที่ก้าวสู่ใจกลางแห่งปัญหามีใช้สอดส่องสายตาจากเบื้องบน แม้เขาจะเคยอยู่ ณ จุดนั้นก็ตาม สุดท้ายแล้วผมเชื่อว่าเขาอยู่ในดินแดนที่สูงส่งกว่าคนทั่วไป เป็นทนายที่นำกองของบรรพบุรุษไทยในยุคหนึ่งผู้เคยประสบความสำเร็จในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธอันดีกับทั้งฝ่ายอังกฤษและฝรั่งเศส ในขณะที่เพื่อนบ้านอีกฟากหนึ่งต้องตกเป็นเหยื่อของลัทธิจักรวรรดินิยมซึ่งแพร่ระบาดไปทั่วทุกภูมิภาคของเอเชีย

เอกเลือกที่จะทำการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งการรักษาแบบ anti-retroviral* สำหรับคนไข้ผู้ต้องทนทุกข์กับที่สที่สุดแห่งความทรมานของเขา ย้อนหลังไปตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคม 2003 อันเป็นช่วงเวลาซึ่งเอกเห็นว่าเหมาะสมที่สุดในการเริ่มต้นโครงการของเขา มีข่าวลือออกมาว่าทางรัฐกำลังเคลื่อนไหวก้าวเพื่อที่จะผลักดันให้โครงการแห่งความฝันนั้นเป็นความจริงขึ้นมา

ผมได้เห็นการเผชิญหน้าระหว่างผู้คนจากสองชนชั้น นั่นคือผู้น้อยแห่งชนชั้นกลาง และผู้ยิ่งใหญ่แห่งชนชั้นสูง แต่หลังจากการสู้รบเหล่านั้นคือคนไข้ตาตาๆ ซึ่งกำลังนอนรอคอยแสงแห่งความหวังที่ได้เริ่มสาดส่องขึ้นแล้วอย่างไร

การต่อสู้อย่างไม่ย่อท้อเป็นไปอย่างสุภาพและเจือด้วยรอยยิ้มตามแบบฉบับของคนไทย เขาไม่ได้รับการสนับสนุนจากพระอาจารย์ และไม่มีใครในวัดแม้แต่คนเดียวที่จะคอยให้การช่วยเหลือเขา

ในขณะที่ทางโรงพยาบาลก็ไม่สามารถเชื่อถือได้ไม่ว่าในเรื่องใดๆ ได้แต่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา ระหว่างความหึงหวง โศกเศร้า อารมณ์ การดูถูกเหยียดหยาม ความไร้ประสิทธิภาพ หรือการบริหารงานที่ล่าช้า เช่นนี้เรื่อยไป

ในบางครั้งเมื่อพวกเขาเห็นว่าเอกไม่ยอมแพ้เป็นแน่ พวกนายแพทย์และพยาบาลก็จะทำการดูถูกเขาต่อหน้าสาธารณชนเพื่อปิดบังความไร้สมรรถภาพและความเกียจคร้านของตนเองจากสายตาผู้อื่น

เอกมีเพียง “ฝรั่ง” คอยช่วยเหลือเขาเพียงไม่กี่คน เริ่มแรกสุดนั้นมีเลนนี่ ผู้เป็นดั่งราชินีแห่งเหล่าอาสาสมัคร และชาวฮอลแลนด์ที่ทำงานอยู่กับเรามาเป็นแรมปี สำหรับเลนนี่นั้นคงไม่มีใครสามารถ เรียกเธอว่าเป็นมือใหม่ได้อีกแล้ว เพราะเธอมีประสบการณ์อยู่กับความตายของคนไข้มาแล้วกว่า 3,000 ราย ความช่วยเหลือของเธอเป็นประโยชน์อย่างมากในฐานะที่เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้จิตใจของเอกมีพลังฮึกเหิมขึ้นสู้ต่อไป (กาลเวลาผ่านไป เลนนี่กลายเป็นหัวหน้าของเหล่าอาสาสมัครหลายๆ ด้วยธรรมชาติบางอย่างในตัวเธอ ที่แม้แต่กลิ่นก็เพียงพอที่เธอจะสามารถอ่านใจอาสาสมัครแต่ละคนได้อย่างทะลุปรุโปร่ง)

ต่อมาก็มีนางพยาบาลจากลพบุรีเข้ามาร่วมอุดมการณ์ พร้อมทั้งหมอกจากชลบุรีที่คอยให้ความช่วยเหลือเธออยู่ด้วย

เอกจะยอมควักเนื้อตัวเองเป็นแสนๆ ยอมขับรถเป็นพันๆ กิโลเมตรจากโรงพยาบาลหนึ่งไปอีก
โรงพยาบาลหนึ่งเพื่อที่จะถูกปฏิเสธจนแทบจะกลายเป็นเรื่องปกติ หมอบางคนได้แต่เล่นเกมต่อ
เวลาให้ยืดเยื้อออกไปไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อรอคอยให้คนไข้ของเราทนไม่ไหวและตายไปเอง
ท้ายที่สุดพวกเขาก็ต้องตายไปพร้อมกับความหวังที่พังทลาย เพียงไม่กี่วันก่อนหน้าที่การรักษา
ซึ่งอาจสามารถช่วยชุบชีวิตพวกเขาไว้ได้จะมาถึง

ขอให้โชคดี เอก ความดีของคุณจะถูกจารึกไว้ตลอดกาล คุณต่อสู้เพื่อผู้คนของคุณเอง ซึ่งต่าง
กับผม หน้าที่ของผมจากนี้ไปเหลือเพียงการดูแลคนไข้ผู้ซึ่งจะมาถึงในขณะที่ทุกสิ่งสายเกิน
เยียวยาแล้วเท่านั้น...

หมออีฟ

ลพบุรี – มกราคม 2004

หนังสือเล่มนี้ได้ถูกตัดตอนมาจากงานเขียนชิ้นหนึ่งซึ่งกำลังจะถูกตีพิมพ์ใน
ภาษาฝรั่งเศส (เนื้อหาหลักภายในเล่มมิได้เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์โดยตรง)
เนื้อความบางส่วนได้ถูกดัดแปลงเพื่อจัดพิมพ์เนื่องในโอกาสการประชุม
สมาคมโรคเอดส์นานาชาติซึ่งจะจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ในเดือนกรกฎาคม 2547 นี้

เป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องตระหนักกันอย่างจริงจังว่าผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ส่วน
ใหญ่ในปัจจุบันนั้นยังมิได้รับการรักษาในแบบ antiretroviral* ผมได้แต่หวัง
ว่าภายใต้ขอบเขตแห่งการประชุมและวิทยาศาสตร์ทั้งหมด จะก่อเกิดซึ่ง
ความเป็นไปได้ในการวิจัยทางการแพทย์ที่ถูกกระทำขึ้นเพื่อคนไข้ใน
สถานพยาบาลเล็กๆ แห่งนี้ เรามีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการที่จะได้มา
ซึ่งเครื่องมือในการวินิจฉัยโรคที่มีประสิทธิภาพและราคาไม่แพงนักสำหรับ
ทำการศึกษารวมถึงโรคแทรกซ้อนบางประการที่มีเคยได้มีการค้นพบหรือที่ยังไม่
มียาตัวใดรักษาให้หายได้มาก่อน หากเป็นไปได้ดังนั้น ความหวังที่เราจะได้เห็น

คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และอายุขัยโดยเฉลี่ยที่ยาวนานขึ้นของคนใช้นั้นคงอยู่ไม่
ไกลเกินเอื้อม

สำหรับผู้ ที่สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทางการแพทย์ของคนไข้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี
ระยะสุดท้ายซึ่งได้รับการรักษาด้วยงบประมาณที่จำกัด ผมขอแนะนำให้เข้าไปเยี่ยมชม
ได้ที่เว็บไซต์ www.AIDS-HOSPICE.com